

PATVIRTINTA
Vilniaus miesto savivaldybės tarybos
2015 m. rugpjūčio 26 d.
sprendimu Nr. 1-152

**VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ TVARKYMO 2014–2020 M.
PLANAS**

TURINYS

1. ĮVADAS.....	4
2. ESAMOS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO BŪKLĖS APŽVALGA	5
2.1 BENDRA INFORMACIJA APIE SAVIVALDYBĘ	5
2.2 SAVIVALDYBĖS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS ORGANIZAVIMAS	6
2.3 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS FINANSAVIMAS	11
2.3.1 <i>Principo „teršėjas moka“ įgyvendinimas</i>	<i>11</i>
2.3.2 <i>Komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos</i>	<i>13</i>
2.3.3 <i>Investicinių projektų įgyvendinimas ir finansavimas</i>	<i>14</i>
2.4 VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS STATISTINIAI IR ATLIEKŲ TVARKYMO DUOMENYS	15
2.4.1 <i>Gyventojų skaičius ir būstai</i>	<i>15</i>
2.4.2 <i>Komunalinių atliekų turėtojų (gyventojų ir įmonių) aptarnavimas</i>	<i>18</i>
2.4.3 <i>Susidariusių komunalinių atliekų kiekiai ir sudėtis</i>	<i>18</i>
2.4.3.1 <i>Valstybinės atliekų apskaitos rodiklių vertinimas</i>	<i>18</i>
2.4.3.2 <i>Komunalinių atliekų susidarymo vertinimo rezultatai</i>	<i>19</i>
2.4.3.3 <i>Šalinamų mišrių komunalinių atliekų sudėties tyrimų rezultatai</i>	<i>22</i>
2.4.3.4 <i>Susidariusių komunalinių atliekų sudėties vertinimas</i>	<i>22</i>
2.4.4 <i>Sutvarkytų komunalinių atliekų kiekiai</i>	<i>23</i>
2.5 PAKUOČIŲ ATLIEKŲ IR KITŲ ANTRINIŲ ŽALIAVŲ SURINKIMAS IR TVARKYMAS	24
2.6 BIOLOGIŠKAI SKAIDŽIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS	28
2.6.1 <i>Biologinių atliekų namudinis kompostavimas</i>	<i>29</i>
2.6.2 <i>Žaliųjų atliekų atskiras surinkimas ir tvarkymas</i>	<i>29</i>
2.6.3 <i>Maisto / virtuvės atliekų surinkimas ir tvarkymas</i>	<i>30</i>
2.6.4 <i>Likusių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas</i>	<i>31</i>
2.7 SPECIFINIŲ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SRAUTŲ SURINKIMAS IR TVARKYMAS	31
2.8 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SURINKIMAS IR TVARKYMAS	35
2.8.1 <i>Mišrių komunalinių atliekų surinkimas</i>	<i>35</i>
2.8.2 <i>Mišrių komunalinių atliekų šalinimo įrenginiai ir jų pajėgumai</i>	<i>36</i>
2.8.2.1 <i>Šalinamų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekiai</i>	<i>37</i>
2.8.2.2 <i>Senų sąvartynų uždarymas ir priežiūra po uždarymo</i>	<i>38</i>
2.8.3 <i>Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiai ir jų pajėgumai</i>	<i>39</i>
2.8.4 <i>Atliekų naudojimo energijai gauti įrenginiai</i>	<i>40</i>
2.9 VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR INFORMAVIMAS	41
2.10 VALSTYBINIAME STRATEGINIAME ATLIEKŲ TVARKYMO PLANE NUSTATYTŲ UŽDUOČIŲ ĮGYVENDINIMO BŪKLĖ	42
2.11 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ, GRĖSMIŲ ANALIZĖ	46
3. KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR UŽDUOTYS 2014–2020 M.	49
3.1 VALSTYBINĖS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO UŽDUOTYS	49
3.2 VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ TVARKYMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI	53
4. VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS PLĖTROS PRIEMONIŲ PLANAS 2014–2020 M.	54
5. KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SRAUTŲ SUSIDARYMO ATEITYJE VERTINIMAS.....	63
5.1 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SRAUTŲ SUSIDARYMO PROGNOZĖS	63
5.2 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR PAKARTOTINIO NAUDOJIMO ATEITYJE VERTINIMAS.....	66
6. PLANUOJAMOS SAVIVALDYBĖS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS ORGANIZAVIMO IR KONTROLĖS PRIEMONĖS.....	67
6.1 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ORGANIZACINĖS SISTEMOS PLĖTRA	67
6.2 PLANUOJAMAS GAMINTOJŲ IR IMPORTUOTOJŲ VAIDMUO KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOJE	68
7. KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SRAUTŲ TVARKYMO ATEITYJE VERTINIMAS.....	69
7.1 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO PROGNOZĖS	69
7.1.1 <i>Biologinių atliekų tvarkymo ateityje vertinimas</i>	<i>75</i>
7.1.2 <i>Pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų tvarkymo ateityje vertinimas</i>	<i>76</i>

7.1.3	<i>Elektros ir elektroninės įrangos bei nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo ateityje vertinimas</i>	<i>80</i>
7.1.4	<i>Buityje susidarančių pavojingųjų atliekų tvarkymo ateityje vertinimas</i>	<i>81</i>
7.1.5	<i>Didelių gabaritų bei kitų komunalinių atliekų srautų tvarkymo ateityje vertinimas</i>	<i>83</i>
7.1.6	<i>Po rūšiavimo likusių mišrių komunalinių atliekų tvarkymo ateityje vertinimas</i>	<i>84</i>
7.1.7	<i>Visuomenės švietimo ir informavimo priemonių plėtra.....</i>	<i>86</i>
8.	PLANO ĮGYVENDINIMO POVEIKIO ĮMOKŲ UŽ ATLIEKŲ TVARKYMĄ DYDŽIUI VERTINIMAS.....	88
9.	PLANO ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI	91
10.	PRIEDAI	93

1. ĮVADAS

Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo 2014–2020 m. planas atnaujinama Vilniaus miesto atliekų tvarkymo planą, patvirtintą 2010 m. gegužės 26 d. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1–1556. Šis planas parengtas pagal Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo ir 2010 m. gruodžio 16 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1–1004 patvirtintų Reikalavimų regioniniams ir savivaldybių atliekų tvarkymo planams reikalavimus. Komunalinių atliekų tvarkymo planavimo tikslas – nustatyti savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo priemonės, kurios užtikrintų aplinkosaugos, techninius–ekonominius ir higienos reikalavimus atitinkančios viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos pasiūlą visiems savivaldybės teritorijoje esantiems asmenims. Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo 2014–2020 m. plane nustatytos priemonės, užtikrinančios 2014 m. balandžio 16 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 366 patvirtintame Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane nustatytų komunalinių atliekų tvarkymo tikslų ir uždavinių įgyvendinimą. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis, savivaldybės atliekų tvarkymo plano vykdymo laikotarpis turi sutapti su Valstybinio atliekų tvarkymo plano vykdymo laikotarpiu, todėl Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo 2014–2020 m. planas rengiamas 2014–2020 m. laikotarpiui.

Planas rengiamas neprieštaraujant 2006 m. kovo 24 d. Vilniaus regiono plėtros tarybos sprendimu Nr. 10.6–1 patvirtinto Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo plano 2006–2016 m. ir 2009 m. rugsėjo 11 d. Vilniaus regiono plėtros tarybos sprendimu Nr. 10.9–77 patvirtintų Pagrindinių Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo plano atnaujinimo nuostatų reikalavimams, perkeltiant naujas Vilniaus regiono plėtros tarybos 2015 m. birželio 12 d. nutarimu Nr. 51/1S-16 patvirtintame Vilniaus apskrities regioniniame 2014–2020 m. atliekų tvarkymo plane numatytas regioninės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtros priemones.

Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo 2014–2020 m. planą sudaro šios pagrindinės dalys:

- esamos komunalinių atliekų tvarkymo būklės apžvalga;
- komunalinių atliekų tvarkymo tikslai, uždaviniai ir uždutys 2014–2020 m. laikotarpiui;
- komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtros priemonių planas 2014–2020 m. laikotarpiui;
- komunalinių atliekų srautų susidarymo ir tvarkymo ateityje vertinimas;
- plano įgyvendinimo poveikio įmokų už atliekų tvarkymą dydžiui vertinimas;
- plano įgyvendinimo vertinimo kriterijai.

Už Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo 2014–2020 m. plano įgyvendinimą yra atsakinga Vilniaus miesto savivaldybė. Sprendimus dėl šio plano pakeitimų priima Vilniaus miesto savivaldybės taryba, atsižvelgdama į Vilniaus miesto savivaldybės administracijos ir UAB „VAATC“ siūlymus bei konsultuodamasi su socialiniais ekonominiais partneriais bei visuomene. Šiam planui, vadovaujantis 2004 m. rugpjūčio 18 d Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 967 patvirtintame Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos apraše numatyta tvarka, atliekamas strateginis pasekmių aplinkai vertinimas, įskaitant ir visuomenės informavimo procedūras. Visuomenės informavimo procedūros atliekamos vadovaujantis 2004 m. rugpjūčio 27 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1–455 patvirtintu Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose bei vertinimo subjektų ir Europos Sąjungos valstybių narių informavimo tvarkos aprašu.

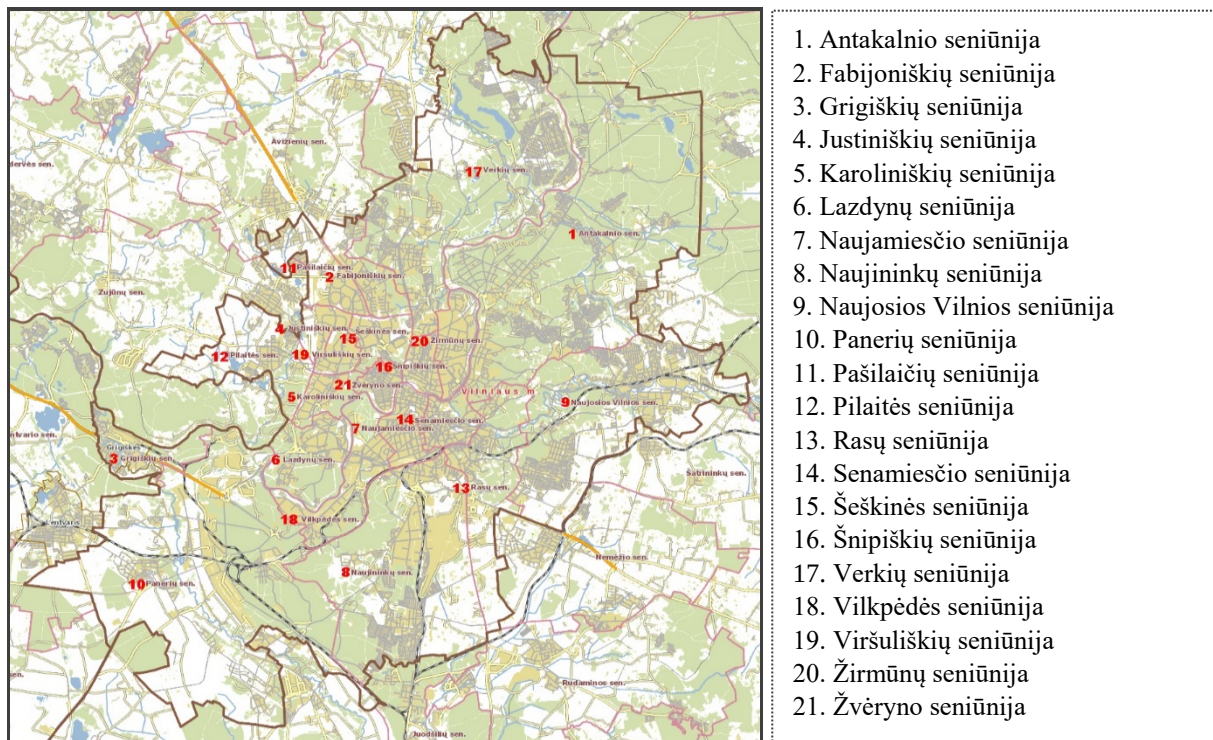
2. ESAMOS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO BŪKLĖS APŽVALGA

Esama komunalinių atliekų tvarkymo būklės Vilniaus mieste apžvalga parengta vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės ataskaitos Aplinkos apsaugos agentūrai (toliau – AAA) apie komunalinių atliekų tvarkymo sistemą 2013 m. (toliau – Savivaldybės ataskaita AAA už 2013 m.) duomenimis, Aplinkos apsaugos agentūros valstybinės atliekų apskaitos duomenimis apie atliekų susidarymą 2013 m., Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje susidarancias komunalines atliekas surenkančių ir tvarkančių įmonių veiklos rodiklių už 2013 ir 2014 m. apklausos rezultatais, kitais Vilniaus miesto savivaldybės administracijos ir UAB „VAATC“ pateiktais duomenimis, Lietuvos statistikos departamento, Nekilnojamo turto registro duomenimis ir kt.

2.1 Bendra informacija apie savivaldybę

Vilniaus miestas – Lietuvos sostinė ir didžiausias šalies miestas, Vilniaus apskrities, rajono ir miesto savivaldybės centras. Tai vienintelė miesto savivaldybė Lietuvoje, kuri apima ne vieną miestą (kaip kitų miestų savivaldybės), bet du miestus (Vilnių ir Grigiškes) bei tris kaimus (Grigiškių seniūnijoje). Vilniaus miestas įsikūręs šalies pietryčiuose, apie 20 km į pietus nuo geografinio Europos centro, 312 km nuo Baltijos jūros. Miesto plotas yra 401 km² (sudaro apie 4,12 proc. bendro apskrities ploto), iš jų: miškai užima net 35,6 proc. visos Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos, užstatyta teritorija – 34,8 proc., keliai – 4,8 proc., vandenys – 1,5 proc., žemės ūkio naudmenos – 20,7 proc., kita žemė – 2,6 proc. Per Vilnių teka trys didesnės upės: Neris, Vilnelė ir Vokė.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Vilniaus mieste 2013 metais gyveno 539 707 gyventojai, o 2014 metais gyveno 542 644 gyventojai, gyventojų tankumas 2013 m. pabaigoje buvo 1 345,9 žm./km², o 2014 m. pabaigoje – 1 353,2 žm./km². Vilniaus miesto savivaldybės teritorija suskirstyta į 21 seniūniją (Pav. 1).

Pav. 1. Vilniaus miesto seniūnijų teritorijos

Vertinant pagal plotą didžiausios yra Panerių (84,94 km² ploto) ir Antakalnio (77,2 km² ploto) seniūnijos. Didžiausios pagal gyventojų skaičių yra Žirmūnų, Antakalnio, Šeškinės bei Fabijoniškių seniūnijos.

Vilnius yra daugiatautiškiausias Lietuvos miestas. Jame gyvena 128 tautybių gyventojai.

2.2 Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimas

Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo sistema apima komunalinių atliekų surinkimo, vežimo, rūšiuojamojo surinkimo, apdorojimo, naudojimo ir šalinimo paslaugas visiems savivaldybės teritorijoje esantiems komunalinių atliekų turėtojams (fiziniams ir juridiniams asmenims). Vadovaujantis *Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo* nuostatomis, už komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimą savo teritorijose yra atsakingos savivaldos institucijos. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo funkcijas savivaldybės gali pavesti savivaldybės ar kelių savivaldybių įsteigta įmonei – komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui.

Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo sistema yra Vilniaus apskrities komunalinių atliekų tvarkymo regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos dalis. Kaip buvo nustatyta 2002 m. balandžio 12 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 519 patvirtinto *Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano* 7 priede (šiuo metu galiojančio Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. 366 patvirtinto *Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano* 8 priede), Vilniaus apskrities komunalinių atliekų tvarkymo regionas apima Elektrėnų, Šalčininkų rajono, Širvintų rajono, Švenčionių rajono, Trakų rajono, Ukmergės rajono, Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono savivaldybių teritorijas.

Siekiant sukurti regioninę atliekų tvarkymo sistemą, 2001 m. gegužės 5 d. Vilniaus apskrities viršininko administracija ir apskrities savivaldybės įsteigė VšĮ „Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centras“. 2003 m. gegužės 7 d. Vilniaus regiono plėtros taryba nusprendė likviduoti VšĮ „Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centras“, kadangi buvo įvykdytos šiai įstaigai keltos užduotys – investicinio projekto ir paraiškos ISPA finansavimui parengimas. 2003 m. vasario 21 d. aštuonios Vilniaus apskrities savivaldybės (Elektrėnų, Šalčininkų rajono, Širvintų rajono, Švenčionių rajono, Trakų rajono, Ukmergės rajono, Vilniaus miesto bei Vilniaus rajono) pasirašė ribotos civilinės atsakomybės juridinio asmens – UAB „VAATC“ (toliau – VAATC) steigimo sutartį. VAATC įsteigtas regioninės atliekų tvarkymo sistemos plėtrai ir su tuo susijusių investicinių projektų įgyvendinimui.

2003 m. kovo 26 d. buvo pasirašyta visų aštuonių Vilniaus apskrities savivaldybių (Šalčininkų, Širvintų, Švenčionių, Trakų, Ukmergės ir Vilniaus rajonų, Elektrėnų bei Vilniaus miesto) sutartis, kurioje akcininkai susitarė kooperuoti savo turtą, darbą, žinias bendrai įdiegiant regioninę atliekų tvarkymo sistemą. Remiantis akcininkų sutartimi, VAATC yra įpareigotas organizuoti visų buitinių, komunalinių, gamybinių ir kitų atliekų tvarkymą akcininkų administruojamose teritorijose, kiek savivaldybės susitaria dėl šios teisės suteikimo. Akcininkai sutarė reguliuoti atliekų tvarkymo sistemą vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais taip, kad atliekų tvarkymo sistema galėtų naudotis visi akcininkų administruojamose teritorijose esantys gyventojai ir, kad šios paslaugos būtų teikiamos nuolat.

VAATC akcininkų sutartimi Vilniaus apskrities savivaldybės įsipareigojo:

- visą atliekų tvarkymo veiklą finansuoti iš lėšų, tiesiogiai ar netiesiogiai surenkamų už atliekų tvarkymo paslaugas pagal visiems akcininkams administruojamose teritorijose gyventojams nustatytą vieningą atsiskaitymo už atliekų tvarkymą sistemą;
- savo administruojamose teritorijose nustatyti vienodus regione, ekonomiškai pagrįstus užmokesčio už sutvarkytų atliekų kiekio vienetą tarifus (rinkliavas), kad surenkamos

lėšos padengtų visas atliekų tvarkymo sistemos sąnaudas, tačiau paslaugų teikimas nevirstų pelno siekiančia veikla;

- užtikrinti, kad įmokų už atliekų tvarkymą lėšos būtų naudojamos tik atliekų tvarkymo sistemai finansuoti;
- naudotis VAATC teikiamomis paslaugomis ir priemonėmis atliekų tvarkymo srityje ir nesteigti bei neorganizuoti kitos atliekų tvarkymo sistemos ar tam tikros paslaugos savo administruojamose teritorijose, jeigu tokią paslaugą teikia šios sutarties pagrindu sukurta atliekų tvarkymo sistema.

Vilniaus miesto savivaldybė atskirais sprendimais VAATC nesuteikė jokių pavedimų ar teisių, susijusių su atliekų tvarkymo organizavimu, administravimu ar kontrole savivaldybės teritorijoje, išskyrus regioninės atliekų tvarkymo infrastruktūros objektų (Vilniaus apskrities regioninio komunalinių atliekų sąvartyno Kazokiškių kaime Elektrėnų savivaldybėje, didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių) įrengimą, įgyvendinant investicinius projektus bei jų eksploatavimą.

2006 m. kovo 24 d. Vilniaus regiono plėtros tarybos sprendimu Nr. 10.6–1 patvirtintame *Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo plane 2006–2016 m.* buvo nustatytos pagrindinės užduotys atliekų tvarkymo sistemai ir jos plėtrai. 2009 m. rugsėjo 11 d. sprendimu Nr. 10.9–77 Vilniaus regiono plėtros taryba, atsižvelgiant į *Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano* nuostatas patvirtino *Pagrindines Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo plano atnaujinimo nuostatas*, kuriomis buvo atnaujintos su *Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano* 106.1 p. reikalavimais susijusios *Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo plano* dalys: apskritis ir savivaldybės privalo ne vėliau kaip iki 2008 metų vidurio, atsižvelgdamos į regionų bendradarbiavimo galimybes, atitinkamai papildyti regioninius ir savivaldybių atliekų tvarkymo planus ir savivaldybių atliekų tvarkymo taisykles, taip užtikrindamos mechaninio biologinio apdorojimo arba atskiros komunalinių biologiškai skaidžių atliekų surinkimo ir šių atliekų apdorojimo įdiegimą iki 2010 m. Atnaujinimo nuostatos regioniniu mastu taip pat apėmė 13 vidutinių sąvartynų uždarymą 2009–2011 m. laikotarpiu, 17 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių ir 6 kompostavimo aikštelių įrengimą (2009–2011 m.), rinkliavos už atliekų tvarkymą įvedimą 2010 m., mechaninio biologinio apdorojimo (toliau – MBA) įrenginių ir atliekų deginimo įrenginių statybas Vilniaus mieste ar šalia Vilniaus miesto (2009–2012 m. laikotarpiu).

2010 m. UAB „Sweco Lietuva“ kartu su UAB „Ekonominės konsultacijos ir tyrimai“ ir advokatų kontora „Lideika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai“ parengė galimybių studiją „*Vilniaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo plėtra*“ (toliau – Galimybių studija). Galimybių studijai pritarta Vilniaus miesto savivaldybės 2010 m. lapkričio 24 d. sprendimu Nr. 1-1822. Galimybių studijoje buvo siūloma įgyvendinti mechaninį mišrių komunalinių atliekų rūšiavimą, atskiriant perdirbimui tinkamas antrines žaliavas, ir perdirbimui netinkamas, tačiau energetinę vertę turinčias atliekas panaudoti energijos gamybai. Taip pat buvo siūloma pradėti diegti atskirą maisto ir virtuvės atliekų surinkimo sistemą bei pastatyti atskirą šių atliekų anaerobinio apdorojimo įrenginį, kuriame būtų gaminamos biodujos su tolesnio panaudojimo miesto transporte galimybe. Komunalinių atliekų sistemos plėtrai ir optimizavimui Galimybių studijoje buvo pasiūlyta įgyvendinti gana didelės apimties požeminių ir pusiau požeminių konteinerių įrengimo programą, taip pat buvo rekomenduotos tokios priemonės, kaip atskiros maisto ir virtuvės atliekų surinkimo ir apdorojimo sistemos sukūrimas, žaliųjų ir maisto / virtuvės atliekų namudinio kompostavimo sistemos ir tvarkymo apimčių plėtra.

Vadovaujantis Galimybių studija buvo parengta paraiška finansavimui pagal priemonės VP3–3.2–AM–01–V „Atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas“ veiklą „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra, sukuriant biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūrą ir (ar)

atliekų naudojimo energijai gauti pajėgumus“ gauti. Šių dokumentų pagrindu 2010 m. gruodžio 27 d. tarp VAATC ir APVA buvo pasirašyta projekto „Vilniaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo plėtra“ finansavimo ir administravimo sutartis.

Atkreipiamas dėmesys, kad 2010 m. rengiant studiją buvo vertintas MBA įrenginių statybos variantas (IV-oji alternatyva), tačiau, *Nacionalinėje energetikos strategijoje* įtvirtinus siekį perdirbimui netinkamas atliekas naudoti energijos gamyboje, ši technologija nebuvo rekomenduota įgyvendinti dėl ženkiai didesnių investicijų bei santykinai didesnių eksploataavimo kaštų lyginant su pasirinkta alternatyva (I-oji alternatyva). 2011 m. rugsėjo 30 d. Vilniaus regiono plėtros tarybos sprendimu Nr. 51/IS–38 nuspręsta iš dalies pakeisti ankstesnį sprendimą, biologinio apdorojimo grandyje numatant taikyti biodžiovinimo technologijas. Minėtu sprendimu VAATC gavo įgaliojimus pradėti vykdyti projekto įgyvendinimui reikalingas veiklas ir viešųjų pirkimų procedūras.

Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje reglamentuoja 2010 m. gegužės 26 d. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-1556 patvirtintas *Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo planas* ir *Vilniaus miesto atliekų tvarkymo taisyklės*, patvirtintos 2006 m. gegužės 24 d. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-1185 (pakeistos 2008 m. lapkričio 12 d. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-658 bei 2009 m. liepos 15 d. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-1131). Vadovaujantis *Vilniaus miesto atliekų tvarkymo taisyklėmis*, Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje komunalinių atliekų tvarkymą nustato Vilniaus miesto savivaldybės taryba. Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą administruoja ir įgyvendina Vilniaus miesto savivaldybės administracija, vadovaudamasi *Vilniaus miesto atliekų tvarkymo taisyklėmis* ir galiojančiais teisės aktais. Savivaldybės administracija pagal savo kompetenciją įgyvendina atliekų tvarkymą reglamentuojančius teisės aktus bei kontroliuoja jų vykdymą.

Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme nustatyta, kad įmonės, kurios vykdo komunalinių atliekų surinkimą, įskaitant antrinių žaliavų surinkimą, šią veiklą savivaldybės teritorijoje gali vykdyti tik tuo atveju, jeigu yra sudariusios sutartis su savivaldybe arba savivaldybės (kelių savivaldybių) įsteigtu juridiniu asmeniu, kuriam pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą. Vadovaujantis *Vilniaus miesto atliekų tvarkymo taisyklėmis*, savivaldybės administracija 2007 m. konkurso būdu parinko komunalinių atliekų surinkimo, pervežimo ir perdavimo naudoti ar šalinti paslaugų operatorius. Šio konkurso pagrindu tarp atliekų tvarkymo įmonių ir savivaldybės buvo sudarytos paslaugų teikimo sutartys.

Remiantis Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2007–2008 m. sudarytomis *Viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje sutartimis*, komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje esantiems atliekų turėtojams teikia 5 įmonės: UAB „Atliekų tvarkymo tarnyba“, UAB „VSA Vilnius“, UAB „Ecoservice“ (reorganizuota ir prie UAB „Ecoservice“ prijungta UAB „Tvar.com (buvusi „A.S.A. Vilnius), taip pat reorganizuota ir prie UAB „Ecoservice“ prijungta UAB „Veolia Environmental Services Lietuva“ (buvusi UAB „Cleanaway“, buvusi UAB „SKT Environmental Services Lietuva“)); UAB „Ekonovus“ (buvusi UAB „Švarus miestas“). Detalesnė informacija apie komunalines atliekas surenkančias įmones Vilniaus miesto savivaldybėje pateikta 1 lentelėje.

.

Lentelė 1. Komunalines atliekas surenkančios įmonės Vilniaus miesto savivaldybėje 2014 m.

Nr.	Atliekų tvarkytojo pavadinimas (ir tų, neturi sutarčių su savivaldybe)	Sutarties pasirašymo su savivaldybe data ir galiojimo terminas	Vykdoma veikla*										
			Mišrių komunalinių atliekų surinkimas	Butyje susidarantių pavojingų atliekų surinkimas	Biologiskai skaidžių atliekų surinkimas	Popieriaus surinkimas	Stiklo surinkimas	Plastiko surinkimas	Didžiųjų atliekų surinkimas	Statybos ir griovimo atliekų surinkimas	EEĮ atliekų surinkimas	Kitų atliekų surinkimas: bešeimininkės atliekos	Padangos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	UAB „Atliekų tvarkymo tarnyba“	2007-05-17/2016-07-01	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2	UAB „VSA Vilnius“	2007-05-17/2016-07-01	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3	UAB „Tvar.com“ (buvusi „A.S.A. Vilnius“)	Reorganizuota prijungiant prie UAB „Ecoservice“											
4	UAB „Ecoservice“	2007-05-17/2016-07-01	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5	UAB „Ekonovus“ (buvusi UAB „Švarus miestas“)	2007-05-17/2016-07-01	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6	UAB „Veolia Environmental Services Lietuva“ (buvusi UAB „Cleanaway“)	Reorganizuota prijungiant prie UAB „Ecoservice“											
7	UAB „Švara visiems“	2008-01-11/2016-07-01 2015 m. reorganizuota prijungiant prie UAB „VSA Vilnius“	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Pastaba: * išskirtos pagrindinės veiklos (konkrečių sutarčių su komunalines atliekas surenkančiomis įmonėmis apimtyse apibrėžtų veiklų sąrašas platesnis)

Vadovaujantis galiojančiomis *Viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje sutartimis*, komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartis su atliekų turėtojais sudaro ir įmokas už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą renka komunalinių atliekų tvarkymo paslaugas teikiančios įmonės. Tai prieštarauja *Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo* nuostatomis, nes, vadovaujantis įstatymu, šias komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo funkcijas gali vykdyti tik savivaldybė arba komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius. Atliekų turėtojų registrą taip pat veda kiekvienas atliekų tvarkytojas atskirai (registruoja savo aptarnaujamus atliekų turėtojus), savivaldybė nevaldo šių duomenų ir neregistruoja komunalinių atliekų turėtojų teisės aktų nustatyta tvarka.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje VAATC eksploatuoja 5 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles (toliau - DGASA). Per šias aikšteles VAATC iš gyventojų įpareigotas rinkti savivaldybės teritorijoje susidarancias pakuočių atliekas ir kitas antrines žaliavas, didžiąsias, buitines statybos ir griovimo, padangų, elektros ir elektroninės įrangos (toliau – EEĮ), buityje susidarancias pavojingas atliekas. Taip pat savivaldybės teritorijoje veikia 2 privačios DGASA, kurias eksploatuoja UAB „Ecoservice“ ir UAB „VSA Vilnius“.

Savivaldybėje veikia 2 privačios žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės (operatoriai - UAB „Biastra plus“ ir UAB „Juknevičiaus kompostas“).

Atliekų tvarkytojų valstybės registro (ATVR) duomenys apie Vilniaus miesto teritorijoje komunalines (20 grupės) atliekas surenkančias, rūšiuojančias, apdorojančias, naudojančias ar šalinančias įmones pateikta šio plano 1 priede.

Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme taip pat apibrėžta, kad Vyriausybės gamintojams ir importuotojams nustatytų elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių, apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo užduotims įgyvendinti gali būti diegiamos savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančios atliekų surinkimo sistemos. Vilniaus miesto savivaldybėje 2013–2014 m. veikusios komunalinių atliekų tvarkymo sistemas papildančios atliekų surinkimo sistemos pateiktos 2 lentelėje.

Lentelė 2. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje veikiančios savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančios atliekų surinkimo sistemos, 2014 m.

Eil. Nr.	Papildančią sistemą įdiegęs asmuo	Papildančią sistemą eksploatuojantis asmuo	Surenkami atliekų srautai	Sutarties pasirašymo data ir galiojimo terminas
1	VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“	UAB „Ekstara“	Pakuočių atliekų	2013 m. rugsėjo 6 d. sutartis Nr. A72-1255(3.1.36-AP) (sutartis galioja iki 2015 m. rugpjūčio 6 d.)
2	Asociacija „EEPA“	Asociacija „EEPA“	Elektros ir elektroninės įrangos bei baterijų ir akumuliatorių atliekų	2014 m. sausio 15 d. sutartis Nr. A72-32/14(3.1.36-AP) (sutartis galioja iki 2015 m. rugpjūčio 6 d.)
3	VšĮ „Elektronikos gamintojų ir importuotojų organizacija“	VšĮ „Elektronikos gamintojų ir importuotojų organizacija“	Elektros ir elektroninės įrangos atliekų	2014 m. sausio 15 d. sutartis Nr. A72-33/14(3.1.36-AP) (sutartis galioja iki 2015 m. rugpjūčio 6 d.)

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje veikia viena savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildanti pakuočių atliekų surinkimo sistema. Papildanti sistema buvo

įdiegta dar 2009 m. rugpjūčio 31d. Vilniaus miesto savivaldybei ir UAB „Ekstara“ pasirašius sutartį Nr. A72-1667(3.1.29-AD13) *dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančios atliekų surinkimo sistemos – pakuotės ir pakuotės atliekų surinkimo superkant specializuotuose surinkimo punktuose diegimo ir funkcionavimo Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje* (galiojo su vėlesniu pratęsimu iki 2013 m. rugsėjo 1 d.). 2013 m. rugsėjo 6 d. Vilniaus miesto savivaldybė pasirašė sutartį Nr. A72-1255(3.1.36-AP) su VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“ *dėl papildančios atliekų surinkimo sistemos funkcionavimo Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje*, organizuojant pakuotės ir pakuočių atliekų surinkimą (supirkimą) specializuotose surinkimo vietose. Atskiru sistemos diegėjo susitarimu, sutarties apimtyse numatytos papildančios sistemos operatoriaus funkcijos yra pavestos UAB „Ekstara“ (ir jos subtiekJams).

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje veikia 2 komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančios elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo sistemos: viena jų įdiegta Vilniaus miesto savivaldybės ir Asociacijos „EEPA“ 2014 m. sausio 15 d. pasirašytos sutarties Nr. A72-32/14(3.1.36-AP) *dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančios elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo sistemos diegimo ir funkcionavimo Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje* apimtyse, kita – Vilniaus miesto savivaldybei ir VšĮ „Elektronikos gamintojų ir importuotojų organizacija“ 2014 m. sausio 15 d. pasirašius sutartį Nr. A72-33/14(3.1.36-AP) *dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančios elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo sistemos diegimo ir funkcionavimo Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje* (1 lentelė).

Savivaldybės teritorijoje organizuoti pakuočių atliekų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalinių, medinių, kombinuotų ir kt.) rūšiuojamąjį surinkimą, vežimą ir paruošimą naudoti 2013 m. birželio 12 d. su savivaldybe pasirašytos Bendradarbiavimo sutarties Nr. A69-6(3.1.36-AP) apimtyje yra įsipareigojusi vykdyti VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“, o 2013 m. birželio 12 d. pasirašytos Bendradarbiavimo sutarties Nr. A69-7(3.1.36-AP) apimtyje – VšĮ „Žaliasis taškas“. Abi organizacijos yra tiesiogiai su vežėjais (dvišalės sutartys) pasirašę sutartis dėl savivaldybės teritorijoje susidarančių pakuočių atliekų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalinių, medinių, kombinuotų ir kt.) rūšiuojamojo surinkimo, vežimo ir paruošimo naudoti. 2015 m. birželio 26 d. Vilniaus miesto savivaldybė pasirašė bendradarbiavimo sutartį Nr. A72-808/15 (3.1.36-AD4) „Bendradarbiavimo sutartis organizuojant komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamąjį surinkimą, vežimą ir paruošimą naudoti“ su VšĮ „Gamtos ateitis“.

2.3 Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos finansavimas

Vilniaus regiono ir Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos plėtra finansuojama iš šių šaltinių: Europos Sąjungos ir valstybės paramos lėšų, VAATC lėšų, įmokos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšų, kitų savivaldybės biudžeto, gaminių ir pakuotės atliekų tvarkymo programos ir kitų lėšų.

2.3.1 Principo „teršėjas moka“ įgyvendinimas

Vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, komunalinių atliekų tvarkymo finansavimo sistema turi remtis principu „teršėjas moka“, kuris reiškia, kad atliekų tvarkymo išlaidas turi apmokėti pirminis atliekų darytojas arba dabartinis ar ankstesnis atliekų turėtojas ir (ar) produktų, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas ar importuotojas (gamintojo atsakomybės principas).

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje taikoma sutartinė apmokėjimo už komunalinių atliekų tvarkymą sistema, vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės tarybos patvirtintais komunalinių atliekų tvarkymo tarifais ir įkainiais. Tarifas – tai savivaldybės tarybos patvirtinta

įmoka už komunalinių atliekų tvarkymą, kuri turi padengti visas savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos bei savivaldybei tenkančias regioninės atliekų tvarkymo sistemos išlaidas ir kurią komunalinių atliekų turėtojai šiuo metu moka komunalinių atliekų tvarkytojui. Komunalinių atliekų tvarkymą reglamentuoja *Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo taisyklės*, o komunalinių atliekų tvarkymo tarifai ir įkainiai patvirtinti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2006 m. rugsėjo 20 d. sprendimu Nr. 1-1320 „Dėl komunalinių atliekų tvarkymo tarifų ir įkainių patvirtinimo“ ir vėlesniais dokumento pakeitimais (paskutinė – 2014 m. spalio 22 d. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-2058 patvirtinta redakcija). Informacija apie tarifus ir įkainius patalpinta savivaldybės internetiniame puslapyje www.vilnius.lt¹.

Vilniaus miesto savivaldybės taryba nustato šiuos maksimalius įkainius ir tarifus, kurių Savivaldybės atliekų tvarkymo operatoriai neturi teisės viršyti, nustatydami savo paslaugų kainas atliekų turėtojams:

- maksimalius vieno kubinio metro mišrių komunalinių atliekų surinkimo, išvežimo ir šalinimo tarifus;
- naudojimosi komunalinių atliekų konteneriais maksimalius įkainius;
- komunalinių atliekų kontenerių plovimo ir dezinfekavimo įkainius;
- vienos tonos mišrių komunalinių atliekų priėmimo į Vilniaus regiono komunalinių atliekų sąvartyną tarifą („vartų“ mokestį);
- mišrių komunalinių atliekų surinkimo, išvežimo ir šalinimo tarifus fiziniams ir juridiniams asmenims“, besinaudojantiems kolektyviniais konteneriais.

Vadovaujantis *Vilniaus miesto atliekų tvarkymo taisyklių*, kurios patvirtintos Vilniaus miesto savivaldybės Tarybos 2006 m. gegužės 24 d. sprendimu Nr.1-1185, nuostatomis, kai atliekų turėtojai naudojami kolektyviniais konteneriais, kiekvienam fiziniam ar juridiniam asmeniui, kuris naudojami kolektyviniu konteneriu, už atliekų tvarkymą mokėtina suma nustatoma proporcingai fizinio arba juridinio asmens naudojamų patalpų plotui bendrame visų atliekų turėtojų butų ir patalpų plote, priskiriant įmokos dalį, tenkančią atskiram namų valdos savininkui pagal jam nuosavybės ar kita teise priklausančio bendrojo (naudingojo) ploto dalį, jei atliekų turėtojai teisės aktais nustatyta tvarka nesusitaria kitaip. Bendrija arba administratorius neturi teisės iš atliekų turėtojų už atliekų tvarkymą rinkti daugiau lėšų negu visi kolektyviniu konteneriu besinaudojantys atliekų turėtojai privalo mokėti Savivaldybės atliekų tvarkymo operatoriui pagal šio faktiškai surinktą atliekų kiekį.

Principas „teršėjas moka“ reikalauja, kad atliekų tvarkymo išlaidas apmokėtų ne tik atliekų turėtojas, bet ir (arba) medžiagų ir gaminių, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas arba importuotojas. Lietuvoje gamintojo atsakomybės principas taikomas pakuočių, elektros ir elektroninės įrangos, transporto priemonių, alyvų, baterijų ir akumuliatorių bei kitų apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymui. Šių atliekų tvarkymas pagal gamintojo atsakomybės principą dengiamas šių gaminių gamintojų / importuotojų ir neįskaitomas į įmoką už komunalinių atliekų tvarkymą.

Vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, gamintojų ir importuotojų organizacijos (kolektyvaus tvarkymo atveju) steigiamos, kad būtų įvykdyta gamintojams ir importuotojams nustatyta pareiga organizuoti tvarkymą atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų teiktus Lietuvos rinkai verslo tikslais atitinkamus gaminius ir pakuotes, ir (ar) dalyvauti organizuojant tokių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose. Vilniaus mieste gamintojų ir importuotojų organizacijos iki šiol pasirinko gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimą savivaldybių organizuojamose

¹ Dokumento adresas – <http://www.vilnius.lt/vaktai2011/default.aspx?Id=3&DocId=30136921&KlasId=10>

komunalinių atliekų tvarkymo sistemose bei komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančių atliekų surinkimo sistemų diegimą.

2013 m. sausio 1 d. įsigaliojo *Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo* nuostatos, kad organizuodamos komunalinių atliekų sraute susidarančių elektros ir elektroninės įrangos ir pakuočių atliekų tvarkymą, savivaldybės (arba savivaldybių įsteigti juridiniai asmenys, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) privalo su gamintojais ir importuotojais, jų įsteigtomis organizacijomis sudaryti gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo sutartis. Pasirašius šias sutartis, elektros ir elektroninės įrangos ir pakuočių gamintojai ir importuotojai privalo apmokėti šių atliekų, susidarančių komunalinių atliekų sraute, tvarkymo išlaidas bei pakuočių atveju finansuoti komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo plėtrą. Vilniaus miesto savivaldybės pasirašytos sutartys su gamintojais ir importuotojais bei jų įsteigtomis organizacijomis (komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančių elektros ir elektroninės įrangos bei baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo sistemų diegimo sutartys, bendradarbiavimo sutartys dėl komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo, vežimo ir paruošimo naudoti organizavimo) plačiau aptartos 2.2 skyriuje.

Dėl per VAATC eksploatuojamas DGASA surinktų elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo VAATC yra pasirašęs sutartį su VŠĮ „Elektronikos gamintojų ir importuotojų asociacija“ ir VŠĮ „Ekošviesa“. Pagal atskiras sutartis Vilniaus miesto DGASA surinktos elektros ir elektroninės įrangos atliekos perduodamos tvarkyti UAB „EMP recycling“, pavoingosios komunalinės atliekos – UAB „Žalvaris“, kiti per DGASA surinkti komunalinių atliekų srautai perduodami tvarkyti UAB „Ecoservice“, UAB „VSA Vilnius“.

2.3.2 Komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos

„Sąnaudų susigrąžinimo“ principas nustato, kad už suteiktą paslaugą gautos pajamos padengtų būtinąsias su komunalinių atliekų tvarkymu susijusias sąnaudas, reikalingas tos paslaugos teikimui. Tuo būdu tarifo dydžiai nustatomi tokie, kad gautos pajamos padengtų sistemos administravimo, eksploatavimo, komunalinių atliekų surinkimo, transportavimo ir šalinimo, infrastruktūros plėtros, atliekų šalinimo įrenginių uždarymo ir priežiūros po uždarymo, visuomenės informavimo ir kitas su komunalinių atliekų tvarkymu susijusias išlaidas.

Vilniaus apskrities komunalinių atliekų tvarkymo regione komunalinių atliekų šalinimo Vilniaus apskrities regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne sąnaudos savivaldybėms paskirstomos vadovaujantis „solidarumo“ principu. Atsižvelgiant į tai, kad atskirų apskrities savivaldybių atliekų transportavimo iki Vilniaus apskrities regioninio komunalinių atliekų sąvartyno sąnaudos skiriasi, atliekų šalinimo sąvartyne mokestis (vad. „vartų mokestis“) diferencijuojamas tokiu būdu, kad bendra vienos tonos komunalinių atliekų sutvarkymo (įskaitant transportavimą iki sąvartyno ir šalinimą sąvartyne) kaina visose Vilniaus apskrities savivaldybėse būtų vienoda. Todėl visos Vilniaus apskrities savivaldybės moka skirtingą sąvartyno „vartų mokestį“.

Vilniaus miesto savivaldybės taryba 2006 m. rugsėjo 20 d. sprendimu Nr. 1-1320 „Dėl komunalinių atliekų tvarkymo tarifų ir įkainių patvirtinimo“, kurio paskutiniai pakeitimai patvirtinti 2014 m. spalio 22 d. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-2058, nustatė maksimalius vieno kubinio metro mišrių komunalinių atliekų surinkimo, išvežimo ir šalinimo tarifus, mišrių komunalinių atliekų surinkimo, išvežimo ir šalinimo tarifus fiziniams ir juridiniams asmenims, besinaudojantiems kolektyviniais konteneriais, bei naudojimosi komunalinių atliekų konteneriais maksimalius įkainius (informacija apie nustatytus įkainius ir tarifus patalpinta savivaldybės internetiniame puslapyje www.vilnius.lt²). Vadovaujantis 2014

² Dokumento adresas – <http://www.vilnius.lt/vaktai2011/default.aspx?Id=3&DocId=30136921&KlasId=10>

m. spalio 22 d. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimo Nr. 1-2058 redakcija, vienos tonos mišrių komunalinių atliekų priėmimo į Vilniaus apskrities regioninį komunalinių atliekų sąvartyną tarifas („vartų“ mokestis) sudaro 32,87 Eur) (be PVM).

2.3.3 Investicinių projektų įgyvendinimas ir finansavimas

Vilniaus apskrities regioninės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos infrastruktūros kūrimas pradėtas 2002 m. įgyvendinant ISPA projektą „*Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas*“. Bendra projekto vertė – 86,35 mln. Lt (25,01 mln. Eur). Projektas finansuotas iš trijų šaltinių: 42 proc. – 36,56 mln. Lt (10,59 mln. Eur) – sudarė ES ISPA teikiamos lėšos, 28 proc. – 23,61 mln. Lt (6,84 mln. Eur) – valstybės investicijos. 30 proc. – 26,18 mln. Lt (7,58 mln. Eur) projekto išlaidų dalį dengė VAATC, šiuo tikslu paėmęs banko paskolą. Įgyvendinant šį projektą 2004–2012 m. buvo įrengtas naujas Vilniaus apskrities regioninis komunalinių atliekų sąvartynas Kazokiškių k., Elektrėnų savivaldybėje, uždaryti ir rekultivuoti 125 įvairaus dydžio šiukšlynai ir sąvartynai (įskaitant Kariotiškių sąvartyną), įrengta didelių gabaritų surinkimo aikštelė Lentvaryje.

2010 m. lapkričio 26 d. tarp VAATC ir Aplinkos projektų valdymo agentūros (toliau – APVA) buvo pasirašyta projekto „*Vilniaus apskrities senų sąvartynų uždarymas, kompostavimo aikštelių įrengimas, didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių įrengimas*“ finansavimo ir administravimo sutartis. Projektas vykdomas įgyvendinant 2007–2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 3 prioriteto „*Aplinka ir darnus vystymasis*“ priemonę VP3–3.2–AM–01–V „*Atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas*“. Projekto apimtyse numatyta Vilniaus apskrities savivaldybėse iš viso uždaryti ir rekultivuoti 13 senų sąvartynų, įrengti 6 kompostavimo aikštes ir 17 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių. Bendras planuotas lėšų poreikis – 62,25 mln. Lt (18,03 mln. Eur) (be PVM), iš kurių ES Sanglaudos fondo lėšų dalis – 52,91 mln. Lt (15,32 mln. Eur), LR valstybės biudžeto lėšų dalis – 5,53 mln. Lt (1,60 mln. Eur), savivaldybių ir VAATC lėšų dalis – 3,81 mln. Lt (1,10 mln. Eur). Patikslintas lėšų poreikis, įvykdžius viešųjų pirkimų procedūras, – 28,65 mln. Lt (8,30 mln. Eur) (be PVM).

2010 m. gruodžio 27 d. tarp VAATC ir APVA buvo pasirašyta projekto „*Vilniaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra*“ finansavimo ir administravimo sutartis. Projektas vykdomas įgyvendinant 2007–2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 3 prioriteto „*Aplinka ir darnus vystymasis*“ priemonę VP3–3.2–AM–01–V „*Atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas*“. Bendra projekto vertė – 130,76 mln. Lt (37,87 mln. Eur) (be PVM), iš jų ES Sanglaudos fondo lėšų dalis – 101,27 mln. Lt (29,33 mln. Eur), likusi dalis – 29,50 mln. Lt (8,54 mln. Eur) – VAATC lėšos. VAATC lėšų dalis bus dengiama paskolos lėšomis, paskolos palūkanas mokės Vilniaus apskrities savivaldybės, proporcingai turimų akcijų skaičiui.

Įgyvendinus projektą, Vilniaus apskrityje komunalinių atliekų tvarkymo sistemos modelis bus pertvarkytas tokiu būdu, kad būtų užtikrintas maksimalus atliekų atskyrimas jų susidarymo vietoje, likusių mišrių komunalinių atliekų rūšiavimas MBA įrenginiuose, atskirtas biologiškai skaidžias atliekas apdorojant biodžiovinimo būdu, atskirtas antrines žaliavas nukreipiant perdirbimui, o po rūšiavimo likusias, tolimesniam perdirbimui netinkamas, tačiau energetinę vertę turinčias atliekas panaudojant energijos gamybai.

Apdorojamų mišrių komunalinių atliekų kiekiams sumažinti pirmiausia kiek įmanoma daugiau atliekų turės būti atskirta (išrūšiuota) jų susidarymo vietoje, plečiant esamą rūšiavimo sistemą, o taip pat taikant kitas įgyvendinamo projekto apimtyje numatytas priemones (kaip pvz., individualiam kompostavimui skatinti dalinant gyventojams specialias kompostavimo dėžes). Įgyvendinus projektą, neapdorotų mišrių komunalinių atliekų šalinimas sąvartyne bus visiškai sustabdytas.

2.4 Vilniaus miesto savivaldybės statistiniai ir atliekų tvarkymo duomenys

2.4.1 Gyventojų skaičius ir būstai

Gyventojai ir namų ūkiai. Didžiausias komunalinių atliekų kiekis susidaro buityje, t. y. pas gyventojus, namų ūkiuose. Komunalinių atliekų kiekis ir sudėtis priklauso nuo daugelio veiksnių: namų ūkio dydžio, gyventojų skaičiaus, jų gyvenamosios vietos (daugiabutis ar individualus namas, kaimas ar miestas), vartojimo (pajamų) ir t.t.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2014 m. sausio 1 d. Vilniaus mieste gyveno 539 707 gyventojai, o 2015 m. sausio 1 d. - 542 664 gyventojai. Palyginus 2001 m. ir 2011 m. visuotinio gyventojų surašymo duomenis, gyventojų skaičius Vilniaus mieste sumažėjo 3,3 proc.³ Gyventojų registro tarnybos duomenimis, 2015 m. sausio 1 d. duomenimis gyventojų skaičius Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje sudarė 568 754 gyventojai.

VĮ Registrų centras duomenys apie 2013 m. ir 2014 m. Vilniaus mieste esančius vieno ir dviejų butų gyvenamuosius (individualius) namus bei daugiabučius gyvenamuosius namus pateikti 3 lentelėje.

Lentelė 3. Gyvenamieji namai Vilniaus mieste

Administracinė teritorija	Nekilnojamo turto registre registruoti gyvenamieji namai					
	Vieno ir dviejų butų gyvenamieji (individualūs) namai			Daugiabučiai gyvenamieji namai		
	Vilnius	Grigiškės	Iš viso	Vilnius	Grigiškės	Iš viso
2013 m.						
Vilniaus m. sav.	16 908	430	17 338	6 567	129	6 696
2014 m.						
Vilniaus m. sav.	17 706	439	18 145	6 612	128	6 740

Šaltiniai: Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, VĮ Registrų centras. „Lietuvos Respublikos nekilnojamo turto registre registruotų statinių apskaitos duomenys 2014 m. sausio 1 d.“. Vilnius, 2014; Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, VĮ Registrų centras. „Lietuvos Respublikos nekilnojamo turto registre registruotų statinių apskaitos duomenys 2015 m. sausio 1 d.“. Vilnius, 2015.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, gyventojų ir būstų 2011 m. visuotinio surašymo metu Vilniaus mieste gyvenamąjį fondą sudarė 18 665 individualūs (vieno buto) namai, 5 118 butų dviejų butų name ir 209 337 butai daugiabučiuose namuose.

Vilniaus miesto savivaldybės duomenimis, 2013 m. Vilniaus mieste registruoti 241,6 tūkst. butų individualiuose ir daugiabučiuose namuose savininkai. Savivaldybėje apie 92 proc. savininkų registruotų butuose daugiabučiuose namuose ir 7 proc. butų savininkų, registruotų vieno ir dviejų butų (individualiuose) gyvenamuosiuose namuose (4 lentelė).

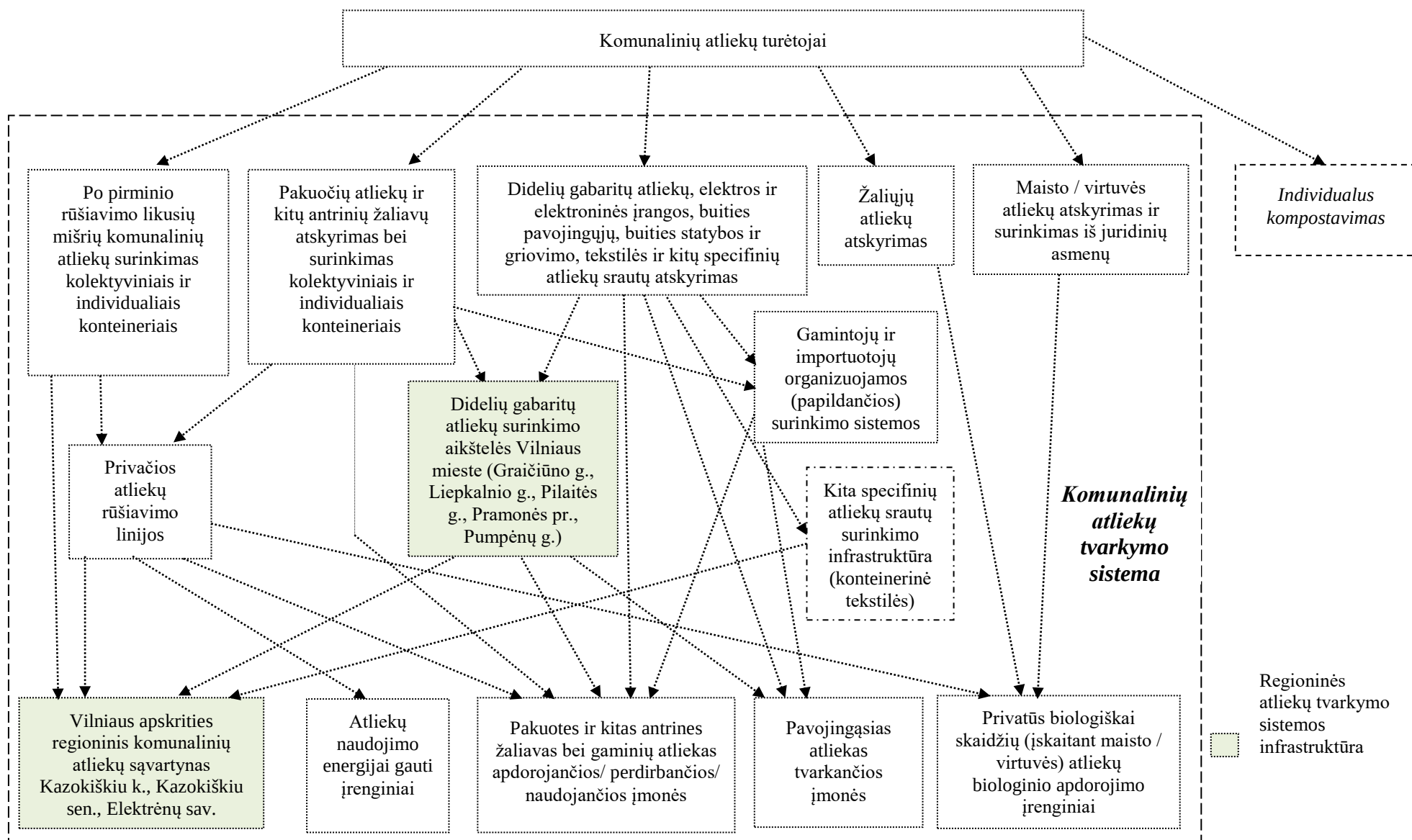
Lentelė 4. Butų savininkų skaičius individualiuose ir daugiabučiuose namuose Vilniaus mieste (2013 m.)

Administracinė teritorija	Daugiabučių gyvenamųjų namų butų savininkai	Vieno ir dviejų butų gyvenamųjų namų butų savininkai	Iš viso butų savininkų
Vilniaus m. sav.	224 242	17 357	241 599

Šaltinis: Savivaldybės ataskaita AAA už 2013 m.

³ Remiantis 2001 m. visuotinio surašymo duomenimis, Vilniaus mieste gyveno 553 904 gyventojai, buvo 227 993 namų ūkiai, o vidutinis namų ūkio dydis – 2,41 gyventojų. Remiantis 2011 m. visuotinio surašymo duomenimis, Vilniaus mieste gyveno 535 631 gyventojas, buvo 231 438 namų ūkiai, o vidutinis namų ūkio dydis – 2,31 gyventojų.

Ūkio subjektai. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2014 m. sausio 1 d. Vilniaus mieste veikė 29 651 ūkio subjektas, o 2015 m. sausio 1 d. – 33 126 ūkio subjektai.

Pav. 2. Komunalinių atliekų tvarkymo srautai Vilniaus mieste 2014 m.

2.4.2 Komunalinių atliekų turėtojų (gyventojų ir įmonių) aptarnavimas

Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane buvo nustatyta atliekų tvarkymo užduotis – užtikrinti visuotinio principą, teikiant viešąją komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą (kai viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga teikiama ne mažiau kaip 95 procentams savivaldybės teritorijos asmenų, kuriems toje teritorijoje nuosavybės teise priklauso nekilnojamojo turto objektai (išskyrus žemės sklypus be pastatų) ar kurie kitu pagrindu teisėtai valdo ar naudoja šiuos objektus). 2013 m. duomenimis, Vilniaus miesto savivaldybėje ši sąlyga buvo įgyvendinta, pasiekiant 98 proc. rodiklį. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos duomenimis, 2013 m. komunalinių atliekų surinkimo paslauga buvo teikiama apie 524,9 tūkst. fizinių asmenų.

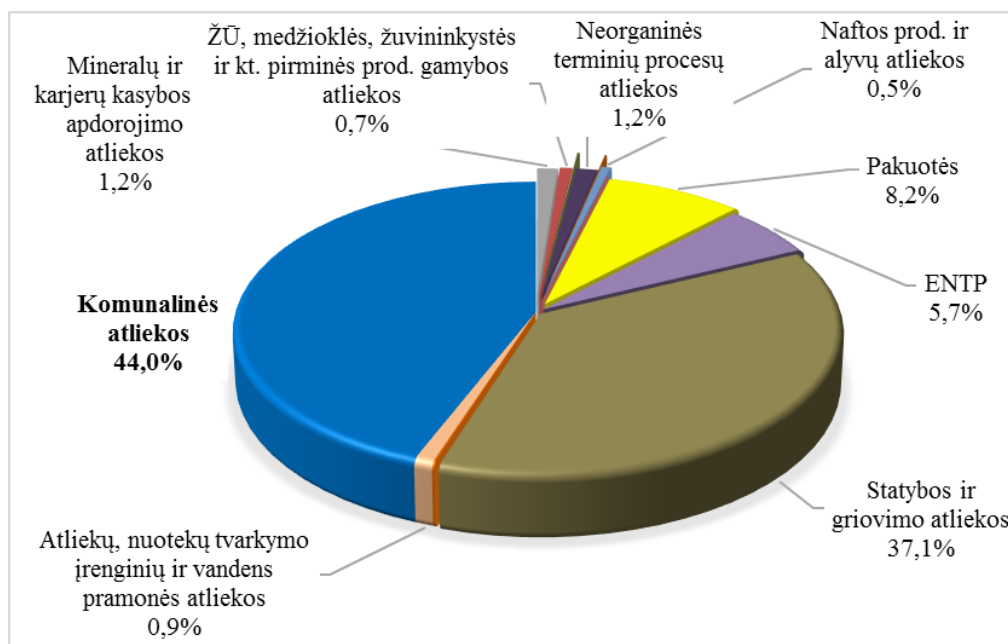
Esama komunalinių atliekų tvarkymo šrautų Vilniaus miesto savivaldybėje schema pateikta 2 paveiksle.

2.4.3 Susidariusių komunalinių atliekų kiekiai ir sudėtis

Vertinant komunalinių atliekų susidarymą, išanalizuoti ir palyginti tarpusavyje valstybinės Aplinkos apsaugos agentūros vykdomos atliekų apskaitos duomenys apie atliekų susidarymą ir tvarkymą 2013 m., Vilniaus miesto savivaldybės administracijos renkami savivaldybės teritorijoje susidarantį komunalines atliekas surenkančių ir tvarkančių įmonių apklausos būdu gauti pagrindinių veiklos rodiklių už 2013 ir 2014 m. duomenys bei UAB „VAATC“ eksploatuojamų infrastruktūros objektų veiklos 2013 m. ir 2014 m. rodikliai.

2.4.3.1 Valstybinės atliekų apskaitos rodiklių vertinimas

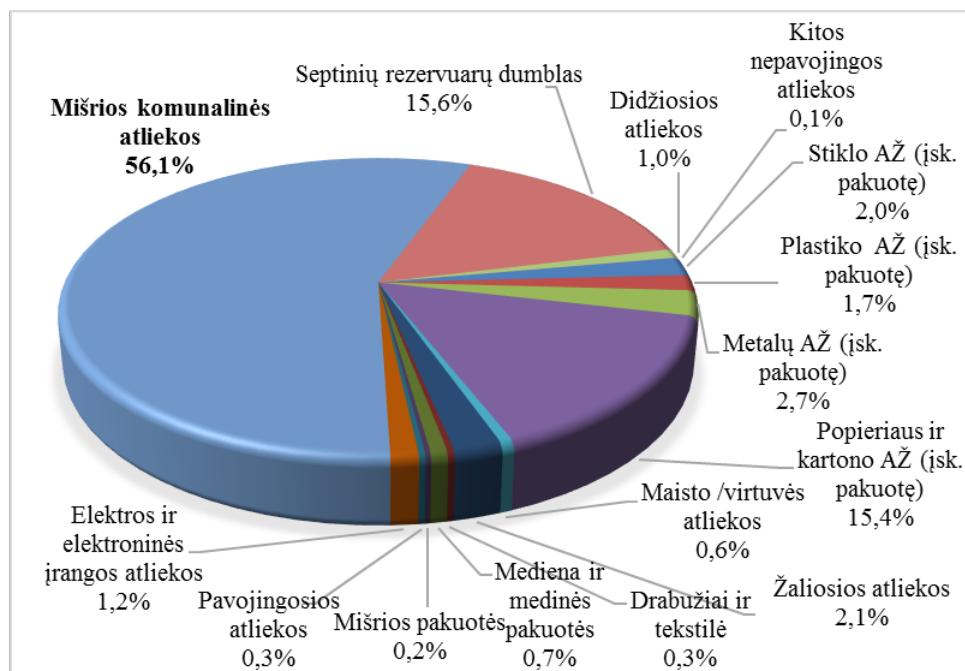
Aplinkos apsaugos agentūros valstybinės atliekų apskaitos duomenimis, 2013 m. Vilniaus mieste iš viso susidarė apie 657,7 tūkst. tonų atliekų (vidutiniškai apie 1 018 kg vienam savivaldybės gyventojui). Susidariusių atliekų tarpe apie 289,3 tūkst. tonų, t.y. 44,0 proc. dalį, sudarė komunalinės atliekos (20 kodų grupei priskiriamos atliekos), apie 37,1 proc. – statybos ir griovimo, apie 8,2 proc. – pakuotės, apie 5,7 proc. – ENTP, apie 1,2 proc. – neorganinės termininių procesų atliekos, apie 0,9 proc. – atliekų, nuotekų tvarkymo įrenginių ir vandens pramonės atliekos, apie 0,7 proc. – žuvininkystės ir kt. pirminės prod. gamybos atliekos, apie 0,5 proc. – naftos prod. ir alyvų atliekos, apie 1,2 proc. – mineralų ir karjerų kasybos apdorojimo atliekos.

Pav. 3. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje 2013 m. susidariusių atliekų sudėtis
(šaltinis: AAA, 2014 m.)

Pastaba: skritulinėje diagramoje komunalinių atliekų srautui priskirtos 20 atliekų kodų grupės kodais žymimos atliekos, pakuočių atliekų srautui – 15 atliekų kodų grupei priskiriamos atliekos.

Bendras AAA 2013 m. apskaitytas komunalinių atliekų ir pakuočių atliekų kiekis (vertinant bendrai 15 ir 20 kodų grupei priklausančias atliekas) 2013 m. sudarė apie 343,4 tūkst. tonų. Didžiąją dalį (192,5 tūkst. tonų, t.y. apie 56,1 proc.) šių apskaitytų komunalinių atliekų sudėtyje sudarė mišrios komunalinės atliekos. Pažymėtina, kad apskaitytų komunalinių atliekų sudėtyje ženkli septinių rezervuarų dumblo (žymimas 20 03 04 kodu) dalis (apie 53,7 tūkst. tonų, t.y. apie 15,6 proc. nuo viso vertinto komunalinių atliekų srauto) (4 pav.).

Pav. 4. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje 2013 m. susidariusių komunalinių atliekų (priskiriant visas 15 ir 20 atliekų kodų grupių atliekas) sudėtis (šaltinis: AAA, 2014 m.)

Septinių rezervuarų dumblo atliekos nevertintos toliau nagrinėjant į Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje tvarkomas komunalines atliekas, nes į šią sistemą nepatenka. Nevertinant dumblo kiekio, susidariusių apie 289,7 tūkst. tonų komunalinių atliekų sraute atskirai surinktų kitų biologiškai skaidžių atliekų dalis sudarė apie 65,8 tūkst. tonų (apie 22,7 proc.). Atskirai surinktų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų dalis (vertinant 15 ir 20 kodu žymimus atliekų srautus) siekė 74,8 tūkst. tonų (apie 25,8 proc.). Būtina pastebėti, kad šiame atskirai surinktų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų atliekų kiekyje didžiąją dalį sudaro gamybos ir kitos ūkinės veiklos metu susidariusios bei komercinio sektoriaus (viešojo maitinimo, apgyvendinimo, biudžetinių ir kt. įstaigų) atliekos, o gyventojų namų ūkiuose surinktų jų dalis – ženkliai mažesnė.

Dėl valstybinės atliekų apskaitos netikslumų ir tikėtinų paklaidų vertinant savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje susidariusių komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo situaciją, 2013 m. rodikliai buvo patikslinti, atsižvelgiant į Vilniaus miesto savivaldybės ataskaitos AAA už 2013 m. duomenis bei VAATC eksploatuojamuose atliekų tvarkymo regioninės infrastruktūros objektuose 2013 m. priimtų ir sutvarkytų komunalinių atliekų kiekius. Ekspertinio vertinimo rezultatai aptariami sekančiuose skyriuose.

2.4.3.2 Komunalinių atliekų susidarymo vertinimo rezultatai

Komunalinių atliekų susidarymas vertintas analizuojant 2013 ir 2014 m. duomenis: Aplinkos apsaugos agentūros vykdomos 2013 m. atliekų apskaitos duomenys lyginti su Vilniaus miesto savivaldybės administracijos disponuojamais komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo

įmonių savivaldybei teiktų ataskaitų už 2013–2014 m. duomenimis, įskaitant VAATC eksploatuojamose didelių gabaritų aikštelėse bei Vilniaus apskrities regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne 2013–2014 m. priimtų ir sutvarkytų (pašalintų) komunalinių atliekų kiekių informacija. Remiantis ekspertinio vertinimo išvadomis, Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje 2013 m. galimai susidarė apie **239,2 tūkst. tonų** komunalinių atliekų (vidutiniškai apie 445 kg vienam savivaldybės gyventojui), 2014 m. – apie **242,6 tūkst. tonų** (vidutiniškai apie 449 kg vienam savivaldybės gyventojui) ⁴. Daroma prielaida, kad 2014 m. dar apie 0,9 tūkst. tonų biologiškai skaidžių atliekų galėjo būti sukompostuota namų ūkiuose, todėl nepateko į savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą.

Didžiąją dalį susidariusių komunalinių atliekų sudaro mišrios komunalinės atliekos. Vertinama, kad 2013 m. iš viso susidarė apie **183,3 tūkst. tonų** (vidutiniškai apie 341 kg vienam savivaldybės gyventojui), 2014 m. – apie **179,7 tūkst. tonų** (vidutiniškai apie 333 kg vienam savivaldybės gyventojui) mišrių komunalinių atliekų.

Atskirai 2013 m. surinkta apie **55,9 tūkst. tonų** komunalinių atliekų (vidutiniškai apie 104 kg vienam savivaldybės gyventojui), 2014 m. – apie **62,9 tūkst. tonų** (vidutiniškai apie 117 kg vienam savivaldybės gyventojui) komunalinių atliekų. Atskirų surinktų komunalinių atliekų srautų kiekių informacija pateikiama 5 lentelėje.

Lentelė 5. Komunalinių atliekų susidarymas (surinkimas) Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje 2013–2014 m.

Komunalinių atliekų srautai	Surinkta komunalinių atliekų, tonomis	
	2013 m.	2014 m.
Surinktos mišrios komunalinės atliekos*	183 336	179 731
Atskirai surinktos komunalinės atliekos	55 900	62 916
Žaliosios atliekos	11 183	10 577
Biologiškai skaidžios maisto gamybos atliekos	953	1 050
Medienos, įskaitant pakuotes, atliekos	6 980	2 394
Tekstilės atliekos	1 001	536
Plastikų, įskaitant pakuotes, atliekos	2 428	7 970
Popieriaus ir kartono, įskaitant pakuotes, atliekos	6 748	10 913
Stiklo, įskaitant pakuotes, atliekos	6 356	8 630
Metallų, įskaitant pakuotes, atliekos	4 540	6 104
Kombinuotos pakuotės	425	767
Elektros ir elektroninės įrangos atliekos	4 204	6 110
Naudotos padangos	1 976	1 370
Buityje susidarančios pavojingosios atliekos	27	92
Statybos ir griovimo (inertinės) atliekos	316	2 574
Didžiosios atliekos	8 571	3 400
Kitos atliekos (kitos biologiškai nesuyrančios, gatvių valymo liekanos, kt.)	192	429
Surinkta komunalinių atliekų iš viso	239 236	242 647
<i>Iš viso atskirai surinkta pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų</i>	<i>20 496</i>	<i>34 384</i>
<i>Iš viso atskirai surinkta biologiškai skaidžių atliekų**</i>	<i>26 865</i>	<i>25 471</i>

⁴ Vertinant į savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą patenkančias komunalines atliekas, neįtraukiamas septinių rezervuarų dumblo srautas, taip pat nevertinami gamybos ir kitos ūkinės veiklos metu susidariusių atliekų srautai (pvz., didžioji dalis savivaldybės teritorijoje surinktų statybos ir griovimo atliekų, dalis pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų).

Pastabos: * Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje mišrių komunalinių atliekų surinkimo paslaugas teikiančių įmonių surinkti ir tiesiai į regioninį komunalinių atliekų sąvartyną kitų juridinių bei fizinių asmenų pristatyti mišrių komunalinių atliekų kiekiai; ** biologiškai skaidžios atliekos – tai biologinės (maisto ir žaliosios) atliekos, popieriaus ir kartono bei medienos atliekos (neskaitant dumblo).

Šaltinis: Ekspertinio vertinimo informacija (remiantis AAA valstybinės apskaitos 2013 m. duomenų, savivaldybės administracijos 2013–2014 m. vykdytos surinkimo ir tvarkymo įmonių apklausos duomenų ir VAATC 2013–2014 m. rodiklių analizės rezultatais).

VAATC duomenimis, Vilniaus apskrities regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne 2013 m. pašalinta apie **145,9 tūkst. tonų**, 2014 m. – apie **133,9 tūkst. tonų** mišrių komunalinių atliekų, kas 2013 m. sudarė vidutiniškai apie 272 kg, 2014 m. – vidutiniškai apie 248 kg vienam savivaldybės gyventojui.

2012–2014 m. į Vilniaus apskrities regioninį komunalinių atliekų sąvartyną pristatyti mišrių komunalinių atliekų kiekiai pateikiami 6 lentelėje.

Lentelė 6. Vilniaus apskrities regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne pašalinti mišrių komunalinių atliekų kiekiai 2012–2014 m. (pagal atskirus vežėjus)

Vežėjas	2012 m.	2013 m.	2014 m.
UAB „VSA Vilnius“	57 802	53 294	50 768
UAB „Ecoservice“	52 552	48 688	49 527
UAB „Ekonovus“	9 026	9 345	9 267
UAB „Atliekų tvarkymo tarnyba“	13 730	9 102	6 053
UAB „Švara visiems“ (2013 m. – iki birželio mėn.)	3 344	1 088	414
UAB „SKT Environmental Services Lietuva“ (iki 2013 m. balandžio mėn.)	11244	589	-
UAB „Tvar.com“ (Vilniaus m.) (iki 2013 m. sausio mėn.)	8199	334	-
Kiti juridiniai ir fiziniai asmenys (tiesiai į sąvartyną)	25 529	23 506	17 914
Iš viso	181 426	145 946	133 943

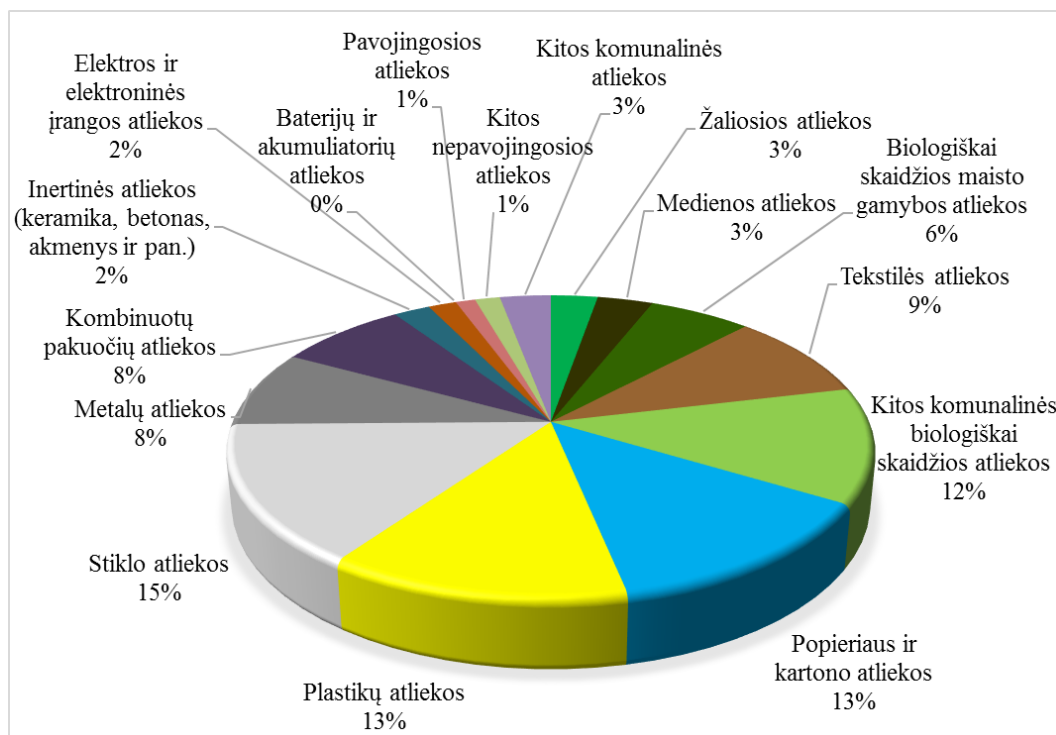
Šaltinis: VAATC, 2012–2014 m.

Pastebima, kad, atskirais atvejais, komunalinių atliekų kiekiuose gali būti apskaitomos atsitiktinai į komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papuolančios nekomunalinės atliekos (tame tarpe – Vilniaus apskrities regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne šalinamos gamybos bei kitos ūkinės veiklos atliekos). Remiantis VAATC ataskaitų už 2013 m. ir 2014 m. duomenimis, 2013 m. į Vilniaus apskrities regioninį komunalinių atliekų sąvartyną pristatyta apie 15,3 tūkst. tonų, 2014 m. – apie 18,1 tūkst. tonų gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų (tokių kaip plastikų ir gumos atliekos, izoliacinės medžiagos, rūšiavimo ir kito mechaninio atliekų apdorojimo atliekos, mineralinės medžiagos bei kitos). Į Vilniaus apskrities regioninį komunalinių atliekų sąvartyną tokios atliekos priimanamos taikant specialų atliekų priėmimo į sąvartyną tarifą.

Taip pat bendrame susidariusių komunalinių atliekų kiekyje nevertinamos atskirai surenkamos bešeimininkės atliekos. Savivaldybės administracijos duomenimis, tvarkant aplinką 2013 m. buvo surinkta apie 13,4 tūkst. tonų bešeimininkių atliekų. 2014 m. surinktų bešeimininkių atliekų kiekis sudarė apie 2,4 tūkst. tonų, iš kurių apie 0,5 tūkst. tonų sudarė padangos, apie 1,9 tūkst. tonų – atliekos iš savavališkų sąvartynų. Vadovaujantis *Vilniaus miesto atliekų tvarkymo taisyklėmis*, bešeimininkių atliekų, susidarančių teritorijose, kurių priežiūra nustatyta tvarka pavesta savivaldybei, surinkimą, pervežimą (transportavimą) ir perdavimą naudoti ar šalinti organizuoja savivaldybė. Vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis, bešeimininkių atliekų tvarkymas negali būti finansuojamas įmokos ar rinkliavos lėšomis. Šios atliekos surenkamos pagal atskiras sutartis su miesto tvarkymo įmonėmis ir tvarkomos savivaldybės biudžeto bei Specialiosios aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšomis.

2.4.3.3 Šalinamų mišrių komunalinių atliekų sudėties tyrimų rezultatai

2012 m., vadovaujantis 2011 m. rugpjūčio 31 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1–661 „Dėl regioniniuose nepavojingų atliekų sąvartynuose šalinamų mišrių komunalinių atliekų sudėties nustatymo ir komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekio juose vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Vilniaus apskrities regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne VAATC pradėjo vykdyti sąvartyne šalinamų mišrių komunalinių atliekų sudėties nustatymo darbus – atliekų monitoringą. Atliekų sudėties tyrimai vykdyti 2012–2013 m. Numatyta mišrių komunalinių atliekų sudėties nustatymo tyrimus vykdyti 2016, 2018 ir 2020 metais 4 kartus per metus. 5 paveiksle pateikti tyrimų, atliktų 2013 m., rezultatai.

Pav. 5. Vilniaus miesto savivaldybės Vilniaus apskrities regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne šalinamų mišrių komunalinių atliekų sudėties nustatymo duomenys 2013 m. (šaltinis: VAATC, 2014)

VAATC duomenimis, 2013 m. pašalintų mišrių komunalinių atliekų sudėtyje biologiškai skaidžios atliekos sudarė apie 46,7 proc., o pakuočių atliekos ir kitos antrinės žaliavos (įskaitant perdirbamas ir neperdirbamas) – apie 57,0 proc.

2.4.3.4 Susidariusių komunalinių atliekų sudėties vertinimas

Vertinama, kad iš viso 2014 m. pas Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių atliekų turėtojus galėjo susidaryti apie 243,5 tūkst. tonų komunalinių atliekų, tačiau iš jų iki 0,9 tūkst. tonų susidariusių biologiškai skaidžių atliekų buvo sukompostuotos individualių namų gyventojams išdalintose kompostavimo dėžėse ir tuo būdu nepateko į savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą. Vertinant bendrą Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje susidariusių komunalinių atliekų sudėtį, buvo įvertinti atskirai surinktų, iš mišrių komunalinių atliekų srauto rūšiavimo linijose atskirtų bei sąvartyne pašalintų atskirų atliekų srautų kiekiai (mišrių komunalinių atliekų sudėtyje). Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje 2013–2014 m. susidariusių ir į savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą patekusių komunalinių atliekų kiekiai bei sudėtis pateikti 7 lentelėje.

Atkreiptinas dėmesys, kad dėl susidarančių (surenkamų) maisto / virtuvės atliekų srauto įvertinimo problematikos, buvo priimta prielaida, jog didelė dalis maisto / virtuvės atliekų, vertinant sąvartyne šalinamų mišrių komunalinių atliekų sudėtį, galėjo būti apskaityta kaip kitos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos (Pav. 5). Taip pat priimta, kad maisto /

virtuvės atliekos galėjo sudaryti nemažą dalį iš mišrių komunalinių atliekų srauto atskirtų biologiškai skaidžių atliekų sudėtyje. Remiantis šiomis prielaidomis, toliau vertinama, kad bendra maisto virtuvės atliekų dalis susidarančių komunalinių atliekų sraute galimai siekia iki 17 proc.

Lentelė 7. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje 2013–2014 m. susidariusių komunalinių atliekų kiekiai ir sudėtis (neskaitant gyventojų namų ūkiuose sukompostuotų biologiškai skaidžių atliekų kiekio)

Eil. Nr.	Atliekos	Komunalinių atliekų sudėtis, proc. (2013 m.)	Susidaręs atliekų kiekis, tonomis	
			2013	2014
1	Žaliosios atliekos	11,2%	26 728	27 109
2	Biologiškai skaidžios maisto gamybos atliekos	16,6%	39 777	40 344
3	Medienos, įskaitant pakuotes, atliekos	4,9%	11 756	11 924
4	Kitos biologinės atliekos	7,7%	18 496	18 760
5	Tekstilės atliekos	6,0%	14 472	14 678
6	Plastikų, įskaitant pakuotes, atliekos	9,9%	23 790	24 129
7	Popieriaus ir kartono, įskaitant pakuotes, atliekos	11,8%	28 191	28 593
8	Stiklo, įskaitant pakuotes, atliekos	12,5%	29 845	30 271
9	Metallų, įskaitant pakuotes, atliekos	7,2%	17 228	17 474
10	Kombinuotos pakuotės	0,3%	719	729
11	Naudotos padangos	0,8%	1 976	2 005
12	Elektros ir elektroninės įrangos atliekos	2,8%	6 664	6 759
13	Pavojingosios atliekos	0,7%	1 720	1 744
14	Statybos ir griovimo (inertinės) atliekos	1,4%	3 461	3 511
15	Didžiosios atliekos	3,6%	8 571	8 693
16	Kitos atliekos	2,4%	5 842	5 925
	Iš viso komunalinių atliekų:	100,0%	239 236	242 647
	<i>Iš viso pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų</i>	<i>41,7%</i>	<i>99 773</i>	<i>101 196</i>
	<i>Iš viso biologiškai skaidžių atliekų*</i>	<i>58,3%</i>	<i>139 420</i>	<i>141 408</i>

Pastaba: * biologiškai skaidžios atliekos – tai biologinės (maisto ir žaliosios) atliekos, popieriaus ir kartono bei medienos atliekos.

Šaltinis: Ekspertinio vertinimo informacija (remiantis AAA valstybinės apskaitos 2013 m. duomenų, savivaldybės administracijos 2013–2014 m. vykdytos surinkimo ir tvarkymo įmonių apklausos duomenų ir VAATC 2013–2014 m. veiklos rodiklių analizės rezultatais)

2.4.4 Sutvarkytų komunalinių atliekų kiekiai

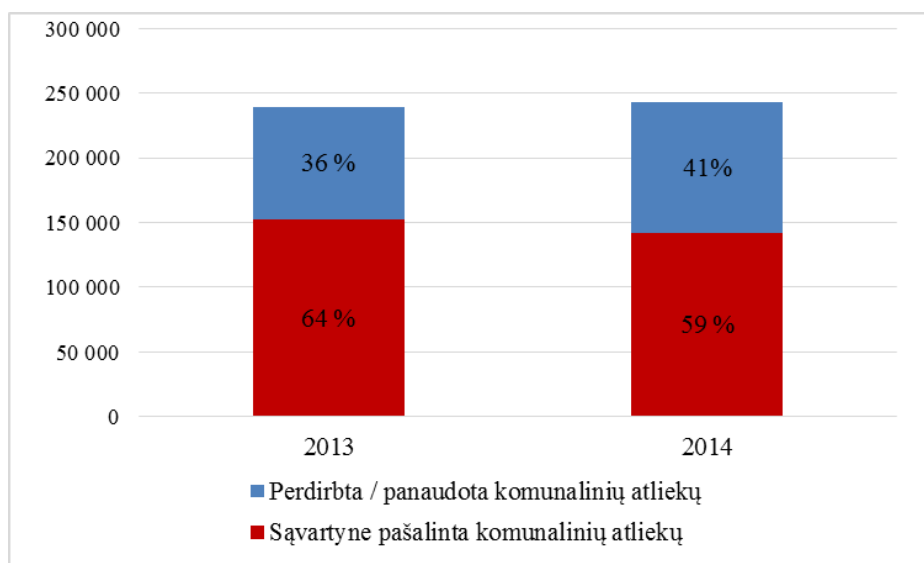
2013–2014 m. duomenimis, atskirai surinktos perdirbamos ir panaudojimui tinkamos komunalinės atliekos sudarė vidutiniškai apie 21–22 proc. nuo visų susidariusių komunalinių atliekų srauto. Papildomai buvo atskirta dalis perdirbimui ir panaudojimui tinkamų atliekų iš mišrių komunalinių atliekų srauto (veikiančiose privačiose atliekų rūšiavimo linijose). Preliminariu vertinimu, 2013 m. iš mišrių komunalinių atliekų srauto buvo atskirta ir sutvarkyta apie 16 proc., o 2014 m. – apie 19 proc. nuo visų susidariusių komunalinių atliekų (8 lentelė).

Lentelė 8. Vilniaus mieste susidariusių komunalinių atliekų tvarkymas 2013–2014 m.

Komunalinių atliekų susidarymas ir tvarkymas	KA kiekis, t/m.	
	2013 m.	2014 m.
Susidarė komunalinių atliekų	239 236	242 647
Atskirai surenkamos perdirbamos ir panaudojamos komunalinės atliekos	49124	54 499
<i>Tame tarpe – pakuočių atliekos ir kitos antrinės žaliavos</i>	18943	28 280
<i>Tame tarpe – biologinės atliekos</i>	12 136	11 627
<i>Kitos specifinės atliekos</i>	18045	14 591
Perdirbama ir panaudojama iš mišrių komunalinių atliekų srauto atskirtų atliekų	37 390	45 788
Viso perdirbta ir panaudota komunalinių atliekų	86 514	100 287
Sąvartyne pašalinta komunalinių atliekų	152 722	142 360

Šaltinis: Ekspertinio vertinimo informacija (remiantis AAA valstybinės apskaitos 2013 m. duomenų, savivaldybės administracijos 2013–2014 m. vykdytos surinkimo ir tvarkymo įmonių apklausos duomenų ir VAATC 2013–2014 m. veiklos rodiklių analizės rezultatais)

Vertinama, kad iš viso 2013 m. perdirbta ir panaudota apie 86,5 tūkst. tonų (apie 36 proc.) visų susidariusių komunalinių atliekų, šalinimui nukreipiant apie 152,7 tūkst. tonų (apie 64 proc.) komunalinių atliekų. 2014 m. perdirbtų ir panaudotų komunalinių atliekų kiekis sudarė apie 100,3 tūkst. tonų (bendras rodiklis augo iki 41 proc. visų komunalinių atliekų dalies), pašalintų jų sąvartyne dalis sudarė apie 142,4 tūkst. tonų (apie 59 proc.) (6 pav.).

Pav. 6. Komunalinių atliekų perdirbimas ir panaudojimas 2013–2014 m.

Nors komunalinių atliekų perdirbimo ir panaudojimo rodikliai pakankamai aukšti, tačiau šalinimas sąvartyne išlieka pagrindiniu Vilniaus miesto savivaldybėje susidarantių komunalinių atliekų tvarkymo būdu, ko pasekoje kasmet prarandami dideli kiekiai medžiaginių ir energetinių išteklių. Detalesnė komunalinių atliekų tvarkymo sistemos analizė pateikta tolimesniuose skyriuose.

2.5 Pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimas ir tvarkymas

Kaip nustatyta *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane*, savivaldybės, taikydamos įvairius atliekų surinkimo būdus ir priemones, privalo užtikrinti, kad jų valdomose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose, asmenims rūšiuojant atliekas jų susidarymo vietoje,

atskirai būtų surenkamos pakuočių atliekos ir kitos antrinės žaliavos (popierius ir kartonas, stiklas, plastikas, metalas). Vilniaus miesto savivaldybėje pakuočių atliekos ir kitos antrinės žaliavos renkamos kontaineriais ir apvažiavimo būdu. Labiausiai savivaldybės teritorijoje paplitęs pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimo būdas – surinkimas kolektyviniais specialiais stiklo, popieriaus ir kartono bei plastiko atliekų surinkimui skirtais kontaineriais.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje iš viso yra 1 041 antrinių žaliavų konteinerių pastatymo vietos (aikštelės). 2013 m. šiose aikštelėse buvo pastatyti 1 041 komplektai (3 123 vnt.) kolektyvinių rūšiuojamojo surinkimo konteinerių, iš kurių – 450 komplektų – atliekų tvarkytojų nuosavybė). 2013 m. duomenimis, *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plane* nustatyta užduotis – įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų konteinerių aikštelę (konteinerių pastatymo vietą) 600 gyventojų – buvo įgyvendinta. 2013 m. vertinimu, savivaldybėje viena konteinerių aikštelė vidutiniškai teko apie 515 gyventojų (9 lentelė).

Lentelė 9. Antrinių žaliavų konteinerių pastatymo vietos Vilniaus miesto savivaldybėje 2013 m.

Konteinerių aikštelių skaičius daugiabučių namų kvartaluose ir viešose vietose, vnt.	Gyventojų skaičius*	Gyventojai, kuriems tenka viena aikštelė	Sodų bendrijų skaičius, vnt.	Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės sodų bendrijose, vnt.	Garažų bendrijų skaičius, vnt.	Antrinių žaliavų konteinerių aikštelių skaičius garažų bendrijose, vnt.
1 041	535 631*	514,5	244	38	312	40

Pastaba: * pagal deklaruotą gyvenamąją vietą.

Šaltinis: Savivaldybės ataskaita AAA už 2013 m.

2014 m. savivaldybės teritorijoje liko pastatyta 850 komplektų (2 550 vnt.) konteinerių. Savivaldybės administracijos duomenimis, iš jų – apie 25 proc. dalis – netinkami tolimesniam naudojimui (tinkamų – 630 komplektų, t.y. 1 890 vnt.). Tuo būdu *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plane* nustatyta užduotis įgyvendinti trūksta mažiausiai 260 komplektų.

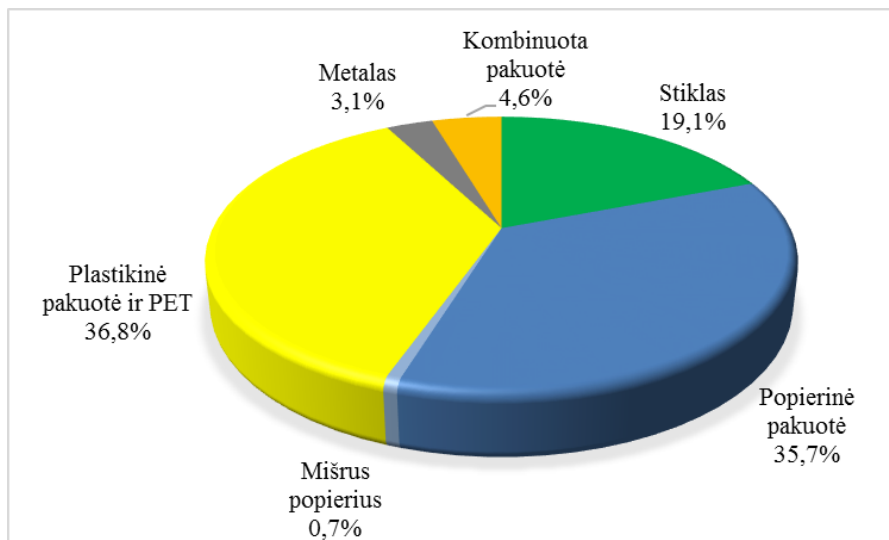
Esamos konteinerių pastatymo vietos buvo suplanuotos atitinkant Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2008 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr.30-2585 patvirtintą mišrių komunalinių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerių išdėstymo vietų Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje schemą. Įgyvendinant *Valstybinio atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plano* reikalavimus, 2015 m. numatyta pasitvirtinti atnaujintą konteinerių aikštelių išdėstymo schemą.

Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plane nustatytas reikalavimas sodų ir garažų savininkų bendrijų teritorijose įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų konteinerių aikštelę prie pagrindinio išvažiavimo iš bendrijos teritorijos arba įvažiavimo į jas. 2013 m. duomenimis, kolektyvinėmis antrinių žaliavų konteinerių aikštelėmis yra aprūpinta tik apie 16 proc. sodų bendrijų. Pastebima, kad dažnu atveju tokį žemą rodiklį įtakoja konteinerių pastatymo vietų problema. Įteisinti sklypai sodininkų bendrijose aprūpinami individualiais kontaineriais.

2013 m. individualių valdų gyventojams pradėti dalinti individualūs rūšiavimo konteineriai. Aplinkos ministerijai skyrus dotaciją, 2012–2014 m. buvo įsigyta 18 530 vnt. 120 l talpos konteinerių, kurie, komplektuojant po 2 vnt., 2013–2014 m. išdalinti 9 265 individualių valdų. Siekiant kuo daugiau individualių valdų aprūpinti rūšiuojamojo surinkimo kontaineriais, pagal 2014 m. pateiktą paraišką Aplinkos ministerija skyrė dotaciją papildomam konteinerių įsigijimui (planuojama 2015 m., suderinus sąlygas su Gamintojų ir importuotojų organizacijomis). Kaip minėta anksčiau (2.2 skyriuje), savivaldybės teritorijoje organizuoti

pakuočių atliekų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalinių, medinių, kombinuotų ir kt.) rūšiuojamąjį surinkimą, vežimą ir paruošimą naudoti pakartotinai 2013 m. birželio 12 d. su savivaldybe pasirašytos Bendradarbiavimo sutarties Nr. A69-6(3.1.36-AP) apimtyse yra įsipareigojusi VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“, 2013 m. birželio 12 d. pasirašyta Bendradarbiavimo sutartimi Nr. A69-7(3.1.36-AP) – VšĮ „Žaliasis taškas“. Pažymėtina, kad nuo organizacijų veiklos pradžios Vilniaus miesto savivaldybėje Gamintojų ir importuotojų organizacijos nedengė rūšiuojamojo surinkimo priemonių plėtros išlaidų, todėl jų veikla vertinama kaip nepakankamai efektyvi.

Pastaraisiais metais konteinerine sistema surenkami pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų (tokių kaip stiklo, popieriaus ir kartono, plastikų, metalų ir kombinuotos pakuotės atliekų) kiekiai auga. Jeigu 2013 m. Vilniaus miesto savivaldybėje iš gyventojų konteinerine sistema surinkta iš viso apie 6,7 tūkst. tonų šių atliekų, tai 2014 m. rodiklis augo 2,3 karto, surenkant apie 15,8 tūkst. tonų (kas sudarė apie 29,3 kg vienam savivaldybės gyventojui). Didžiąją dalį (apie 36,8 proc.) visų konteinerine sistema surenkamų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų sraute sudarė plastiko (plastikinės pakuotės ir PET) atliekos, apie 35,7 proc. – popierinės pakuotės atliekos (7 pav.). Pastaba: grafike vertinama surinktų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų srauto sudėties informacija, eliminavus konteineriuose pasitaikančių kitų komunalinių atliekų dalį.

Pav. 7. Rūšiuojamojo surinkimo konteineriais 2014 m. surinktų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų srautų sudėtis (šaltinis: atliekų surinkimo paslaugas teikiančių įmonių apklausos duomenys, 2015)

Vadovaujantis pakuočių atliekas ir kitas antrines žaliavas savivaldybės teritorijoje surenkančių atliekų surinkimo ir tvarkymo įmonių bei gamintojų ir importuotojų organizacijų pateikiamais duomenimis, iš viso konteinerine sistema, per didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles ir per papildančias sistemas 2013 m. atskirai surinkta apie 20,5 tūkst. tonų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų (vidutiniškai apie 38,2 kg vienam gyventojui). 2014 m., deklaruotiems surinktiems pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų kiekiams išaugus 67,8 proc., atskirai surinkta apie 34,4 tūkst. šių atliekų (vidutiniškai apie 63,7 kg vienam gyventojui). Konteinerine sistema 2013 m. surinkta apie 32,8 proc., 2014 m. – apie 45,9 proc. nuo bendro visomis sistemomis surinkto kiekio. Tuo tarpu didžiąją dalį (2013 m. – apie 66,8 proc., 2014 m. – apie 53,8 proc.) bendrame surinkime sudarė per papildančią sistemą surinktų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų kiekiai. Papildančios sistemos diegimo sutartis dėl pakuočių ir kitų antrinių žaliavų atskiro surinkimo specializuotuose punktuose dar 2009 m. buvo pasirašyta su UAB „Ekstara“, šiai pasibaigus – 2013 m. – su VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“ (plačiau – 2.2 skyriuje). Pastebima, kad savivaldybė negali kontroliuoti papildančiose sistemose surenkamų

atliekų kiekių, šių kiekių kontrolę sunkiai užtikrina ir Aplinkos ministerijai pavaldžios institucijos.

Lentelė 10. 2013–2014 m. atskirai surinktų visų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų kiekiai

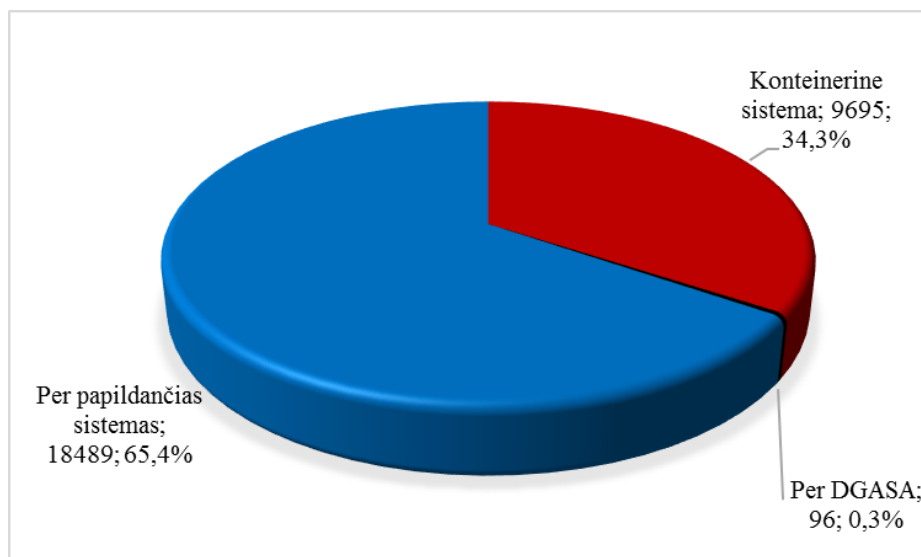
Srautas	Kodas	Konteinerinė sistema		DGASA		Papildančios sistemos, kita		Iš viso		Augimas 2014 m., proc.
		2013 m.	2014 m.	2013 m.	2014 m.	2013 m.	2014 m.	2013 m.	2014 m.	
Stiklas	150107	1 985	3 022	36	46	4 335	5 562	6 356	8 630	35,8 %
Popierinė pakuotė	150101	3 320	5 634	19	15	3 409	4 686	6 748	10 335	61,7 %
Mišrus popierius	200101		107		15		456		578	
Plastikinė pakuotė ir PET	150102/ 150102	1 299	5 822	17	18	1 112	2 130	2 428	7 970	228,3 %
Metalas	150104	84	486	8	0	4 448	5 618	4 540	6 104	34,5 %
Kombinuota pakuotė	150105 (PK)/ 150105 (kita)	41	729	0	0	384	38	425	767	80,3 %
Iš viso		6 729	15 799	80	96	13 688	18 489	20 496	34 384	67,8 %

Šaltiniai: Savivaldybės ataskaita AAA už 2013 m., VAATC duomenys, VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“ ir VšĮ „Žalioji taškas“ duomenys, komunalinių atliekų surinkimo operatorių ir papildančios sistemos operatoriaus apklausos duomenys.

Pakuočių atliekų (kurių tvarkymas finansuojamas gamintojų ir importuotojų organizacijų lėšomis) dalis 2014 m. sudarė apie 23,2 tūkst. tonų, t.y. apie 67,6 proc. nuo viso apskaityto atskirai surenkamų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų srauto.

Didžiąją dalį (apie 30,1 proc.) 2014 m. bendrame atskirai surinktų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų sraute sudarė popierinės pakuotės atliekos, apie 25,1 proc. – stiklo atliekos ir 23,2 proc. – plastikinės pakuotės ir PET atliekos.

2013 m. atskirai (pirminio rūšiavimo metu) iš viso surinkta apie 18,9 tūkst. tonų pakartotiniam naudojimui ir perdirbimui tinkamų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų (t.y. apie 19,0 proc. dalis nuo visų komunalinių atliekų sraute susidarančių jų kiekio). Tuo tarpu 2014 m. dėl per papildančias sistemas deklaruotų atliekų kiekių, atskiro pakartotiniam naudojimui ir perdirbimui tinkamų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimo rodiklis išaugo iki 28,3 tūkst. tonų, kas sudarė apie 27,9 proc. nuo visų sraute susidariusių šių atliekų kiekio (11 lentelė). Perdirbimui ir pakartotiniam naudojimui tinkamų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimas 2014 m., vertinant atskirose surinkimo sistemose deklaruotus kiekius, pavaizduotas diagramoje 8 paveiksle.

Pav. 8. Pakartotiniam naudojimui ir perdirbimui tinkamų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimas 2014 m., vertinant pagal atskiras surinkimo sistemas (tonomis ir proc. dalimis)

Papildomai, 2013 m. dar apie 7,3 tūkst. tonų, o 2014 m. – apie 9,3 tūkst. tonų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų (atitinkamai, apie 7,4 proc. ir 9,2 proc. nuo visų jų susidarančių) galėjo būti atskirta mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo metu (11 lentelė). Šiame kiekyje didžiąją dalį – vidutiniškai apie 37 proc. – sudarė popieriaus ir kartono atliekos, apie 30 proc. – įvairių plastikų atliekos, apie 21 proc. – stiklo atliekos.

Lentelė 11. Pakartotiniam panaudojimui ir perdirbimui 2013–2014 m. nukreipti pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų (AŽ) kiekiai bei dalis (proc.), vertinant nuo jų susidarymo

Pakuočių atliekų ir kitų AŽ surinkimas ir sutvarkymas	2013 m.,		2014 m., t/m	
	Kiekis, tonomis	Dalis nuo bendro KA sraute susidariusių jų kiekio, proc.	Kiekis, tonomis	Dalis nuo bendro KA sraute susidariusių jų kiekio, proc.
Atskiro surinkimo būdu surinktos perdirbamos pakuočių atliekos ir kitos AŽ	18 943	19,0%	28 280	27,9%
Iš mišrių komunalinių atliekų srauto atskirtos perdirbamos pakuočių atliekos ir kitos AŽ	7 333	7,4%	9 322	9,2%
Visos atskirtos ir perdirbimui nukreiptos pakuočių atliekos ir kitos AŽ	26 277	26,3%	37 602	37,1%

Bendras atskirai surinktų ir atskirtų rūšiavimo linijose perdirbtų ir nukreiptų pakartotiniam naudojimui pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų kiekis 2013 m. sudarė apie 26,3 tūkst. tonų (apie 26,3 proc. nuo visų sraute susidariusių pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų), 2014 m. – 37,6 tūkst. tonų (apie 37,1 proc. nuo visų sraute susidariusių šių atliekų kiekio). Likusi (didžioji) šių perdirbimui ir pakartotiniam panaudojimui tinkamų atliekų dalis vis dar šalinama Vilniaus apskrities regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne.

2.6 Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas

Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas yra vienas iš svarbiausių komunalinių atliekų tvarkymo uždavinių, nes organinių medžiagų skilimo produktai labai neigiamai veikia aplinką, didina šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekius. Biologiškai skaidžias atliekas sudaro žaliosios, maisto, popieriaus ir kartono, tekstilės bei kitos biologiškai suyrančios atliekos. Toliau šiame

skyriuje pateikiama detalesnė biologinių atliekų⁵ ir mišrių komunalinių atliekų sraute likusių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo informacija (popieriaus ir kartono atliekų tvarkymas plačiau aprašytas 2.5 skyriuje).

2.6.1 Biologinių atliekų namudinis kompostavimas

Biologinių atliekų individualus kompostavimas leidžia mažinti nerūšiuotų atliekų kiekius, stabilizuoti įmokos už komunalinių atliekų tvarkymą kilimą, tausoti aplinką ir visuomenės sveikatą. Tačiau miestuose individualių namų gyventojų galimybės kompostuoti dėl mažų sklypų ir arti esančių pastatų paprastai yra ribotos. Remiantis Europoje taikomomis metodikomis, vertinama, kad namų ūkiuose iki 500 m² ploto sukompostuojamų atliekų kiekis gali siekti apie 170 kg/m., namų ūkiuose virš 500 m² ploto – apie 250 kg/m.

Vadovaujantis atliekų tvarkymo hierarchija ir siekiant atliekų prevencijos (t.y. sumažinti susidarantių komunalinių atliekų tvarkymo srautus), Vilniaus apskrities savivaldybės plečia biologinių atliekų kompostavimą namų sąlygomis. Įgyvendinamo ES finansuojamo projekto „Vilniaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra“ apimtyse VAATC įsigijo 51 tūkst. vnt. 800 l talpos individualaus kompostavimo dėžių, kurios dalinamos atskirų Vilniaus apskrities savivaldybių individualių namų savininkams. Šiose dėžėse gali būti kompostuojamos organinės virtuvės atliekos (vaisių ir daržovių atliekos, arbatžolės, kavos tirščiai, gerai susmulkinti kiaušinių lukštai ir kt.) bei sodo atliekos (sausieji lapai, gėlės, nupjauta žolė, smulkios šakos, seni šiaudai, šienas, piktžolės, velėna, medinės sodo atliekos ir kt.), tuo būdu individualiai pasigaminant natūralių trąšų – komposto.

Vilniaus miesto savivaldybės individualių namų gyventojams iš viso numatyta išdalinti 21 tūkst. vnt. kompostavimo dėžių. Vadovaujantis specialiomis 2014 m. balandžio 7 d. UAB „VAATC“ direktoriaus įsakymu Nr. 5.1–64 patvirtintomis „Kompostavimo dėžių dalinimo taisyklėmis“, kompostavimo dėžės nemokamai (sudarant panaudos sutartis) dalinamos norintiems kompostuoti atliekas Vilniaus miesto savivaldybės individualių namų valdų savininkams. VAATC duomenimis, per 2014 m. buvo išdalinta apie 7,5 tūkst. vnt. tokių kompostavimo dėžių. Atsižvelgiant į tai, kad miesto gyventojų įpročiai kompostuoti biologines atliekas namų sąlygomis yra ženkliai mažesni nei kitose gyvenamosiose vietovėse (pvz., kaime), daroma prielaida, kad viename namų ūkyje Vilniaus mieste turinčiame kompostavimo dėžę galima sukompostuoti apie 120 kg/m., vadinasi 2014 m. išdalintose kompostavimo dėžėse galėjo būti sukompostuota iki 0,9 tūkst. tonų biologiškai skaidžių atliekų.

2.6.2 Žaliųjų atliekų atskiras surinkimas ir tvarkymas

Komunalinių atliekų turėtojai privalo rūšiuoti susidarantią atlieką, tarpe visų kitų rūšiuojamų srautų atskiriant ir žaliąsias atliekas. Draudžiama žaliąsias atliekas pilti į mišrių komunalinių atliekų surinkimo kontenerius.

Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane buvo nustatyta, kad savivaldybės iki 2010 m., atsižvelgdamos į regionų bendradarbiavimo galimybes, privalo užtikrinti, kad kiekviename atliekų tvarkymo regione būtų sudarytos sąlygos apdoroti (kompostuoti ir (ar) anaerobiškai pūdyti) komunalines biologiškai skaidžias atliekas. Įgyvendinant šią nuostatą, Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje atskiros žaliųjų atliekų surinkimo ir kompostavimo aikštelės nebuvo įrengtos, nes galimybė atskirai surinkti ir sutvarkyti žaliąsias atliekas užtikrinama privačiuose

⁵ Biologinės atliekos – biologiškai skaidžios sodų ir parkų atliekos (šakos, lapai, žolė), namų ūkių, restoranų, viešojo maitinimo, mažmeninės prekybos įstaigų maisto ir virtuvės atliekos ir panašios atliekos iš maisto perdirbimo įmonių. Joms nepriskiriamos miškų ar žemės ūkio atliekos, nuotekų dumblas, natūralių audinių, popieriaus ir kartono, medienos atliekos (remiantis *Atliekų tvarkymo taisyklėmis*, patvirtintomis LR aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 (LR aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymo Nr. D1-368 redakcija))

kompostavimo įrenginiuose. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje veikiančios biologinio apdorojimo įrenginiai, kuriuose tvarkomos (kompostuojamos) Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje susidariusios žaliosios ir kitos biologiškai skaidžios atliekos: UAB „Biastra plius“ dumblo kompostavimo aikštelė, esanti adresu Titnago g. 74, Vilniuje (Vilniaus nuotekų valyklos teritorijoje); UAB „Juknevičiaus kompostas“ kompostavimo aikštelė, esanti adresu Liepkalnio g. 172, Vilniuje.

Į aukščiau minėtas kompostavimo aikšteles priimamos biologiškai skaidžios sodų, parkų, kapinių ir kitų apželdintų teritorijų bei žemės ūkio naudmenų priežiūros ir tvarkymo atliekos iš miesto tvarkymo tarnybų, atliekų tvarkymo įmonių, daugiabučius namus administruojančių įmonių, fizinių ir juridinių asmenų. Remiantis 2013–2014 m. duomenimis, vertinama, kad Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje atskirai surenkama ir sutvarkoma iki 11 tūkst. tonų žaliųjų atliekų. Kompostavimo procesų metu pagamintas kompostas gali būti naudojamas žemės plotų rekultivavimui (sąvartynų, išnaudotų karjerų, komunikacijų tranšėjų, šalikelių ir pan.), miestų žaliųjų plotų tvarkymo poreikiams, kt.

2.6.3 Maisto / virtuvės atliekų surinkimas ir tvarkymas

Įmonės, kurių ūkinėje veikloje susidaro maisto / virtuvės atliekos (viešbučiai, moteliai, restoranai, kitos viešojo maitinimo įstaigos (švietimo įstaigos ir kt.), susidariusias ir išrūšiuotas biologines (maisto / virtuvės) atliekas turi perdirbti (pvz., kompostuojant) ar kitaip panaudoti (pvz., energijai gauti) visuomenės sveikatai ir aplinkai saugiu būdu patys arba perduoti jas sutartiniais pagrindais atliekų apdorojimo įmonei ar atliekų vežėjui.

Komunalinės maisto / virtuvės atliekos priskiriamos viešojo maitinimo atliekoms pagal *Šalutinių gyvūninių produktų reglamentą*⁶ (toliau – ŠGP reglamentas). Vadovaujantis 2011 m. vasario 25 d. *Komisijos reglamento Nr. 142/2011/EB*⁷ nuostatomis, maisto / virtuvės atliekos, tiek surenkamos iš viešojo maitinimo įstaigų, tiek iš gyventojų, priskiriamos 3–iai šalutinių gyvūninių produktų kategorijai ir joms turi būti taikomi ŠGP reglamento reikalavimai. Įmonės, turinčios teisę tvarkyti 3–ios kategorijos šalutinius gyvūninius produktus, įskaitant maisto / virtuvės atliekas, įsikūrusios prie Vilniaus arba Rokiškio rajone, tačiau teikia maisto / virtuvės atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugas visoje Lietuvoje. 1, 2 ir 3–ios kategorijos šalutinius gyvūninius produktus respublikiniu mastu tvarko UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“. Visoje Lietuvoje 3–ios kategorijos ŠGP tvarkymu, maitinimo įstaigų atliekų surinkimu, rūšiavimu, smulkinimu, atskyrimu, laikymu, importu ir eksportu užsiima Vilniuje įsikūrusi UAB „Horeca sprendimai“ (tarpinė 3 kategorijos ŠGP tvarkymo įmonė).

Daugiausia negamybinių ūkinės veiklos maisto / virtuvės atliekų susidaro prekybos centruose (daržovės, vaisiai, kulinarijos cechų atliekos), viešojo maitinimo įstaigose, viešbučiuose, mokyklose, darželiuose. Šių atliekų turėtojai, pasirašius sutartį su atliekų tvarkytoju, yra aprūpinami reikalingu kiekiu reikiamos talpos specialių konteinerių, kurie vėliau išvežami pagal iš anksto sutartą grafiką.

Atskirai surinktoms maisto / virtuvės atliekoms sutvarkyti taikomi įvairūs atliekų panaudojimo ir/ar perdirbimo būdai (pvz., panaudojimas gyvūnų pašarų gamybai, biodegalų gamybai ar alternatyvios energijos gamybai). Atliekų tvarkytojų valstybės registro (ATVR) duomenimis (2015 m. balandžio mėn.), Vilniaus mieste veikia 34 įmonės, tvarkančios maisto / virtuvės

⁶ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (Šalutinių gyvūninių produktų reglamentas).

⁷ 2011 m. vasario 25 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 142/2011, kuriuo įgyvendinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės, ir Tarybos direktyva 97/78/EB dėl tam tikrų mėginių ir priemonių, kuriems netaikomi veterinariniai tikrinimai pasienyje pagal tą direktyvą.

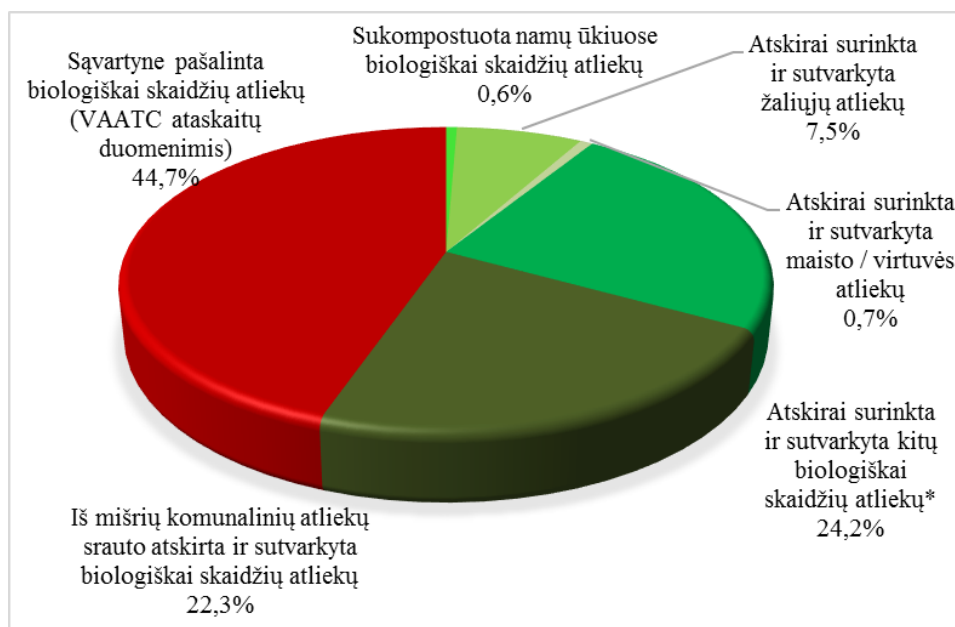
atliekas (žymimas kodu 20 01 08). Didžiausią dalį maisto / virtuvės atliekų Vilniaus mieste iš juridinių asmenų surenka UAB „Biodegra“ ir sutvarko savo eksploatuojamuose biologinio apdorojimo įrenginiuose, esančiuose Medžiukų k., Jauniūnų seniūnijoje, Širvintų rajone.

Apytiksliais 2013–2014 m. vertinimais, iš viso savivaldybės teritorijoje susidarė apie 40 tūkst. tonų maisto / virtuvės atliekų per metus. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje iš juridinių asmenų atskirai buvo surinkta apie 1 tūkst. tonų komunalinių maisto / virtuvės atliekų, kas sudaro tik iki 3 proc. nuo bendro jų susidarymo. Vadinasi, didžioji šių atliekų dalis pateko į mišrių komunalinių atliekų srautą.

2.6.4 Likusių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas

Dalis biologiškai skaidžių atliekų, likusių mišrių komunalinių atliekų sraute, yra išrūšiuojama privačiose rūšiavimo linijose. 2014 m. duomenimis, visose Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje susidarančias mišrias komunalines atliekas rūšiuojančiose linijose buvo atskirta ir nukreipta sutvarkymui apie 32 tūkst. tonų biologiškai skaidžių atliekų. Tuo tarpu didžioji dalis – apie 63 tūkst. tonų – biologiškai skaidžių atliekų buvo pašalinta kartu su kitomis komunalinėmis atliekomis Vilniaus apskrities regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne.

Vertinama, kad iš viso savivaldybės teritorijoje 2013–2014 m. susidarė vidutiniškai apie 140 tūkst. tonų biologiškai skaidžių atliekų per metus (įskaitant popieriaus ir kartono atliekas). 2014 m. biologiškai skaidžių atliekų surinkimo ir sutvarkymo situaciją (vertinant nuo bendro susidariusių biologiškai skaidžių atliekų kiekio komunalinių atliekų sraute) atspindi informacija žemiau pateiktoje diagramoje (9 pav).

Pav. 9. Komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas 2014 m.

Pastaba: * Tame tarpe – popieriaus ir kartono, medienos, tekstilės ir kitos biologiškai skaidžios atliekos.

Kaip matoma iš diagramos, šalinimas sąvartyne vis dar sudaro beveik 45 proc. nuo visų susidariusių biologiškai skaidžių atliekų kiekio.

2.7 Specifinių komunalinių atliekų tvarkymo srautų surinkimas ir tvarkymas

Savivaldybėms nustatyta prievolė užtikrinti gyventojams šių buityje susidarančių specifinių komunalinių atliekų atskirą surinkimą:

- pavojingųjų buities atliekų;

- elektros ir elektroninės įrangos (EEĮ) atliekų;
- naudotų padangų;
- didelių gabaritų atliekų;
- buities statybos ir griovimo atliekų;
- tekstilės atliekų.

Šias atliekas gyventojai privalo atskirti nuo kitų komunalinių atliekų. Specifinių atliekų srautų surinkimas Vilniaus miesto savivaldybėje vykdomas apvažiavimo būdu arba gyventojai šias atliekas gali pristatyti į VAATC eksploatuojamas 5 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles (DGASA), esančias Vilniaus mieste (14 lentelė). Taip pat Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje veikia dvi privačios didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės. *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plane* nustatyta, kad savivaldybės turi užtikrinti, kad būtų įrengta ne mažiau kaip viena didžiųjų atliekų (baldų, statybos ir griovimo, EEĮ atliekų, naudotų padangų, pavojingųjų buitinių atliekų, pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų, tekstilės atliekų, biologiškai skaidžių atliekų) surinkimo aikštelė 50 tūkst. gyventojų. Vertinant tai, kad Vilniaus miesto savivaldybėje gyvena 568 754 gyventojai (2014 m.), *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plane* nustatytos užduoties įgyvendinimui savivaldybės teritorijoje turėtų būti įrengta 11 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių. Todėl ateityje Vilniaus miesto teritorijoje planuojama papildomai įrengti 5 naujas savivaldybės ir vieną regioninę DGASA. Naujų DGASA įrengimo vietos priklausys nuo aikštelių įrengimo techninių galimybių, įvertinus sklypų skyrimo atskiruose mikrorajonuose galimybes, teisines, ekonomines ir kitas sąlygas. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje planuojama įrengti centrinę didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę, skirtą Vilniaus miesto teritorijoje apvažiavimo būdu surinktoms didelių gabaritų bei kitoms atliekoms surinkti, laikinai saugoti ir tvarkyti.

12 lentelė. Vilniaus mieste veikiančios didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės

Eil. Nr.	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių adresai	Pajėgumai, t/m.	Veikimas
1.	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė V. A. Graičiūno g. 36c, Vilnius	apie 250 t/m. (iš jų 20 t/m. pavojingųjų atliekų)	Veikianti
2.	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė Liepkalnio g. 113b, Vilnius	apie 230 t/m. (iš jų 20 t/m. pavojingųjų atliekų)	Veikianti
3.	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė Pilaitės per. 50, Vilnius	apie 230 t/m. (iš jų 20 t/m. pavojingųjų atliekų)	Veikianti
4.	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė Pramonės g. 209s, Vilnius	apie 230 t/m. (iš jų 20 t/m. pavojingųjų atliekų)	Veikianti
5.	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė Pumpėnų g. 10, Vilnius	250 (iš jų 20 t/m. pavojingųjų atliekų)	Veikianti

Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse iš gyventojų priimamos didžiosios buities atliekos, tekstilės atliekos, naudotos padangos, buityje susidarančios statybos ir griovimo atliekos, akumulatoriai ir baterijos, elektros ir elektroninės įrangos atliekos, dienos šviesos lempos, antrinės žaliavos ir kitos buities pavojingosios atliekos (netinkami naudojimui buitinių chemijos gaminiai, dažų, lakų ir apdailos medžiagų atliekos, tepalai ir pan.). Šios atliekos, taikant tam tikrus apribojimus kai kurių srautų kiekiui, aikštelėse iš gyventojų priimamos nemokamai. Aikštelėse nustatyti apribojimai atliekų priėmimui (informacija apie apribojimus pateikiama VAATC internetiniame puslapyje ⁸): vienas gyventojas į aikštelę per vieną kartą nemokamai gali pristatyti tiek atliekų, kiek telpa į lengvojo automobilio bagažinę ir (ar) lengvojo automobilio priekabą (išskyrus antrines žaliavas), o baldai ar didesnių matmenų

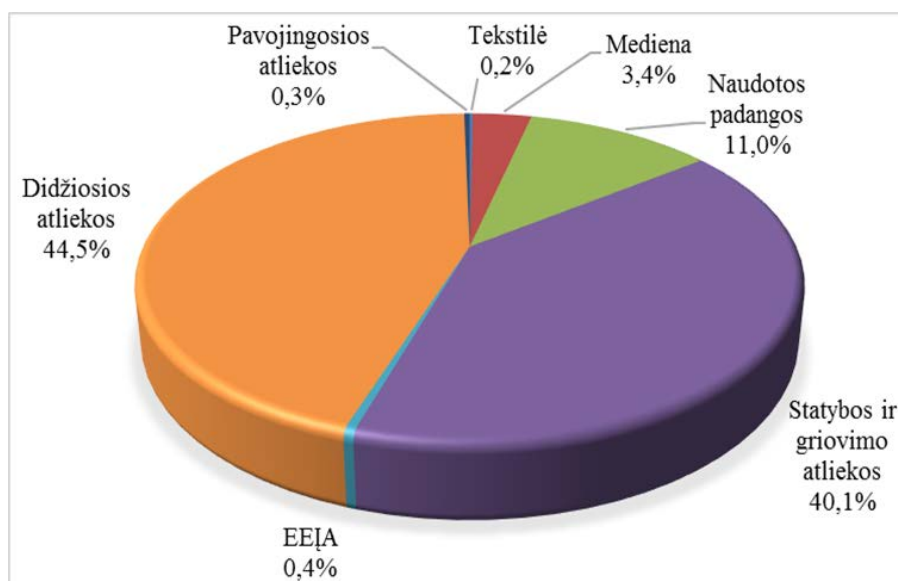
⁸ <http://www.vaatc.lt/del-atlieku-pristatomu-i-dideliu-gabaritu-atlieku-surinkimo-aiksteles-kiekiu-apribojimu/>

buitinė technika gali būti atvežama mikroautobusais; į aikštelę įleidžiami ne sunkesni nei 3,0 tonų bendrojo svorio (automobilio ir krovinio svorio) ir ne aukštesni kaip 2,2 metro atliekas atgabėję automobiliai; vienas gyventojas per vieną kartą į aikštelę gali pristatyti ne daugiau kaip 250 kg mišrių statybos ir griovimo atliekų; vienas gyventojas (automobilio valdytojas) per vienerių metų laikotarpį į aikštelę nemokamai gali atiduoti ne daugiau kaip 4 naudotas automobilio padangas.

Aikštelėse surinktos atliekos laikomos iki jų išvežimo į atliekas tvarkančias įmones. Vilniaus mieste veikiančiose VAATC eksploatuojamose DGASA surinktų specifinių atliekų sudėtis pateikiama 10 paveiksle.

Savivaldybės gyventojai, kurių namų ūkiuose remonto ar kitos veiklos metu susidaro didesnis kiekis statybos ir griovimo atliekų, privalo sudaryti atskirą sutartį su atliekų tvarkytoju ir išsinuomoti atskirą konteinerį statybinėms ar kitoms atliekoms tvarkyti. Tačiau labai dažnu atveju daugiabučių namų gyventojai, nepaisydami taisyklių, butyje susidariusias didelių gabaritų (tame tarpe - statybos ir griovimo atliekas) neleistinai meta į mišrių komunalinių atliekų konteinerius ar palieka šalia jų, ko pasekoje tokias atliekas tenka surinkti atliekų tvarkytojams pagal iš anksto su namo administratoriumi ar ūkio bendrija sutartą grafiką. Tokios atliekos kaip didžiosios, butyje susidarančios pavojingosios, elektros ir elektroninės įrangos atliekos ir naudotos padangos pagal iš anksto paskelbtą grafiką, ne rečiau kaip 2 kartus per metus iš komunalinių atliekų turėtojų surenkamos ir apvažiavimo būdu. Vilniaus miesto atliekų tvarkymo taisyklėse nustatyta, kad didelių gabaritų atliekos turi būti surinktos ir išvežtos 3 kartus per mėnesį. Šių srautų surinkėjai turi informuoti komunalinių atliekų turėtojus apie šių komunalinių atliekų surinkimo vietą, datą ir laiką, skelbiant skelbimus vietinėje spaudoje ir paštu siunčiamais informaciniais pranešimais, likus ne mažiau kaip dviem savaitėms iki numatomo surinkimo.

Juridiniai asmenys didelių gabaritų (įskaitant statybinėms) atliekoms surinkti turi sudaryti atskiras individualias sutartis su atliekų tvarkytojais. Iš juridinių asmenų statybos ir griovimo atliekas Vilniaus mieste taip pat priima privačios statybos ir griovimo atliekų priėmimo aikštelės. Pastebima, kad, sustabdžius UAB „Bionovus“ statybos ir griovimo atliekų aikštelės veiklą, kai kuriose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse 2014 m. apskaitytas didesnis atvežtų statybos ir griovimo atliekų kiekis. Todėl tikėtina, kad šias atliekas veža statybinių įmonių darbuotojai, registruodami jas kaip gyventojų atliekas.

Pav. 10. Vilniaus mieste veikiančiose (VAATC eksploatuojamose) DGASA surinktų specifinių atliekų sudėtis (2013 m. duomenys)

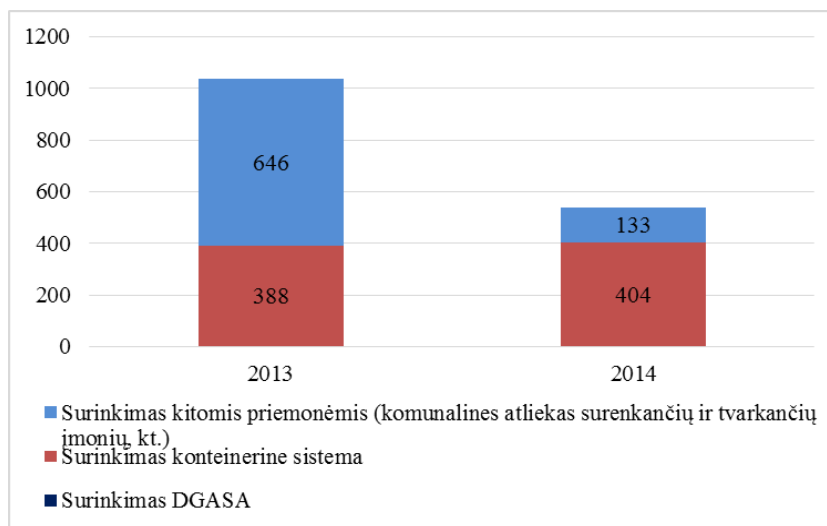
Vilniaus miesto savivaldybės administracijos duomenimis, VAATC, komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo įmonių bei gamintojų ir importuotojų apklausos duomenimis, 2013 m. Vilniaus mieste atskirai surinkta apie 23,1 tūkst. tonų, 2014 m. – apie 16,5 tūkst. tonų specifinių atliekų. Apibendrinta informacija apie per DGASA, apvažiuojant atliekų turėtojus ir kitomis priemonėmis (tame tarpe – per papildančias sistemas, konteinerine tekstilės surinkimo sistema ir kt.) atskirai surinktų specifinių atliekų srautų kiekius pateikiama 13 lentelėje.

Lentelė 13. Specifinių atliekų surinkimas Vilniaus miesto savivaldybėje 2013 – 2014 m.

Specifinių atliekų srautas	2013 m.	2014 m.
Didžiosios atliekos (tame tarpe – buityje susidariusios statybos ir griovimo atliekos)	8 887	5 974
Elektros ir elektroninės įrangos atliekos	4 204	6 110
Buities pavojingosios atliekos	27	92
Tekstilės atliekos	1 035	536
Medienos, įskaitant pakuotes, atliekos	6 980	2 394
Naudotos padangos	1 976	1 370
Viso	23 109	16 476

Didžiąją dalį (2014 m. duomenimis, – apie 37,1 proc.) visų surenkamų specifinių atliekų sraute sudaro elektros ir elektroninės įrangos atliekos, apie 36,3 proc. – didžiosios (tame tarpe – buityje susidariusios statybos ir griovimo) atliekos. Pagrindinė EEĮ atliekų (įskaitant pavojingąsias) surenkama per savivaldybės teritorijoje veikiančias papildančias sistemas (2014 m. pasirašytų papildančių sistemų diegimo sutarčių su Asociacija „EEPA“ ir VšĮ „Elektronikos gamintojų ir importuotojų organizacija“ apimtyse (plačiau – 2.2 skyriuje). Kaip matoma iš 14 lentelės, 2014 m. bendras elektros ir elektroninės įrangos bei pavojingųjų atliekų surinkimas išaugo (apie 66,7 proc., lyginant su 2013 m.). Buityje susidaranti elektros ir elektroninės įrangos atliekos nemokamai priimamos elektros ir elektroninės įrangos platintojų, jei vartotojo atiduodamos elektros ir elektroninės įrangos atliekos yra tos pačios paskirties kaip jo perkama elektros ir elektroninė įranga, ir jei atiduodamos elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekis (skaičiuojant įrangos vienetais) atitinka perkamos elektros ir elektroninės įrangos kiekį, vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka (vadinamasis atidavimas įrangos platintojui pagal principą „vienas už vieną“). Pavojingąsias atliekas fiziniai ir juridiniai asmenys gali pristatyti į privačias atliekų tvarkytojų eksploatuojamas aikšteles (pvz., UAB „Toksika“), tačiau tokių atliekų priėmimas apmokestinamas atsižvelgiant į pridodamų atliekų svorį ir rūšį. Nebenaudojamus ir pasenusius vaistus gyventojai gali atiduoti į vaistines.

Atskiras drabužių ir tekstilės atliekų (20 01 11, 20 01 10) surinkimas vykdomas per DGASA bei konteinerine sistema. 2013–2014 m. skirtingomis šių atliekų surinkimo sistemomis surinkti drabužių ir tekstilės atliekų kiekiai pateikiami 11 paveiksle.

Pav. 11. 2013–2014 m. Vilniaus miesto savivaldybėje atskirai surinkti drabužių ir tekstilės atliekų kiekiai, tonomis

2014 m. apie 60 proc. visų surinktų šių atliekų nukreipta pakartotiniam naudojimui ir perdirbimui, o likusi 40 proc. dalis – šalinimui.

Atskiro drabužių ir tekstilės atliekų surinkimo specialiais konteineriais sistemą nuo 2011 m. balandžio mėn. Vilniaus mieste organizuoja UAB „Dėvėdra“. Ši atskiro tekstilės atliekų tvarkymo sistema finansuojama iš įmonės lėšų. UAB „Dėvėdra“ pateikiamais duomenimis, 2011–2014 m. laikotarpiu konteinerine sistema buvo surinkta daugiau nei 1,3 tūkst. tonų drabužių ir tekstilės atliekų. 2013 m. duomenimis, atskiram drabužių ir tekstilės atliekų surinkimui buvo naudojama apie 240 vnt., o 2014 m. – apie 200 vnt. specialių konteinerių, kuriuos prižiūri UAB „Ecoservice“. Vertinama, kad vienu konteineriu vidutiniškai per metus surenkama apie 2 t tekstilės atliekų.

Naudotas padangas gyventojai nemokamai gali atiduoti padangų platintojams, jeigu atiduodamos padangų atliekos skirtos tam pačiam transporto priemonės tipui ir padangų atliekų skaičius (skaičiuojant vienetais) atitinka atliekų turėtojo perkamų padangų skaičių. Transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto veiklos metu susidariusios netinkamos naudoti padangos turi būti priimanamos transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto dirbtuvėse Lietuvos Respublikos aplinkos ministro *Aplinkos apsaugos reikalavimų transporto priemonių techninei priežiūrai ir remontui apraše* nustatyta tvarka.

2.8 Komunalinių atliekų surinkimas ir tvarkymas

Iš viso į Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą 2014 m. pateko apie 242,6 tūkst. tonų komunalinių atliekų, iš kurių apie 41 proc. dalis buvo perdirbta ir panaudota, o likusi 59 proc. dalis pašalinta Vilniaus apskrities regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne.

2.8.1 Mišrių komunalinių atliekų surinkimas

Vilniaus mieste mišrių komunalinių atliekų surinkimo paslaugas pagal sutartis su Savivaldybe teikia 5 įmonės – UAB „Atliekų tvarkymo tarnyba“, UAB „VSA Vilnius“, UAB „Ecoservice“ (reorganizuota ir prie UAB „Ecoservice“ prijungta UAB „Tvar.com (buvusi „A.S.A. Vilnius“); UAB „Veolia Environmental Services Lietuva“ (buvusi UAB „Cleanaway“, buvusi UAB „SKT Environmental Services Lietuva“)); UAB „Ekonovus“ (buvusi UAB „Švarus miestas“) ir UAB „Švara visiems“ (2015 m. buvo reorganizuota prijungiant prie UAB VSA „Vilnius“). Vadovaujantis *Vilniaus miesto atliekų tvarkymo taisyklėmis*, Vilniaus miesto savivaldybės administracija viename komunalinių atliekų surinkimo, pervežimo ir perdavimo naudoti ar

šalinti paslaugų operatoriaus konkurse parenka ne mažiau kaip du Savivaldybės atliekų tvarkymo operatorius, kurie konkurso sąlygose nustatytą laikotarpį visi turės teisę teikti paslaugas toje pačioje nustatytoje Savivaldybės teritorijoje, konkuruodami tarpusavyje, siekdami sudaryti sutartis su atliekų turėtojais. Likus mažiau kaip dviem operatoriams, teikiantiems paslaugas toje pačioje teritorijoje, turi būti organizuojamas naujas Savivaldybės atliekų tvarkymo operatorių parinkimo konkursas.

Mišrios komunalinės atliekos surenkamos konteinerine atliekų surinkimo sistema. Operatorių teikiama mišrių komunalinių atliekų surinkimo paslauga apima konteinerio, atitinkančio atliekų turėtojo poreikį mišrių komunalinių atliekų kaupimui, pateikimą, kolektyvinio naudojimo konteinerių periodinį plovimą ir dezinfekavimą, surinktų mišrių komunalinių atliekų pristatymą į sąvartyną.

Savivaldybės teritorijoje mišrios komunalinės atliekas iš atliekų turėtojų (daugiabučių namų kvartalų, įmonių, organizacijų ir individualių namų) surenkamos 1,1, 0,77, 0,75, 0,66, 0,36, 0,24, 0,14, 0,12, 0,11 m³ talpos antžeminiais ir 5,0, 4,5, 3,0, 1,3 m³ pusiau požeminiais konteineriais. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteineriai tuštinami pagal sutartyje tarp atliekų turėtojo ir Savivaldybės atliekų tvarkymo operatoriaus numatytą naudojamų konteinerių turinio išvežimo grafiką. Savivaldybės atliekų tvarkymo operatoriai gali išvežti konteineriuose esančias atliekas tik tokiomis valandomis, kuomet teisės aktų nustatyta tvarka leidžiama kelti tokį triukšmą, kokį kelia konteinerių ištuštinimas ir išvežimas. Savivaldybės atliekų tvarkymo operatoriai privalo komunalinių atliekų konteinerius ištuštinti, kai konteineriai yra pripildyti ne mažiau kaip 80 proc. jų tūrio.

Savivaldybės atliekų tvarkymo operatoriai privalo užtikrinti, kad išvežimo metu visos atliekos iš mišrių komunalinių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerių (ir esančios šalia konteinerių) būtų supiltos į šiukšliavežius ir išvežtos, paliekant tvarkingą aplinką, o laikotarpiu tarp atliekų išvežimo už tvarką ir švarą prie mišrių komunalinių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerių atsako teritorijų tvarkytojai. Už visų atliekų, tiek esančių konteineryje, tiek šalia jo, kiekio išvežimą Savivaldybės atliekų tvarkymo operatoriumi turi būti sumokėta vadovaujantis Vilniaus miesto atliekų tvarkymo taisyklėmis. Jei šalia mišrių komunalinių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerių yra išmestos didžiosios atliekos, jas Savivaldybės atliekų tvarkymo operatorius išveža atskirai nuo mišrių komunalinių atliekų už didžiųjų atliekų išvežimo pagal iškvietimą. Jei didžiosios atliekos padėtos ne šalia atliekų surinkimo konteinerių, jas surenka ir prie konteinerių suneša teritorijų tvarkytojai.

Savivaldybės atliekų tvarkymo operatorius privalo suteikti konteinerių plovimo ir dezinfekavimo paslaugą ne rečiau kaip sutartyje tarp Savivaldybės atliekų tvarkymo operatoriaus ir atliekų turėtojo nustatytu dažnumu, kitais atvejais – ne vėliau kaip per 3 dienas nuo atliekų tvarkytojų prašymo gavimo – už mokesį, neviršijantį Savivaldybės tarybos nustatyto maksimalaus tarifo. Savivaldybės atliekų tvarkymo operatorius privalo pakeisti susidėvėjusius ar sugadintus konteinerius sutartyse su atliekų turėtojais nustatyta tvarka.

2.8.2 Mišrių komunalinių atliekų šalinimo įrenginiai ir jų pajėgumai

Nuo 2009 m. liepos mėn., nutraukus atliekų šalinimą visuose *Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių* reikalavimų neatitikusiuose Vilniaus apskrities sąvartynuose, Vilniaus miesto savivaldybėje surinktos mišrios komunalinės atliekos vežamos į Vilniaus apskrities regioninį komunalinių atliekų sąvartyną Kazokiškių kaime, Kazokiškių sen., Elektrėnų sav., esantį beveik išeksploduoto Kazokiškių žvyro ir smėlio karjero vietoje, apie 3,5 km į šiaurę nuo Vievio miesto.

Regioninio komunalinių atliekų sąvartyno eksploatacijos pradžia – 2007 m. spalio 26 d. Vilniaus apskrities regioninį komunalinių atliekų sąvartyną eksploatuoja VAATC. Vilniaus apskrities regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne šalinamos Vilniaus apskrityje

susidarančios nepavojingosios komunalinės atliekos ir nepavojingosios gamybinės atliekos iš įmonių, kurių panaudoti ar perdirbti nėra techninių galimybių bei pajėgumų.

Bendras sąvartyno sklypo plotas – 30,16 ha, atliekų kaupo plotas – 27,1 ha. Projektinis sąvartyno pajėgumas – 6 mln. Tonų atliekų per 20 metų (340.000 tonų per metus, 930 tonų per dieną). Sąvartyne per 20 metų laikotarpį planuojama sukaupti beveik 6 milijonus tonų atliekų. Planuojama, kad dėl mechaninio biologinio apdorojimo (MBA) įrenginių veikimo, šis terminas bus žymiai ilgesnis. Įskaitant kasdieninio uždengimo medžiagą ir uždengiamąjį sluoksnį, sąvartyno tūris sieks apie 7 mln. Tonų.

Sąvartynas įrengtas laikantis aplinkosaugos reikalavimų. Sąvartyne įdiegtos filtrato ir sąvartyno dujų surinkimo sistemos. Sąvartyno kaupo dugnas izoliuotas, apsaugantis nuo bet kokios taršos sklidimo į požeminę aplinką, su įrengta filtrato surinkimo drenažine sistema. Filtratas yra iš dalies valomas vietiniuose įrenginiuose arba išvežamas į Vilniaus miesto nuotekų valymo įrenginius.

Nuo pat Vilniaus apskrities regioninio komunalinių atliekų sąvartyno eksploatacijos pradžios (užpildžius sekciją mažiausiai 2 m storio atliekų sluoksniu) buvo pradėti įrenginėti vertikalūs ištraukiamieji sąvartyno dujų šuliniai. Surenkamos sąvartyno dujos dujotiekiu tiekiamos į katilinę Vievyje šilumos energijos gamybai.

2.8.2.1 Šalinamų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekiai

Didžioji dalis Vilniaus mieste susidariusių mišrių komunalinių atliekų šalinama sąvartyne. 2013 m. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje surinktų ir regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne pašalintų mišrių komunalinių atliekų kiekis vienam statistiniam savivaldybės gyventojui sudarė apie 325 kg/m. 2013 m. pašalinti mišrių komunalinių atliekų kiekiai pateikiami 14 lentelėje.

Lentelė 14. Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartynuose mažinimo užduočių vykdymas

Metai	Pašalintų mišrių komunalinių atliekų kiekis, tonomis		
	Mišrių komunalinių atliekų kiekis	Biologiškai skaidžių atliekų kiekis	Biologiškai skaidžių atliekų dalis, proc.
2013	145 945,3*	68 017,2*	46,6 %*
2014	133 942,7**	63 014,4**	47,0%**

Šaltiniai: Vilniaus apskrities regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne pašalintų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekio vertinimo ataskaita, laikotarpis – nuo 2013-01-01 iki 2013-12-31; ** Vilniaus apskrities regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne pašalintų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekio vertinimo ataskaita, laikotarpis – nuo 2014-01-01 iki 2014-12-31.

Remiantis VAATC duomenimis, 2013 metais sąvartyne pašalintų Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje surinktų mišrių komunalinių atliekų sudėtyje biologiškai skaidžių atliekų dalis sudarė apie 46,6 proc., 2014 m. – apie 47,0 proc. Vertinama, kad 2013 m. sąvartyne iš viso pašalinus apie 68,02 tūkst. tonų biologiškai skaidžių atliekų, Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane nustatytas didžiausias 2013 m. leistinas šalinti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekis nebuvo viršytas (15 lentelė).

Lentelė 15. Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartynuose mažinimo užduočių vykdymas (2013 m.)

Pašalintos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos	Atliekų sąrašo kodas	Atliekų biologinis skaidumas, proc.	Pašalintas mišrių komunalinių atliekų bendras kiekis tonomis	Pašalintas komunalinių biologiškai skaidžių atliekų grynasis kiekis tonomis
---	----------------------	-------------------------------------	--	---

Vilniaus m. savivaldybė				
Mišrios komunalinės atliekos	20 03 01	46,6	145 945,3	68 017,2
Atskirai sąvartyne pašalintos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos				
Drabužiai	20 01 10	50,0	677,9	338,9
Tekstilės gaminiai	20 01 11	50,0	0,1	0,1
Gatvių valymo liekanos	20 03 03	48,2	26,8	12,9
Didžiausias leistinas šalinti komunalinių BSA kiekis 2013 m., tonomis*		80 300,0	Iš viso:	68 369,1

Šaltiniai: Vilniaus apskrities regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne pašalintų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekio vertinimo ataskaita, laikotarpis – nuo 2013-01-01 iki 2013-12-31; * Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano 6 priede nustatyta užduotis.

Lentelė 16. Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartynuose mažinimo užduočių vykdymas (2014 m.)

Pašalintos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos	Atliekų sąrašo kodas	Atliekų biologinis skaidumas, proc.	Pašalintas mišrių komunalinių atliekų bendras kiekis tonomis	Pašalintas komunalinių biologiškai skaidžių atliekų grynas kiekis tonomis
Vilniaus m. savivaldybė				
Mišrios komunalinės atliekos	20 03 01	47,0	133 942,7	63 014,4
Atskirai sąvartyne pašalintos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos				
Drabužiai	20 01 10	50,0	118,5	59,3
Tekstilės gaminiai	20 01 11	50,0	0,2	0,1
Gatvių valymo liekanos	20 03 03	42,2	44,9	19,0
Didžiausias leistinas šalinti komunalinių BSA kiekis 2013 m., tonomis*		68 008,0	Iš viso:	63 092,8

Šaltiniai: Vilniaus apskrities regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne pašalintų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekio vertinimo ataskaita, laikotarpis – nuo 2014-01-01 iki 2014-12-31; * Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plane nustatyta užduotis.

2.8.2.2 Senų sąvartynų uždarymas ir priežiūra po uždarymo

Vadovaujantis LR aplinkos ministro 2000 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 444 patvirtintomis *Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklėmis* (su vėlesniais pakeitimais), nuo 2009 m. liepos 16 d. draudžiama šalinti komunalines atliekas Europos Sąjungos keliamų reikalavimų neatitinkančiuose sąvartynuose. *Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane* taip pat nustatyta sąlyga ne vėliau kaip nuo 2009 m. vidurio nepavojingas atliekas šalinti tik ES reikalavimus atitinkančiuose regioniniuose nepavojingų atliekų sąvartynuose.

Naudojant ES struktūrinės paramos 2007–2013 m. (priemonės Nr. VP3–3.2–AM–01–V „Atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas“) lėšas, VAATC įgyvendino projektą „Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas“ (projekto Nr. 2002/LT/16/P/PE/012). Projekto apimtyse 2008 m. buvo uždarytas Kariotiškių sąvartynas ir naujai įrengtas Vilniaus apskrities regioninis komunalinių atliekų sąvartynas liko vienintelis, į kurį galima vežti regiono komunalines atliekas. Kariotiškių sąvartyno rekultivacijos darbai baigti 2010 m. Už uždaryto sąvartyno priežiūrą yra atsakingas VAATC, o priežiūrai ir monitoringui reikalingos lėšos yra

įtrauktos į sąvartyno „vartų mokestį“. 2007–2010 m. projekto apimtyse iš viso Vilniaus apskrityje buvo uždaryti ir sutvarkyti 125 reikalavimų neatitikę šiukšlynai ir sąvartynai.

Igyvendinant Vilniaus apskrities regioninės atliekų tvarkymo sistemos kūrimo projektą, iki Vilniaus miesto savivaldybėje buvo uždaryti 4 sąvartynai (Fabijoniškių, Polocko, Mickūnų, Lentvario), vykdomas šių sąvartynų monitoringas.

2010 m. lapkričio 26 d. pradėto įgyvendinti projekto „*Vilniaus apskrities senų sąvartynų uždarymas, kompostavimo aikštelių įrengimas, didelių gabaritų aikštelių įrengimas*“ apimtyje numatytas 13 senų sąvartynų Vilniaus apskrityje uždarymas (projektas vykdomas įgyvendinant 2007–2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 3 prioriteto „Aplinka ir darnus vystymasis“ priemonę VP3–3.2–AM–01–V „Atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas“).

2.8.3 Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiai ir jų pajėgumai

Iki 2016 m. pradžios Vilniaus mieste, Jočionių g., šalia termofikacinės elektrinės, planuojama pastatyti mechaninio biologinio apdorojimo (toliau – MBA) įrenginius, kurių projektinis pajėgumas – 250 tūkst. tonų⁹ per metus. Pagrindinė šių įrenginių paskirtis – iš mišrių komunalinių atliekų srauto atskirti antrines žaliavas (metalus, plastiką, popierių, kartoną, stiklą), biologiškai skaidžias atliekas ir paruošti kietąjį atgautąjį kurą (toliau – KAK) kogeneracinei jėgainei. MBA įrenginius statys ir 20 metų eksploatuos konkurso būdu parinkta įmonė UAB „Energiesman“.

MBA įrenginiuose mechaninio, automatizuoto ir rankinio rūšiavimo priemonėmis bus atskiriamos antrinės žaliavos ir biologiškai skaidžios atliekos. Remiantis projekto „*Vilniaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra*“ viešojo pirkimo „*Mechaninio biologinio apdorojimo (MBA) įrenginių projektavimas, statyba ir eksploatacija*“ konkurso sąlygose įrenginių operatoriui apibrėžtais reikalavimais, antrinių žaliavų atskyrimo iš pirminio mišrių komunalinių atliekų srauto efektyvumas (vertinant nuo patenkančio į įrenginius frakcijos srauto) turi būti:

- juodųjų metalų atskyrimui – ne mažiau 80 proc.;
- spalvotųjų metalų atskyrimui – ne mažiau 80 proc.;
- plastikų atskyrimui – ne mažiau 45 proc.;
- popieriaus ir kartono atskyrimui – ne mažiau 15 proc.;
- stiklo atskyrimui – ne mažiau 45 proc.

Bendras reikalaujamas antrinių žaliavų (metalų, plastikų, stiklo, popieriaus) atskyrimo efektyvumas turi būti ne mažesnis kaip 12 proc. nuo patenkančio į įrenginius mišrių komunalinių atliekų srauto. Priemaišų dalis atskirtose antrinėse žaliavose – ne didesnė kaip 10 proc.

Atskirtos antrinės žaliavos (pagal poreikį – supresuotos) tolimesniam apdorojimui perduodamos šių atliekų tvarkytojams. Mechaninio apdorojimo metu atskirta biologiškai skaidi atliekų dalis bus apdorojama biodžiovinimo būdu. Tai aerobinis biologiškai skaidžių atliekų

⁹ remiantis projekto „*Vilniaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra*“ viešojo pirkimo „*Mechaninio biologinio apdorojimo (MBA) įrenginių projektavimas, statyba ir eksploatacija*“ konkurso sąlygose nurodyta informacija. Pastaba: remiantis PAV atrankos dokumentuose (Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Vilniaus skyriaus 2014-07-29 raštu Nr. (15.8)-A4-3561 pateikta „Atrankos išvada dėl UAB „VAATC“ komunalinių atliekų mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių statybos ir eksploatacijos žemės sklype, esančiame Jočionių g. 13, Vilniaus m. poveikio aplinkai vertinimo“ nurodytas MBA įrenginių pajėgumas – 277,2 tūkst. tonų per metus.

apdorojimo procesas, kurio metu biologiškai skaidžių atliekų degradavimo metu susidariusi šiluma naudojama atliekose esančiam vandeniui pašildyti tam, kad intensyviai aeruojant atliekų masę būtų sumažinta vandens išgaravimui reikalinga energija. Šio proceso metu visa atliekų masė išdžiovinama, pašalinant iki 70–80 proc. atliekose esančios drėgmės. Tokiu būdu likutinis atliekų masėje esantis vandens kiekis sudaro mažiau 20 proc. bendros masės. Taip visoje atliekų masėje praktiškai sustabdomi biologiniai degradacijos procesai (puvimas, rūgimas ir pan.), atliekos nebeskleidžia kvapų, yra dalinai stabilizuotos. Po biologiškai skaidžių atliekų biologinio apdorojimo gautas KAK bus perduotas atliekų deginimo įmonei.

Po mišrių komunalinių atliekų mechaninio rūšiavimo likusios perdirbimui netinkamos, bet energetinę vertę turinčios atliekos turėtų būti perduodamos atliekų deginimo įmonei. KAK energetinė vertė turės būti ne mažiau 12 MJ/kg, o drėgnis – ne daugiau 25 proc.

Po rūšiavimo MBA įrenginiuose likusios netinkamos perdirbti ar panaudoti energijai išgauti atliekos (pvz., inertinė frakcija (žvyras, smėlis, neišrūšiuoto stiklo likučiai, pan.), MBA atskirtos neperdirbamos ir nedegios didelio gabarito atliekos, kt.) bus vežamos šalinti į Vilniaus apskrities regioninį komunalinių atliekų sąvartyną.

2.8.4 Atliekų naudojimo energijai gauti įrenginiai

Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros 2015-2021 metų programoje yra numatyta Vilniaus miesto centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje papildomai įrengti (rekonstruotų ar naujų) kogeneracinių įrenginių, gaminančių energiją iš atsinaujinančių ir (ar) vietinių (komunalinių atliekų) energijos išteklių, kurių bendros elektros ir šilumos įrenginių elektrinis pajėgumas būtų iki 145 MW, o šiluminė galia – iki 240 MW. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gegužės 28 d. nutarimo Nr. 486 „Dėl Vilniaus ir Kauno miestų centralizuoto šilumos tiekimo ūkio modernizavimo įrengiant vietinius ir atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias kogeneracines elektrines projektų pripažinimo valstybei svarbiais ekonominiais projektais“ priedo informacija, ne vėliau kaip iki 2020 m., renovuojant esamus kogeneracinius pajėgumus ar statant naujus, Vilniaus centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje papildomai bus įrengti biokuro ir (ar) komunalinių atliekų kogeneraciniai įrenginiai, kurių elektrinė galia – iki 145 MW. Lygiagrečiai, iki 2020 m., renovuojant esamus kogeneracinius pajėgumus ar statant naujus, biokuro ir (ar) komunalinių atliekų kogeneraciniai įrenginiai (iki 53 MW elektrinės galios) centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje bus papildomai įrengti ir Kaune. Šie projektai pripažinti valstybei svarbiais ekonominiais projektais, jų įgyvendinimas pavestas „Lietuvos energija“, UAB.

„Lietuvos energija“, UAB Vilniaus miesto centralizuoto šilumos tiekimo ūkio modernizavimo, įrengiant vietinius ir atsinaujinančius energijos išteklius naudosiančias kogeneracines jėgaines, projekto įgyvendinimą planuoja vykdyti etapais, 2015 m. pabaigos – 2017 m. pabaigos laikotarpiu. Projektui vykdyti įsteigta specialiosios paskirties bendrovė UAB „Vilniaus kogeneracinė jėgainė“, kurios 100 proc. akcijų šiuo metu priklauso „Lietuvos energija“, UAB. Šiuo metu „Lietuvos energija“, UAB užsakymu Vilniaus kogeneracinės jėgainės įrengimui atliekamos poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) procedūros.

PAV apimtyse projekto įgyvendinimui svarstomos dvi pagrindinės alternatyvos:

1 alternatyvos atveju būtų įrengiama atliekas deginanti kogeneracinė jėgainė, kurios elektrinė galia – apie 20 MWe, šiluminė galia – apie 65 MWš, ir biokuro kogeneracinė jėgainė, kurios elektrinė galia – apie 80 MWe, šiluminė galia – apie 175 MWš;

2 alternatyvos atveju,– įrengiama atliekas ir biokurą deginanti kogeneracinė jėgainė, kurios elektrinė galia – apie 45 MWe, šiluminė galia – apie 120 MWš.

Priklausomai nuo pasirinktos vystymo alternatyvos, arba atskirame atliekas deginančiame kogeneraciniame įrenginyje, arba mišrų kurą (biokurą ir atliekas) deginančioje kogeneracinėje jėgainėje bus deginamos:

- atliekos – t.y. po MBA įrenginių likusios, netinkamos perdirbti energetinę vertę turinčios nepavojingosios komunalinės atliekos, įskaitant kietąjį atgautąjį kurą (KAK) bei džiovintas ar sausintas komunalinių nuotekų valymo dumblas, nepriskiriamas pavojingosioms atliekoms;
- biokuras – t.y. iš miškų ūkio ir susijusios pramonės šakų žaliavų, atliekų ir liekanų pagaminti kietieji produktai, skiedros, medienos atliekos, pjuvenos, granulės. Biokuras naudojamas atliekų homogenizavimui ir atliekų deginimo proceso stabilizavimui.

Numatoma, kad Vilniaus kogeneracinė jėgainė degins komunalines atliekas iš Vilniaus ir Utenos regionų MBA įrenginių. Numatomas bendras atrūšiuotų ir antriniam perdirbimui netinkamų nepavojingųjų komunalinių atliekų, įskaitant KAK, kiekis – iki 160 tūkst. t/metus. Alternatyva projekto vystymui bus pasirinkta priklausomai nuo PAV rezultatų.

2.9 Visuomenės švietimas ir informavimas

Vilniaus miesto savivaldybės administracija ir VAATC, vykdydami visuomenės švietimą atliekų tvarkymo klausimais, aktyviai skleidžia informaciją apie komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, aplinkai palankius atliekų tvarkymo būdus, sistemos plėtros galimybes, atliekų tvarkymo svarbą aplinkos kokybės gerinimui. Didžiausias dėmesys skiriamas atliekų prevencijos, srautų atskyrimo jų susidarymo vietoje, atskiro surinkimo ir tvarkymo klausimams.

Aktyviausiai į visuomenės švietimo veiklas įtraukiami vaikai. Visuomenės švietimui ir informavimui organizuojami seminarai, konkursai, vedamos ekskursijos į Vilniaus apskrities regioninį komunalinių atliekų sąvartyną, leidžiami informaciniai lankstinukai, knygelės, straipsniai vietinėje ir regioninėje spaudoje, rengiami reportažai televizijoje. Apie savo galimybes priduoti atliekas, apie įgyvendinamus ir įgyvendintus projektus gyventojai nuolatos informuojami Vilniaus miesto savivaldybės internetiniame puslapyje (<http://www.vilnius.lt/>; <http://www.aplinka.vilnius.lt>) ir VAATC internetiniame puslapyje (<http://www.vaatc.lt>).

Vilniaus miesto savivaldybė kasmet rengia ir įgyvendina Visuomenės aplinkosauginio švietimo programas. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Aplinkos ir energetikos departamento Aplinkos apsaugos skyrius kasmet skelbia Visuomenės aplinkosauginio švietimo projektų rėmimo konkursą ir priima projektų paraiškas, finansuojamas Vilniaus miesto savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšomis.

2014 metais programos „Savivaldybei pavaldžių įstaigų aplinkosauginis švietimas“ projektus įgyvendino 9 įstaigos: Lazdynų vidurinė mokykla, Vilniaus Jono Pauliaus II gimnazija, Vilniaus Verkių mokykla-daugiafunkcis centras, Vilniaus Mikalojaus Daukšos vidurinė mokykla, Vilniaus Abraomo Kulviečio vidurinė mokykla, Pavilnių ir Verkių regioninių parkų direkcija, Vilniaus Filaretų pradinė mokykla, Vilniaus Juzefo Ignaco Kraševskio gimnazija, Vilniaus Viršuliškių mokykla. Įgyvendinant projektus visuomenei perskaityta per 70 pranešimų (paskaitų) aplinkos apsaugos tema, organizuoti konkursai, parodos, konferencijos, seminarai, akcijos ir daug kitų renginių.

2012 m. lapkričio 30 d. įgyvendintas du metus trukęs projektas „*Pietų ir pietryčių Lietuvos gyventojų informavimas ir švietimas apie aplinkai palankų gyvenimo būdą*“, kurio tikslas – gerinti Pietų ir pietryčių Lietuvos gyventojų informavimą ir švietimą aplinkosaugos klausimais, skatinti visuomenės tausojančią elgseną ir aplinkai palankų gyvenimo būdą. Projektą įgyvendino VšĮ Aplinkosaugos valdymo ir technologijų centras kartu su projekto partneriais – UAB „VAATC“, UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centru“, Vilniaus miesto

savivaldybės administracija ir Alytaus miesto savivaldybės administracija. Projektas finansuotas ES ir projekto partnerių lėšomis: ES finansavimas – 300,2 tūkst. Lt (86,9 tūkst. Eur), pareiškėjo ir partnerių lėšos 75 tūkst. Lt (21,7 tūkst. Eur). Per dvejus projekto įgyvendinimo metus vykdyta eilė visuomenės aplinkosauginiam informavimui ir švietimui skirtų veiklų (išleisti 8 informaciniai elektroniniai informaciniai biuleteniai; Vilniaus ir Alytaus regionų mokyklose organizuoti fotografijos ir maišelio konkursai vyresnių klasių moksleiviams; aštuoniose Vilniaus regiono savivaldybių teritorijose organizuota Elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo akcija, apie kurią informuota specialiame Baltijos TV reportaže, Lietuvos nacionalinio radijo rubrikose „Ryto garsai“, taip pat skelbta projekto partnerių bei Vilniaus regiono savivaldybių internetinėse svetainėse, 3 informaciniai pranešimai šia tema publikuoti dienraštyje „Lietuvos žinios“).

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Aplinkos ir energetikos departamento Aplinkos apsaugos skyrius kasmet išleidžia leidinį, kuriame pateikiama informacija ir atliekų tvarkymo tema. Savivaldybės iniciatyva ir lėšomis Vilniaus miesto gyventojai miesto spaudoje ir savivaldybės elektroniniame puslapyje nuolatos informuojami apie atliekų tvarkymo sistemą bei savivaldybės teritorijoje vykdomas akcijas, periodiškai – apie didelių gabaritų ir pavojingųjų atliekų surinkimą apvažiavimo būdu. VAATC įgyvendinamų aplinkosauginio švietimo projektų apimtyse vykdomos įvairios aplinkosauginio švietimo veiklos mokyklose, skaitomos paskaitos darželiuose, regione gyvenantiems sodininkams.

Švietimo ir informavimo veiklos su savivaldybės pagalba vykdomos ir atskirų atliekų srautų surinkimo operatorių, gamintojų ir importuotojų organizacijų iniciatyva. Tame tarpe – du kartus per metus organizuojamos gaminių atliekų surinkimo akcijos, kurių metu iš gyventojų, įmonių, įstaigų ir organizacijų nemokamai surenkamos elektros ir elektroninės įrangos atliekos bei nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekos.

2.10 Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane nustatytų užduočių įgyvendinimo būklė

Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo sistemą galima įvertinti pagal tai, kaip įgyvendinamos *Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane* nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys. Šis vertinimas pateiktas 17 lentelėje.

Lentelė 17. Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane nustatytų užduočių įgyvendinimo būklės Vilniaus miesto savivaldybėje vertinimas

Eil. Nr.	VSATP punktas	Komunalinių atliekų tvarkymo uždutis	Įgyvendinimas
1.	84.1 98.1	iki 2009 m. užtikrinti viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos visuotinumą, kokybę ir prieinamumą. Visuotinumą principas laikomas užtikrintu, kai viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga teikiama ne mažiau kaip 95 proc. savivaldybės teritorijos asmenų, kuriems toje teritorijoje nuosavybės teise priklauso nekilnojamojo turto objektai (išskyrus žemės sklypus be pastatų) ar kurie kitu pagrindu teisėtai valdo ar naudoja šiuos objektus	Įgyvendinta. 2013 m. duomenimis, viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga teikiama 100 proc. nekilnojamojo turto objektų savininkų (fizinių asmenų), apimant 98 proc. savivaldybės gyventojų.
2.	84.2	ne vėliau kaip nuo 2009 m. vidurio nepavojingas atliekas šalinti tik Europos Sąjungos reikalavimus atitinkančiuose regioniniuose nepavojingų atliekų sąvartynuose	Įgyvendinta.
3.	84.3.	iki 2011 m. pabaigos uždaryti visus aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimų neatitinkančius sąvartynus	Įgyvendinta.
4.	84.5 98.4	iki 2013 m. paruošti perdirbti ar kitaip naudoti ne mažiau kaip 50 proc. komunalinių atliekų; užtikrinti, kad šalinamų komunalinių atliekų kiekis neviršytų 50 proc. susidariusių savivaldybės teritorijoje komunalinių atliekų per metus. Kitos susidariusios komunalinės atliekos turi būti perdirbtos ar kitaip panaudotos	Neįvykdyta. 2013 m. buvo paruošta perdirbti ar kitaip panaudoti apie 42 proc. nuo susidariusių komunalinių atliekų.
5.	84.6 98.5.	ne vėliau kaip nuo 2013 m. sąvartynuose šalinti tik apdorotas, t. y. išrūšiuotas likusias, netinkamas perdirbti ar kitaip naudoti, atliekas	Neįgyvendinta.

Eil. Nr.	VSATP punktas	Komunalinių atliekų tvarkymo užduotis	Įgyvendinimas
6.	98.2	Parengti ir (ar) patvirtinti konteinerių aikštelių išdėstymo schemas ir užtikrinti, kad iki 2008 m. būtų pastatyti specialūs konteineriai, skirti antrinėms žaliavoms surinkti, pagal šiuos minimalius reikalavimus: • įrengti gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę 600 gyventojų šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių ar kitose gyventojams patogiose, estetiškai įrengtose ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančiose vietose; • gyvenamuosiuose individualių namų kvartaluose ir miesteliuose, sodų ir garažų savininkų bendrijų teritorijose įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę prie pagrindinio išvažiavimo iš tokio kvartalo ar bendrijos teritorijos arba įvažiavimo į juos, šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių ar kitose gyventojams (bendrijų nariams) patogiose, estetiškai įrengtose ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančiose vietose; • atskirai rinkti antrines žaliavas (esančias komunalinėse atliekose) iš įmonių, įstaigų ir organizacijų į specialius konteinerius ir (arba) naudojant kitas surinkimo priemones. Pastatyti specialius konteinerius, skirtus antrinėms žaliavoms surinkti viešosiose vietose, kuriose dėl dažno gyventojų lankymosi ir aptarnavimo specifikos susidaro daug antrinių žaliavų, taip pat laikinuosius specialius konteinerius viešųjų renginių metu. Konteineriai ir jų pastatymo vietos turi būti estetiški ir patogūs lankytojams, atitikti visuomenės sveikatos saugos reikalavimus. Jeigu nėra techninių galimybių pastatyti specialių konteinerių arba jų naudojimas ekonomiškai netikslingas, taikyti kitas antrinių žaliavų surinkimo priemones ir būdus (pvz., antrinių žaliavų surinkimas specialiais maišais, antrinių žaliavų turėtojų apvažiavimas ar kita).	Įgyvendinta iš dalies. Antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių trūksta sodų ir garažų savininkų bendrijų teritorijose.
7.	98.3	iki 2009 m. užtikrinti, kad būtų įrengta ne mažiau kaip viena didelių gabaritų atliekų (baldų, statybos ir griovimo, elektros ir elektroninės įrangos atliekų, naudotų padangų, buityje susidarančių pavojingų atliekų, antrinių žaliavų, biologiškai skaidžių atliekų) surinkimo aikštelė 50 tūkst. gyventojų, taip pat šios atliekos surenkamos ir kitokiais būdais (pvz., apvažiuojant turėtojus). Gyventojams atstumas iki tokių aikštelių turėtų būti ne daugiau kaip 10 kilometrų.	Neįgyvendinta. Esamas įrengtų DGASA skaičius neužtikrina užduoties, kad 1 aikštelė būtų įrengta 50 tūkst. gyventojų.

Eil. Nr.	VSATP punktas	Komunalinių atliekų tvarkymo užduotis	Įgyvendinimas
8.	97.	Siekdamos gerinti tam tikrų atliekų srautų surinkimą ir mažinti komunalinių atliekų tvarkymo savivaldybių valdomose sistemose išlaidas, savivaldybės turi glaudžiai bendradarbiauti su gamintojais ir importuotojais (arba jiems atstovaujančiomis licencijuotomis gamintojų ir importuotojų organizacijomis), kurie pagal gamintojo atsakomybės principą turi organizuoti ir (ar) finansuoti gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymą, kad būtų įvykdytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytos gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo užduotys.	Įgyvendinama.
9.	101. 102. 6 priedas	Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas turi užtikrinti, kad sąvartynuose šalinamos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos, susidariusios Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje, 2013 m. sudarytų ne daugiau kaip 80 300 t.	Įgyvendinta. 2013 m. sąvartyne pašalinta 68 369 t biologiškai skaidžių atliekų.
10.	103. /104.3.- 104.5 104.1. 106.2.1. 106.2.2.	Atskirai surinktos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos turi būti perdirbamos arba kitaip naudojamos. „Žaliosios atliekos“, t. y. sodų, parkų ir želdynų tvarkymo biologiškai skaidžios atliekos, turi būti surenkamos ir apdorojamos kompostavimo įrenginiuose. Turi būti skatinamas ir individualus „žaliųjų atliekų“ kompostavimas. Savivaldybės turi informuoti visuomenę apie savivaldybės teritorijoje numatomą komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo būdą, taip pat skatinti individualų šių atliekų kompostavimą susidarymo vietoje. Savivaldybės iki 2010 m., atsižvelgdamos į regionų bendradarbiavimo galimybes, privalo užtikrinti, kad kiekviename atliekų tvarkymo regione būtų sudarytos sąlygos apdoroti (kompostuoti ir (ar) anaerobiškai pūdyti) komunalines biologiškai skaidžias atliekas	Įgyvendinama. Savivaldybės teritorijoje atskirai surinktos žaliosios atliekos kompostuojamos savivaldybės teritorijoje veikiančiose privačiose kompostavimo aikštelėse. Daugiau kompostavimo aikštelių pastatyti šiuo metu neplanuojama. Skatinant individualų kompostavimą 2014 m. gyventojams pradėtos dalinti kompostavimo dėžės.
11.	104.2. 107.	Savivaldybės, atsižvelgdamos į kiekvieno regiono specifiką ir regionų bendradarbiavimo galimybes, privalo taip organizuoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, kad iki 2010 m. būtų įdiegtas mechaninis biologinis apdorojimas arba atskiras komunalinių biologiškai skaidžių atliekų surinkimas ir šių atliekų apdorojimas.	Bus įgyvendinta 2015 m.

2.11 Komunalinių atliekų tvarkymo stiprybių, silpnybių, galimybių, grėsmių analizė

Žemiau pateikta Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje susidariusių komunalinių atliekų tvarkymo stiprybių, silpnybių, galimybių, grėsmių analizė.

Stiprybės
Pakankamai aukštas viešosios komunalinių atliekų surinkimo paslaugos teikimo laipsnis (2013 m. duomenimis, viešojo komunalinių atliekų tvarkymo paslauga buvo teikiama 98 proc. savivaldybės teritorijoje esančių komunalinių atliekų turėtojų).
Mišrios komunalinės atliekos šalinamos ES aplinkosauginius reikalavimus atitinkančiame Vilniaus apskrities regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne (Kazokiškių k., Elektrėnų savivaldybėje).
Igyvendinamas ES finansuojamas projektas regioninei mišrių komunalinių atliekų antrinio rūšiavimo ir biologiškai skaidžių atliekų apdorojimo infrastruktūrai Vilniaus apskrityje sukurti.
Dėka pasirašytų komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančių elektros ir elektroninės įrangos bei baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo sistemų diegimo sutarčių su gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo auga šių atliekų srautų atskiro surinkimo apimtys.
Aplinkos ministerijos Gaminių ar pakuotės atliekų tvarkymo (toliau – GPAT) programos, į kurią patenka licencijuotų organizacijų veikloje <u>nedalyvaujančių</u> gamintojų ir importuotojų mokamas mokestis už aplinkos teršimą pakuočių ir gaminių atliekomis, dotacijų pagalba pradėta diegti rūšiuojamojo surinkimo individualiais konteineriais individualiose namų valdose sistema.
Dalinant individualias kompostavimo priemones, individualių namų valdų gyventojai skatinami kompostuoti jų namų ūkiuose susidarancias biologines atliekas, tuo būdu dalis išvengiant šių atliekų patekimo į savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą.
Savivaldybės teritorijoje susidariusių žaliųjų atliekų surinkimas ir apdorojimas organizuojamas Vilniaus regione veikiančiuose privačiuose kompostavimo įrenginiuose.
Esama apmokėjimo už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą sistema iš dalies skatina atliekų turėtojus mažinti komunalinių atliekų susidarymą ir daugiau atliekų rūšiuoti, nes įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydis priklauso nuo naudojamų mišrių komunalinių atliekų konteinerių skaičiaus, tūrio (dydžio) ir ištuštinimo dažnumo.
Didelis dėmesys skiriamas nuolatiniam visuomenės švietimui ir informavimui atliekų tvarkymo klausimais, tam panaudojant įvairias visuomenės informavimo priemones.
Silpnybės
Didelė dalis perdirbimui ir panaudojimui tinkamų komunalinių atliekų (2014 m. duomenimis – 55 proc.) vis dar šalinama sąvartyne.
Komunalinių atliekų tvarkymo sistemą administruoja pati savivaldybė, tačiau nevykdo visų jai įstatymais pavestų funkcijų: neregistruoja komunalinių atliekų turėtojų, nesudaro komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutarčių su komunalinių atliekų turėtojais (nuo seno šias sutartis su atliekų turėtojais sudaro komunalinių atliekų tvarkymo paslaugas teikiantys atliekų tvarkytojai, kas iš esmės prieštarauja Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis).
Komunalinių atliekų surinkimo paslaugas teikiantys atliekų tvarkytojai savivaldybės teritorijoje veikia laisvos rinkos sąlygomis ir tame pačiame mikrorajone iš vieno kiemo mišrias komunalines atliekas surenka vienas atliekų tvarkytojas, kitame – kitas. Tokia mišrių komunalinių atliekų

surinkimo sistema neužtikrina atliekų surinkimo kaštų optimizavimo.
Savivaldybė nereguliuoja surinktų mišrių komunalinių atliekų tolimesnio tvarkymo, o esamas komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimas neužtikrina, kad Vilniaus miesto komunalinių atliekų turėtojų įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą padengtų Vilniaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros eksploatavimo sąnaudas.
Vėluojama vykdyti <i>Valstybinio atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plano</i> reikalavimus – esamas įrengtų DGASA skaičius neužtikrina užduoties, kad 1 aikštelė būtų įrengta 50 tūkst. gyventojų.
Dėl užsitęsusių sprendimų priėmimo procedūrų nacionaliniame lygmenyje, vėluojama įgyvendinti Europos Sąjungos lėšomis finansuojamus komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros sukūrimo projektus (pastatyti mechaninio biologinio apdorojimo įrenginius).
Apribojus UAB „Bionovus“ statybos ir griovimo atliekų tvarkymo aikštelės veiklą, lieka neišspręsti gamybos ir kitos ūkinės veiklos metu susidarančių statybos ir griovimo atliekų surinkimo ir tvarkymo klausimai.
Žemas buities pavojingųjų atliekų surinkimo lygis, todėl tikėtina, kad didelė pavojingųjų atliekų dalis kartu su mišrių komunalinių atliekų srautu šalinama sąvartyne.
Vėluojama vykdyti <i>Valstybinio atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plano</i> užduotis – trūksta antrinių žaliavų atskiro surinkimo aikštelių viešose erdvėse ir daugiabučių namų rajonuose, sodų (ir garažų) savininkų bendrijų teritorijose.
Nepakankamas individualių valdų aprūpinimo individualiais rūšiuojamojo surinkimo konteneriais laipsnis (2014 m. duomenimis, individualiais konteneriais aprūpinama tik 53 proc. individualių namų valdų).
Savivaldybės administracija neturi galimybės vykdyti tikslios savivaldybės teritorijoje susidarančių ir sutvarkomų komunalinių atliekų kiekių apskaitos: savivaldybės teritorijoje susidarančias komunalines atliekas surenkančios ir tvarkančios įmonės nėra įpareigosotos teikti ataskaitų savivaldybei, dalis susidarančių komunalinių atliekų kiekių nėra apskaitomi, duomenys teikiami apytiksliai, apibendrinti, atskirų atliekų tvarkytojų interpretuojami skirtingai. LR Aplinkos ministerijos Aplinkos apsaugos agentūra neužtikrina galimybės savivaldybėms naudotis Valstybinės atliekų apskaitos duomenimis duomenų patikrai.
Neužtikrinamas gamintojo atsakomybės principo įgyvendinimas Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje pakuočių sraute: organizacijų veikla nepakankama, nes iki 2015 m. jos nedalyvavo pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtros Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje finansavime, vykdė gamintojams ir importuotojams Vyriausybės nustatytas pakuočių atliekų sutvarkymo užduotis finansuodami pagrinde tik savo sukurtose ir savivaldybės bei Aplinkos ministerijos nekontroliuojamose papildančiose sistemose surinktus bei iš mišraus komunalinių atliekų srauto atskirtus pakuočių atliekų kiekius. To pasekoje, nesukurta savivaldybės komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių rūšiuojamojo surinkimo sistema, neapskaitomas pakuočių srautas buvo šalinamas Vilniaus apskrities regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne bei pilnai neįgyvendinamas „teršėjas moka“ principas, nes pakuočių, patekusių į mišrų komunalinių atliekų srautą, tvarkymą apmokėdavo gyventojai įmokoje už komunalinių atliekų tvarkymą.
Galimybės
Sukūrus atliekų turėtojų registrą ir duomenų bazę jo valdymui, bus sudarytos galimybės vykdyti tikslesnę savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų sistemoje susidarančių atliekų apskaitą, kontroliuoti atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugų efektyvumą, tobulinti apmokestinimą už

komunalinių atliekų tvarkymą.
Numatoma viso savivaldybėje susidarančio komunalinių atliekų srauto kontrolė bei savivaldybės atliekų apskaitos sistemos sukūrimas leis lengviau kontroliuoti visus savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos dalyvius, sistemingai apdoroti jų veiklos rezultatų informaciją, objektyviai įvertinti valstybės mastu savivaldybės atliekų tvarkymo sistemai nustatytų užduočių įgyvendinimo lygį bei išskaidrinti surenkamų atliekų kiekius bei jų susidarymo šaltinius.
Estetiškų antžeminių, pusiau požeminių ir požeminių konteinerių aikštelių įrengimas (mišrių komunalinių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimui) – galimybė pagerinti miesto estetinį vaizdą, užtikrinti aikštelių higieninę būklę, kartu sumažinti priemonių aptarnavimo dažnį ir aptarnavimo išlaidas.
Gamintojų ir importuotojų organizacijų vaidmens pakuočių atliekų surinkimo sistemos vystymui didinimas, tikslus siektinų rezultatų apibrėžimas ir atsakomybių už investicijas į rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros priemonių plėtrą pasidalinimas ženkliai praplės pirminio rūšiavimo apimtį, didins sistemos efektyvumą.
ES ir nacionalinė finansinė parama 2014–2020 metų laikotarpiui didins galimybes plėsti rūšiuojamojo atliekų surinkimo sistemą.
Tinkamas ir kontroliuojamas užstato sistemos įvedimas nuo 2016 m. vasario 1 d. didins surenkamų pakuočių kiekius, minimizuos aplinkos taršos vienkartinėmis pakuotėmis (ypač PET) laipsnį.
Savivaldybės planuojamos diegti pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo monitoringo ir kontrolės sistemos sukūrimas užtikrins efektyvesnę pirminį rūšiavimą.
Regioniniu mastu bus sukurtos daiktų pakartotinio naudojimo sistemos, didinant DGASA surenkamų daiktų tolimesnio panaudojimo galimybes.
Savivaldybė plėtos buities pavojingųjų atliekų rūšiuojamąjį surinkimą.
Savivaldybė plėtos butyje susidariusių tekstilės atliekų surinkimo ir tvarkymo sistemą.
Savivaldybėje (pilotinio projekto apimtyje) bus pradėtos kurti atskiro maisto / virtuvės atliekų surinkimo ir tvarkymo sistemos.
Sukurta regioninė mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių infrastruktūra, atliekų naudojimo energijai gauti įrenginiai sudarys galimybes minimizuoti šalinamų mišrių komunalinių atliekų kiekį ir užtikrinti savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemai nustatytų užduočių įgyvendinimą.
Grėsmės
Visuomenės aplinkosauginis sąmoningumas nebus pakankamas, nebus užtikrintas atliekų prevencijos principas ir tinkamas atliekų rūšiavimas susidarymo šaltinyje, todėl didžioji perdirbimui ir panaudojimui tinkamų komunalinių atliekų dalis, siekiant užtikrinti komunalinių atliekų naudojimui ir perdirbimui nustatytų užduočių įgyvendinimą, turės būti atskirta iš mišrių komunalinių atliekų srauto, tuo būdu didinant komunalinių atliekų tvarkymo sistemos kaštus.
Dėl netikslaus komunalinių atliekų turėtojų registro ir rūšiuojamojo surinkimo priemonių stokos, dvinarės vietinės rinkliavos ar kitos įmokos įvedimas gali nepakankamai motyvuoti komunalinių atliekų turėtojus mažinti susidarančių komunalinių atliekų kiekius, aktyviau rūšiuojant perdirbimui ir panaudojimui tinkamas komunalines atliekas.
Nebus laiku pastatyti mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiai ir pasinaudota ES finansine parama komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtrai; nesukūrus sistemos iki 2016 m. pradžios, kyla grėsmė ženklų komunalinių atliekų kiekį toliau šalinti sąvartyne, mokant sąvartyno taršos

mokestį.
Augant atliekų tvarkymo sistemos kaštams (dėl aukščiau išvardintų priežasčių), kils grėsmė atitinkamai didinti mokestį komunalinių atliekų turėtojams už komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugas.
<i>Rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių įgyvendinimas galimai pabrangins komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo kaštus, to pasekoje gali didėti rinkliava ar kita įmoka už atliekų tvarkymą.</i>

3. KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR UŽDUOTYS 2014–2020 M.

Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo užduotys, tikslai ir uždaviniai iki 2020 m. nustatyti vadovaujantis *Valstybiniu atliekų tvarkymo 2014–2020 metų planu*. Plėtojant Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, siekiama mažinti atliekų šalinimą sąvartynuose ir įgyvendinti atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą:

1. prevenciją;
2. paruošimą naudoti pakartotinai, prieš tai atskyrus produktus ar jų sudedamąsias dalis, netinkamus naudoti pakartotinai;
3. perdirbimą, prieš tai atskyrus atliekas, netinkamas perdirbti;
4. kitokį naudojimą, pavyzdžiui, naudojimą energijai gauti, prieš tai atskyrus atliekas, netinkamas perdirbti ar kitaip panaudoti;
5. šalinimą, prieš tai atskyrus perdirbti ar kitaip naudoti tinkamas atliekas.

Laikantis nustatytųjų prioritetų, pirmiausia turi būti vengiama komunalinių atliekų susidarymo, o atliekos, kurių neįmanoma išvengti, turi būti paruošiamos pakartotiniam naudojimui, perdirbamos ar kitaip naudojamos tokiais būdais, kad kuo mažiau jų būtų šalinama sąvartynuose ir kituose atliekų šalinimo įrenginiuose.

3.1 Valstybinės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys

Vadovaujantis *Valstybiniu atliekų tvarkymo 2014–2020 metų planu*, 2014–2020 m. laikotarpiui nustatytos šios valstybinės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys, kurias privalės įgyvendinti Vilniaus miesto savivaldybė:

1. užtikrinti, kad sąvartynuose šalinamos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos iki 2020 metų sudarytų ne daugiau kaip 35 procentus 2000 metais susidariusių komunalinių biologiškai skaidžių atliekų:
 - 2014–2015 m. – **68 008** tonas komunalinių biologiškai skaidžių atliekų;
 - 2016–2017 m. – **61 205** tonas komunalinių biologiškai skaidžių atliekų;
 - 2018–2019 m. – **54 404** tonas komunalinių biologiškai skaidžių atliekų;
 - nuo 2020 m. – **47 604** tonas komunalinių biologiškai skaidžių atliekų.
2. iki 2016 metų perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 45 procentus komunalinių atliekų (vertinant pagal atliekų kiekį);
3. iki 2020 metų perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 65 procentus komunalinių atliekų (vertinant pagal atliekų kiekį);
4. užtikrinti, kad iki 2020 metų mažiausiai 50 procentų (vertinant pagal atliekų kiekį) komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų būtų paruošiama naudoti pakartotinai ir perdirbti.

Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo 2014–2020 m. plane numatomos įgyvendinti valstybinės bei kitos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys, kurias kaip pareigą savivaldybėms nustato *Valstybinis atliekų tvarkymo 2014–2020 metų planas*, pateiktos 18 lentelėje. Šioje lentelėje taip pat numatyta, kurios komunalinių atliekų tvarkymo užduotys bus vykdomos per savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, o kurios – savivaldybėms bendradarbiaujant – per sukurtą Vilniaus apskrities regioninę komunalinių atliekų tvarkymo sistemą.

Lentelė 18. Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys ir planuojamas jų įgyvendinimas

VATP punktas	Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys	Planuojamas komunalinių atliekų tvarkymo užduoties įgyvendinimas
	Valstybinės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys	
230.1. 236. 237. 8 priedas	užtikrinti, kad sąvartynuose šalinamos Vilniaus miesto savivaldybės komunalinės biologiškai skaidžios atliekos iki 2020 metų sudarytų ne daugiau kaip 35 procentus 2000 metų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų: - 2014-2015 m. – 68 008 tonas komunalinių biologiškai skaidžių atliekų; - 2016-2017 m. – 61 205 tonas komunalinių biologiškai skaidžių atliekų; - 2018-2019 m. – 54 404 tonas komunalinių biologiškai skaidžių atliekų; - nuo 2020 m. – 47 604 tonas komunalinių biologiškai skaidžių atliekų.	Regioniniu principu: savivaldybėms bendradarbiaujant – per sukurtą Vilniaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemą.
230.2. 242.	iki 2016 metų perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 45 proc. komunalinių atliekų (vertinant pagal atliekų kiekį).	Savivaldybė: perdirbti rūšiuojamuoju atliekų surinkimo būdu surinktas atliekas (antrines žaliavas ir kitas komunalines atliekas, išskyrus žaliąsias atliekas).
230.3. 242.	iki 2020 metų perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 65 proc. komunalinių atliekų (vertinant pagal atliekų kiekį).	Regioniniu principu: mechaniškai ir biologiškai apdoroti mišrias komunalines atliekas ir panaudoti energijos gamybai degiąsias atliekas bei perdirbti iš mišrių atliekų srauto išrūšiuotas perdirbimui tinkamas atliekas. Taip pat kompostuoti atskirai surinktas žaliąsias atliekas regioninėse žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėse, kurias eksploatuoja VAATC.
230.4.	užtikrinti, kad iki 2020 metų mažiausiai 50 proc. (vertinant pagal atliekų kiekį) komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų būtų paruošiamos naudoti pakartotinai ir perdirbti.	Savivaldybė: perdirbti rūšiuojamuoju atliekų surinkimo būdu surinktas antrines žaliavas. Regioniniu principu: perdirbti iš mišrių atliekų srauto išrūšiuotas antrines žaliavas.
	Sąvartynuose šalinamų biologiškai skaidžių atliekų kiekio mažinimo užduotys	
239.1.	iki 2016 metų gyventojams ir kitiems asmenims (pvz., gėlių parduotuvėms, kapinėms ir kt.), kurių atliekų tvarkymą organizuoja savivaldybės, užtikrinti žaliųjų atliekų surinkimą ir tvarkymą arba tokių atliekų tvarkymą jų susidarymo vietoje.	Savivaldybė: organizuoti žaliųjų atliekų atskyrimą ir tvarkymą jų susidarymo vietose; užtikrinti atskirtų šių atliekų priėmimą apdorojimui privačiuose biologinio apdorojimo įrenginiuose.

VATP punktas	Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys	Planuojamas komunalinių atliekų tvarkymo užduoties įgyvendinimas
239.2.	iki 2016 metų baigti įrengti mechaninio biologinio apdorojimo įrenginius, kuriuose būtų atskiriamos ir apdorojamos biologiškai skaidžios atliekos, arba mechaninio apdorojimo įrenginius, kuriuose biologiškai skaidžios atliekos būtų apdorojamos, prieš jas perduodant naudoti energijai gauti.	Regioniniu principu: savivaldybės bendradarbiaujant – per sukurta Vilniaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, t. y. planuojama įgyvendinti mechaninio–biologinio apdorojimo įrenginio statybos Vilniaus m. pramoniniame rajone projektą.
239.3.	iki 2019 metų įdiegti maisto / virtuvės atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir įrengti pakankamus pajėgumus atskirai surinktoms maisto / virtuvės atliekoms apdoroti.	Savivaldybė: atskirai surinkti maisto / virtuvės atliekas; Regioniniu principu: apdoroti surinktas maisto / virtuvės atliekas (regioniniame) įrenginyje, prieš tai atlikus bandomąjį maisto / virtuvės atliekų surinkimo projektą regiono mastu ir parengus galimybių studiją dėl regioninių apdorojimo pajėgumų reikalingumo.
239.4.	biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą pagal galimybes suderinti su komunalinių nuotekų dumblo tvarkymo infrastruktūra.	Regioniniu principu: parengti galimybių studiją dėl regioninių maisto / virtuvės atliekų apdorojimo pajėgumų reikalingumo, įvertinant galimybes panaudoti komunalinių nuotekų dumblo tvarkymo infrastruktūrą.
Rūšiuojamojo atliekų surinkimo plėtos užduotys		
246.1.	iki 2015 m. sausio 1 d. patvirtinti konteinerių aikštelių išdėstymo schemas, o pasikeitus teisės aktuose nustatytiems antrinių žaliavų surinkimo reikalavimams – jas atnaujinti.	Savivaldybė
246.2.	užtikrinti, kad būtų pastatyti specialūs konteineriai, skirti antrinėms žaliavoms surinkti, pagal šiuos minimalius reikalavimus: 246.2.1. įrengti Vilniaus miesto gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę 600 gyventojų šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių ar kitose gyventojams patogiose, estetiškai įrengtose ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančiose vietose; 246.2.3. vidutiniai atstumai iki antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių nustatomi rengiant (atnaujinant) ir tvirtinant konteinerių aikštelių išdėstymo schemas; 246.2.4. savivaldybių gyvenamuosiuose individualių namų kvartaluose, kai individualių namų savininkai neaprupinti individualiais pakuočių ir stiklo atliekų surinkimo konteineriais, ir miesteliuose, sodų ir garažų savininkų bendrijų teritorijose įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę prie pagrindinio išvažiavimo iš tokio kvartalo ar bendrijos teritorijos arba įvažiavimo į juos, šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių ar kitose gyventojams (bendrijų nariams) patogiose, estetiškai įrengtose ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančiose vietose.	Savivaldybė

VATP punktas	Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys	Planuojamas komunalinių atliekų tvarkymo užduoties įgyvendinimas
246.3.	pastatyti specialius antrinių žaliavų surinkimo konteinerius viešosiose vietose, kuriose dėl dažno gyventojų lankymosi ir aptarnavimo specifikos susidaro daug antrinių žaliavų, taip pat laikinuosius specialius konteinerius viešųjų renginių metu.	Savivaldybė
246.4.	jeigu nėra techninių galimybių pastatyti specialių konteinerių arba juos naudoti ekonomiškai netikslinga, taikyti kitas priemones ir būdus (pavyzdžiui, antrinių žaliavų surinkimas į specialius maišus, antrinių žaliavų turėtojų apvažiavimas ar kita).	Savivaldybė
246.5.	atsižvelgdamos į savivaldybių teritorijų ir atliekų tvarkymo specifiką ir faktinį antrinių žaliavų surinkimo konteinerių poreikį, taikyti griežtesnius už nustatytuosius specialių konteinerių, skirtų antrinėms žaliavoms surinkti, pastatymo reikalavimus.	Savivaldybė
246.6.	atliekų rūšiavimui skatinti ne rečiau kaip kartą per metus informuoti gyventojus apie antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų surinkimą savivaldybės teritorijoje – pateikti informaciją apie surinktą kiekį ir surinkimo kaitą, taip pat informuoti apie numatomas per artimiausius metus įdiegti ir (ar) vykdyti antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo priemones. Pastaroji prievola pagal sutartį gali būti pavesta gamintojų ir importuotojų organizacijoms.	Savivaldybė
Visuotinės komunalinių atliekų tvarkymo gyventojams paslaugos užtikrinimas		
254.	Savivaldybės iki 2016 m. privalo užtikrinti, kad visiems jos teritorijoje esantiems komunalinių atliekų turėtojams būtų sudarytos sąlygos naudotis viešąja komunalinių atliekų tvarkymo paslauga.	Savivaldybė

Valstybinis atliekų tvarkymo 2014–2020 metų planas taip pat numato, kad savivaldybės, siekdamos užtikrinti didelių gabaritų atliekų surinkimo ir rūšiavimo galimybę ir priemones visiems komunalinių atliekų turėtojams, į regioninius ir savivaldybių atliekų tvarkymo planus turi įtraukti ir taikyti šias priemones:

1. užtikrinti, kad būtų eksploatuojama ne mažiau kaip po vieną didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę 50 tūkst. gyventojų, tačiau ne mažiau kaip po vieną tokią aikštelę savivaldybės teritorijoje;
2. užtikrinti didelių gabaritų atliekų surinkimą apvažiuojant ne mažiau kaip 2 kartus per metus.

Priemonių plane (šio plano 4 skyrius) numatyta, kad bus užtikrintas didelių gabaritų atliekų surinkimas apvažiuojant ne mažiau kaip 2 kartus per metus, ir taip pat bus sprendžiamas papildomų DGASA įrengimo klausimas.

Valstybinis atliekų tvarkymo 2014–2020 metų planas savivaldybėms taip pat numato reikalavimus dėl pavojingųjų atliekų tvarkymo:

- savivaldybės turi užtikrinti buityje susidarančių pavojingųjų atliekų (išskyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas) rūšiuojamąjį surinkimą ir tai, kad jų organizuojamose atliekų tvarkymo sistemose nebūtų atsisakoma iš gyventojų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekas;

- savivaldybės turi užtikrinti pavojingųjų atliekų surinkimą didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse;
- savivaldybės ne rečiau kaip 2 kartus per metus turi pateikti visiems gyventojams išsamią informaciją apie pavojingųjų atliekų tvarkymą ir šią informaciją skelbti savivaldybės interneto svetainėje. Pateikiamoje informacijoje turi būti nurodyta pavojingųjų atliekų tvarkymo svarba, pavojingųjų atliekų surinkimo savivaldybės teritorijoje vietos (nurodytos surenkamos atliekos, darbo laikas, kontaktinė informacija, kainos, jeigu tokios nustatytos), gyventojų teisės perduodant pavojingąsias atliekas atitinkamų gaminių platinimo vietose;
- savivaldybės turi užtikrinti pavojingųjų atliekų surinkimą apvažiuojant ne rečiau kaip 2 kartus per metus;
- savivaldybės, sudarydamos su gamintojais ir importuotojais, jų įsteigtomis organizacijomis sutartis dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančių atliekų tvarkymo sistemų, turi siekti, kad pavojingųjų atliekų srautai, kuriuos techniškai ir organizaciniu požiūriu galima surinkti, būtų surenkami tiesiogiai iš atliekų turėtojų, įrengiant specialius konteinerius įmonių, įstaigų ar organizacijų patalpose.

Visi šie aukščiau pateikti reikalavimai yra numatyti priemonių plane (plačiau šio plano 4 skyriuje).

Valstybinis atliekų tvarkymo 2014–2020 metų planas numato, kad savivaldybės iki 2016 metų privalo užtikrinti, kad visiems savivaldybės teritorijoje esantiems komunalinių atliekų turėtojams būtų sudarytos sąlygos naudotis viešąja komunalinių atliekų tvarkymo paslauga. Vilniaus miesto savivaldybės duomenimis, Vilniaus mieste 2013 m. ir 2014 m. viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga buvo teikiama 98 proc. savivaldybės teritorijoje esančių komunalinių atliekų turėtojų.

3.2 Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo tikslai ir uždaviniai

Pagrindinis Vilniaus miesto savivaldybės organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos tikslas – užtikrinti, kad viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga būtų visuotinė, geros kokybės, prieinama (įperkama) ir atitiktų aplinkos apsaugos, techninius–ekonominius ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus.

Vadovaujantis atliekų tvarkymo prioritetais ir siekiant įgyvendinti valstybės nustatytas komunalinių atliekų tvarkymo užduotis Vilniaus miesto savivaldybei, nustatomi šie Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo tikslai ir uždaviniai iki 2020 metų:

1 tikslas. Užtikrinti rūšiuojamojo atliekų surinkimo sistemos plėtrą, įgyvendinant atliekų tvarkymo prioritetų eiliškumą, ir mažinti atliekų šalinimą sąvartyne

Rūšiuojamasis atliekų surinkimas užtikrina atliekų tvarkymo prioritetų eiliškumo įgyvendinimą.

1.1. uždavinys. Plėsti pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų atskiro surinkimo ir perdirbimo apimtis.

1.2. uždavinys. Plėtoti ir eksploatuoti kitų komunalinių atliekų srautų surinkimo sistemą.

1.3. uždavinys. Plėtoti buityje susidarančių pavojingųjų atliekų surinkimo sistemą.

2 tikslas. Sumažinti sąvartynuose šalinamų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekį.

Biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartynuose mažinimo tikslas – sumažinti sąvartyne šalinamų biologiškai skaidžių atliekų kiekį iki nustatytų *Valstybiniame atliekų tvarkymo*

2014-2020 metų plane, siekiant sumažinti neigiamą poveikį aplinkai, ypač neigiamiems klimato pokyčiams, o taip pat panaudoti vertingus išteklius, gražinant juos į aplinką vertingo produkto – komposto – pavidalu. Įgyvendinant šį tikslą taip pat iš dalies sprendžiama atliekų prevencijos problema.

2.1. uždavinys. Skatinti atliekų turėtojus kompostuoti biologines atliekas namų ūkio sąlygomis.

2.2. uždavinys. Plėsti biologinių atliekų (žaliųjų ir maisto / virtuvės atliekų) rūšiuojamojo surinkimo ir tvarkymo apimtį.

2.3. uždavinys. Rūšiuoti mišrias komunalines atliekas, atskiriant ir apdorojant biologiškai skaidžias atliekas.

3 tikslas. Užtikrinti aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkantį komunalinių atliekų tvarkymą, įskaitant saugų jų šalinimą.

3.1. uždavinys. Užtikrinti visiems prieinamą viešąją komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą.

3.2. uždavinys. Plėtoti ir eksploatuoti komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūrą.

3.3. uždavinys. Sumažinti sąvartyne šalinamų komunalinių atliekų kiekį.

3.4. uždavinys. Užtikrinti saugų aplinkai atliekų šalinimą.

3.5. uždavinys. Stiprinti savivaldybės darbuotojų administracinius gebėjimus.

4. VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS PLĖTROS PRIEMONIŲ PLANAS 2014–2020 M.

Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo 2014–2020 m. plano įgyvendinimo priemonės, skatinančios atliekų paruošimą naudoti pakartotinai, perdirbimą, kitokį naudojimą ir saugų atliekų šalinimą, pateiktos 19 lentelėje. Šiame priemonių plane numatytas ir komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros objektų prognozuojamas preliminarus investicijų poreikis bei finansavimo šaltiniai.

2014–2020 metų vykdymo laikotarpiu Vilniaus apskrityje turėtų būti baigta kurti ir pradėta eksploatuoti jau suplanuota regioninė komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūra – regioninis mechaninio biologinio apdorojimo (MBA) įrenginys. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje susidariusioms atliekoms tvarkyti bus eksploatuojamos esamos ir naujai planuojamos didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės bei centrinė atliekų tvarkymo aikštelė, esamos privačios žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės, Vilniaus apskrities regioninis komunalinių atliekų sąvartynas, bus vykdoma uždarytų sąvartynų priežiūra.

Pagrindinis dėmesys šiuo planavimo laikotarpiu bus skiriamas atliekų prevencijos, rūšiavimo, paruošimo pakartotiniam naudojimui bei perdirbimo skatinimui ir biologiškai skaidžių atliekų šalinamų sąvartyne kiekio mažinimui. Šių tikslų bus siekiama kaip techninėmis priemonėmis (pvz., plečiant infrastruktūrą ir sudarant geresnes atliekų rūšiavimo sąlygas), taip tobulinant komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo ir kontrolės mechanizmą bei įgyvendinant visuomenės švietimo ir informavimo priemones.

7 skyriuje pateiktas detalesnis *Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo 2014–2020 m. plano* įgyvendinimo priemonių aprašymas.

Lentelė 19. Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo plano įgyvendinimo 2014-2020 m. priemonės

Priemonė	Vykdytojai*	Įvykdymo terminas	Finansavimo šaltinis*	Preliminarus lėšų poreikis, tūkst. eurų
1 tikslas. Užtikrinti rūšiuojamojo atliekų surinkimo sistemos plėtrą, įgyvendinant atliekų tvarkymo prioritetų eiliškumą, ir mažinti atliekų šalinimą sąvartyne				
1.1. uždavinys. Plėsti pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų atskiro surinkimo ir perdirbimo apimtis				
1.1.1. Parengti ir patvirtinti atnaujintą konteinerių aikštelių išdėstymo schemą, įvertinant urbanistinę situaciją, konteinerių eksploatavimo ekonomiškumą ir atsižvelgiant į Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 18 d. sprendimu Nr. 1-2283 patvirtintus Mišrių komunalinių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo požeminių (įkasamų) konteinerių išdėstymo vietų Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje projektinius pasiūlymus (schemą).	VMSA	2014–2015 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos	
1.1.2. Peržiūrėti bendradarbiavimo sutartis su licencijuotomis pakuočių gamintojų ir importuotojų organizacijomis, organizuojant komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamąjį surinkimą, vežimą ir paruošimą naudoti, siekiant pilno gamintojo atsakomybės principo įgyvendinimo savivaldybės teritorijoje, bei sutartis dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančių pakuočių atliekų atskiro surinkimo sistemų diegimo	VMSA	2015 m.		
1.1.3. Aprūpinti individualius namus individualiais konteineriais pakuočių atliekoms ir kitoms antrinėms žaliavoms rūšiuoti (2013 m. įsigyta 11.000 vnt., 2014 m. - 7.530 vnt., viso: 18.530 vnt. 120 l talpos konteinerių)	VMSA, GIO, KA vežėjai	2014 m.	Nacionalinės paramos lėšos	163,1
1.1.4. Bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą, aprūpinti individualius namus individualiais konteineriais pakuočių atliekoms ir kitoms antrinėms žaliavoms rūšiuoti (2015 m. numatyta įsigyti 2 240 vnt. 240 l talpos konteinerių (1.120 vnt. – VMSA (už gautą dotaciją), kitą dalį – 1.120 vnt. - GIO)	VMSA, gamintojai ir importuotojai, KA vežėjai	2015 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, nacionalinės paramos lėšos	48,7
1.1.5. Bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą, aprūpinti individualius namus individualiais konteineriais pakuočių atliekoms ir kitoms antrinėms žaliavoms rūšiuoti (preliminarus konteinerių poreikis 2016–2018 m.– apie 35 000 vnt. 120/240 l talpos konteinerių; poreikis bus patikslintas po Atliekų turėtojų registro duomenų bazės sudarymo)	VMSA, gamintojai ir importuotojai	2016–2018 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, nacionalinės paramos lėšos, kitos lėšos	325,8

1.1.6. Bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą, aprūpinti sodų bendrijų gyvenamas individualias valdas individualiais konteineriais pakuočių atliekoms ir kitoms antrinėms žaliavoms rūšiuoti (preliminarus poreikis 2016–2018 m. – apie 16 000 vnt. 120/240 l talpos konteinerių; poreikis bus patikslintas po Atliekų turėtojų registro duomenų bazės sudarymo)	VMSA, gamintojai ir importuotojai	2016–2018 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, nacionalinės paramos lėšos, kitos lėšos	347,5
1.1.7. Bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą, plėtoti atskiro pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimo iš juridinių asmenų individualiomis ir kolektyvinėmis priemonėmis sistemą (preliminarus individualių konteinerių poreikis – apie 15 000 vnt., vertinamas kolektyvinių konteinerių komplektų poreikis – apie 1 200 komplektų; poreikiai bus patikslinti po Atliekų turėtojų registro duomenų bazės sudarymo)	VMSA, gamintojai ir importuotojai	2016–2018 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, ES paramos lėšos, nacionalinės paramos lėšos, Savivaldybės biudžeto lėšos, kitos lėšos	2 085,3
1.1.8. Bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą, įrengti antrinių žaliavų ir mišrių komunalinių atliekų surinkimo kolektyviniais konteineriais aikšteles (prioritetą teikiant požeminių/pusiau požeminių konteinerių aikštelių įrengimui) prie daugiabučių namų ir viešosiose erdvėse (vertinamas preliminarus požeminių konteinerių aikštelių skaičius – 1 317 vnt.; poreikis bus patikslintas parengus bendras konteinerių aikštelių išdėstymo savivaldybės teritorijoje schemas)	VMSA, gamintojai ir importuotojai, Generalinis techninis operatorius, KA vežėjai	2016–2020 m.	ES paramos lėšos, gamintojų ir importuotojų lėšos, Savivaldybės biudžeto lėšos, kitos lėšos	16 525,7 ^{2*}
1.1.9. Bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą, plėtoti pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimo kolektyviniais konteineriais sistemą prie daugiabučių namų ir viešosiose erdvėse (vertinamas kolektyvinių antžeminių/ pusiau požeminių konteinerių aikštelių poreikis – apie 800 aikštelių (konteinerių komplektų); poreikis bus patikslintas parengus bendras konteinerių aikštelių išdėstymo savivaldybės teritorijoje schemas ir apibrėžus tiksliai požeminių konteinerių aikštelių įrengimo apimtį)	VMSA, gamintojai ir importuotojai	2015–2018 m.	ES paramos lėšos, gamintojų ir importuotojų lėšos, Savivaldybės biudžeto lėšos, kitos lėšos	4 633,9
1.1.10. Organizuoti atskirą pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimą kolektyviniais konteineriais iš daugiabučių namų teritorijų ir viešų vietų, kuriose dėl dažno gyventojų lankymosi ir aptarnavimo specifikos susidaro daug antrinių žaliavų, bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą	VMSA, KA vežėjai, gamintojai ir importuotojai, Generalinis techninis operatorius	2014–2020 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos	

1.1.11. Organizuoti atskirą pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimą iš individualių namų, sodų namų valdų ir iš juridinių asmenų, bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą	VMSA, KA vežėjai, gamintojai ir importuotojai	2014–2020 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos	
1.1.12. Įvertinti ir įrengti iki 800 modernių šiukšliadėžių-konteinerių, skirtų atliekoms rūšiuoti, įrengimo galimybes dažnai gyventojų lankomose viešose vietose	VMSA, GIO, KA vežėjai	2016–2020 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos	4*
1.1.13. Įgyvendinti pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo monitoringo ir kontrolės sistemą	VMSA, GIO, KA vežėjai	2015–2016 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos, gamintojų ir importuotojų lėšos	
1.1.14. Vykdyti visuomenės švietimo ir informavimo priemones atliekų prevencijos, rūšiavimo ir perdirbimo srityje: šviesti atsakingo vartojimo temomis, informuoti apie atskiro atliekų surinkimo naudą bei gyventojų galimybes rūšiuoti atliekas, pristatyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, metinius sistemos veiklos rodiklius, esamą ir planuojamą surinkimo ir tvarkymo infrastruktūrą, pasirinktą apmokestinimą, atliekų turėtojų teises ir pareigas	VMSA, gamintojai ir importuotojai	2014–2020 m.	Savivaldybės biudžeto, įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos	5*
1.2. uždavinys. Plėtoti ir eksploatuoti kitų komunalinių atliekų srautų atskiro surinkimo sistemą				
1.2.1. Peržiūrėti sutartis su licencijuotomis gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl specifinių komunalinių atliekų srautų atskiro surinkimo organizavimo bei sutartis dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančių atliekų surinkimo sistemų diegimo.	VMSA	2015 m.		
1.2.2. Vykdyti atskirą didelių gabaritų bei elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimą apvažiuojant ne mažiau kaip 2 kartus per metus	VMSA, KA vežėjai	2014–2020 m.	Įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos	
1.2.3. Organizuoti atskirą, naudotų padangų ir kitų apmokestinamųjų gaminių priėmimą DGASA, bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą	VAATC, VMSA, gamintojai ir importuotojai	2014–2020 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, VAATC lėšos ^{6*} , įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos	
1.2.4. Užtikrinti, kad tie elektros ir elektroninės įrangos, naudotų padangų ir kitų apmokestinamųjų gaminių atliekų srautai, kurių surinkimas techniškai ir organizaciniu požiūriu galimas, būtų surenkami tiesiogiai gaminių platinimo vietose, įrengiant specialius kontenerius (priemonės įgyvendinimas organizuojamas papildančių sistemų diegimo sutarčių apimtyse)	VMSA, gamintojai ir importuotojai	2014–2020 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos	
1.2.5. Organizuoti atskirą perdirbimui tinkamų atliekų (didelių gabaritų atliekų, buityje susidarančių statybos ir griovimo atliekų,	VAATC	2014–2020 m.	VAATC lėšos ^{6*}	

antrinių žaliavų ir kt. atliekų) surinkimą DGASA				
1.2.6. Organizuoti atskirą buityje susidarančių tekstilės atliekų surinkimą DGASA bei kitomis priemonėmis	VMSA, VAATC	2014–2020 m.	Įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, VAATC lėšos ^{6*} , kitos lėšos	
1.2.7. Skatinti didelių gabaritų, statybos ir griovimo, elektros ir elektroninės įrangos ir kitų atliekų susidarymo prevenciją, susidariusių srautų rūšiavimą ir aplinkos apsaugos reikalavimus atitinkantį jų tolimesnį tvarkymą (pakartotinį naudojimą, perdirbimą ir šalinimą)	VMSA, VAATC	2014–2020 m.	Įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, VAATC lėšos ^{6*} , kitos lėšos	5*
1.2.8. Atsižvelgiant į VATP 2014–2020 m. reikalavimus, tankinti DGASA tinklą Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje (vertinamas 5 DGASA įrengimas)	VAATC, VMSA	2016–2020 m.	ES paramos lėšos, įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos	1 448,1 ⁷
1.2.9. Įrengti centrinę didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę, skirtą Vilniaus miesto savivaldybės didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir apvažiavimo būdu surinktomis didelių gabaritų bei kitoms atliekoms laikinai saugoti ir tvarkyti	VAATC, VMSA	2016 m.	ES paramos lėšos, įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, VAATC lėšos ^{6*}	300,0
1.2.10. Parengti duomenų bazę, kurioje bus pateikta informacija apie regiono didelių ir pavojingųjų atliekų priėmimo ir laikino saugojimo aikštelėse esančius daiktus, kuriuos galima pakartotinai naudoti	VAATC	2016 m.	VAATC lėšos ^{6*}	10,1
1.2.11. Viešinti informaciją apie savivaldybės teritorijoje veikiančias elektros ir elektroninės įrangos ir/ar kitų daiktų remonto dirbtuves bei taisyklas, kuriose prailginamas namų ūkiuose naudojamų daiktų tarnavimo laikas ir taip išvengiama komunalinių atliekų susidarymo	VMSA, gamintojai ir importuotojai	2015–2020 m.	Savivaldybės biudžeto, įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos	5*
1.3. uždavinys. Plėtoti buityje susidarančių pavojingųjų atliekų surinkimo sistemą				
1.3.1. Organizuoti atskirą buityje susidarančių pavojingųjų atliekų surinkimą apvažiavimo būdu (ne rečiau kaip 2 kartus per metus)	VMSA	2014–2020 m.	Įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos	
1.3.2. Užtikrinti atskirą buityje susidarančių pavojingųjų atliekų surinkimą DGASA	VAATC	2014–2020 m.	VAATC lėšos ^{6*}	
1.3.3. Užtikrinti, kad tie pavojingųjų atliekų srautai, kurių surinkimas techniškai ir organizaciniu požiūriu galimas, būtų surenkami tiesiogiai gaminių platinimo vietose, įrengiant specialius konteinerius (priemonės įgyvendinimas organizuojamas papildančių sistemų diegimo sutarčių apimtyse)	VMSA, gamintojai ir importuotojai	2014–2020 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos	

1.3.4. Vykdyti visuomenės švietimo ir informavimo priemonės apie buityje susidarančių pavojingųjų atliekų žalą aplinkai ir visuomenės sveikatai bei šių atliekų tvarkymo galimybes (ne rečiau kaip 2 kartus per metus pateikti visiems gyventojams išsamią informaciją apie pavojingųjų atliekų tvarkymą ir šią informaciją skelbti savivaldybės interneto svetainėje)	VMSA	2014–2020 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, Savivaldybės biudžeto, įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos	5*
2 tikslas. Sumažinti sąvartynuose šalinamų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekį				
2.1. uždavinys. Skatinti atliekų turėtojus kompostuoti biologines atliekas namų ūkio sąlygomis				
2.1.1. Vykdyti visuomenės švietimo ir informavimo priemonės atliekų prevencijos ir atsakingo vartojimo srityje, įskaitant gyventojų informavimą apie maisto atliekų susidarymo mažinimą (pvz., leisti leidinius, straipsnius, laidas, organizuoti renginius ir pan.)	VMSA, VAATC	2014–2020 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos, įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, VAATC lėšos ^{6*} , ES paramos lėšos, kitos lėšos	5*
2.1.2. Išdalinti gyventojams individualaus kompostavimo konteinerius (dėžes) buityje susidarančioms biologiškai skaidžioms atliekoms (žaliosioms atliekoms ir kitoms tinkamoms kompostuoti maisto atliekoms) kompostuoti individualiose valdose (<i>numatyta 21 000 vnt.</i>)	VAATC	2014–2015 m.	ES paramos lėšos, VAATC lėšos ^{6*}	798,0
2.1.3. Parengti ir platinti atliekų turėtojams kompostavimo namų ūkio sąlygomis rekomendacijas (lankstinukus, informaciją internete, žiniasklaidoje), skatinant gyventojus naudotis individualiomis kompostavimo priemonėmis	VAATC, VMSA	2014–2020 m.	VAATC lėšos ^{6*} , Savivaldybės biudžeto lėšos, įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos	
2.2. uždavinys. Plėsti biologinių atliekų (žaliųjų ir maisto / virtuvės atliekų) rūšiuojamojo surinkimo ir tvarkymo apimtį				
2.2.1. Organizuoti atskirą žaliųjų atliekų surinkimą kapinių ir kitose viešo naudojimo teritorijose	VMSA	2014–2020 m.	Įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos	
2.2.2. Užtikrinti gyventojams ir kitiems asmenims, kurių atliekų tvarkymą organizuoja savivaldybė, žaliųjų atliekų atskirą surinkimą ir tvarkymą Vilniaus miesto savivaldybėje veikiančiuose biologinio apdorojimo įrenginiuose (kompostavimo aikštelėse)	VMSA	2014–2020 m.	Įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos	
2.2.3. Pasirengti maisto / virtuvės atliekų atskiram surinkimui ir sutvarkymui: parengti paraišką maisto / virtuvės atliekų atskiro surinkimo sistemos sukūrimo projektui	VMSA	2015–2016 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos, įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos	3,0
2.2.4. Įgyvendinti maisto / virtuvės atliekų atskiro surinkimo sistemos sukūrimo projektą Vilniaus mieste (projekto apimtyse parengti galimybių studiją su rekomendacijomis tolimesnei šios sistemos plėtrai Vilniaus miesto savivaldybėje – surinkimo ir tvarkymo infrastruktūros poreikis, ekonominis vertinimas, plėtros	VMSA	2016–2018 m.	Įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, ES paramos, nacionalinės paramos, įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos	100,0

grafikas, įskaitant visuomenės informavimą, švietimą ir gerosios praktikos sklaidą)				
2.2.5. Įdiegti ir organizuoti maisto / virtuvės atliekų atskiro surinkimo ir tvarkymo sistemą	VMSA	2018–2020 m.	Įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, ES paramos, nacionalinės paramos lėšos, kitos lėšos	8*
2.3. uždavinys. Rūšiuoti mišrias komunalines atliekas, atskiriant ir apdorojant biologiškai skaidžias atliekas				
2.3.1. Organizuoti po pirminio rūšiavimo likusių komunalinių atliekų rūšiavimą mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose ir atskirtų biologiškai skaidžių atliekų apdorojimą biodžiovinimo įrenginiuose, regeneruojant jose sukauptą energiją	VAATC, privatus operatorius	2015–2020 m.	VAATC lėšos ^{6*}	
3 tikslas. Užtikrinti aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkantį komunalinių atliekų tvarkymą				
3.1. uždavinys. Užtikrinti visiems prieinamą viešąją komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą				
3.1.1. Organizuoti visiems atliekų turėtojams prieinamos viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimą, atitinkant minimalius kokybės reikalavimus, kuriuos nustato Aplinkos ministerija	VMSA, KA vežėjai	2014–2020 m.	Įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos	
3.1.2. Organizuoti naują(-us) konkursą(-us) komunalinių atliekų surinkimo, transportavimo ir kitoms jų tvarkymo paslaugas teikiantiems atliekų tvarkytojams parinkti	VMSA	2015–2016 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos	
3.1.3. Atsižvelgiant į Vyriausybės nutarimu patvirtintas taisykles, tobulinti įmokos už komunalinių atliekų tvarkymą nustatymą: parengti būtinus dokumentus dvinarės vietinės rinkliavos ar kitos įmokos įvedimui bei patvirtinti dvinarę vietinę rinkliavą ar kitą įmoką	VMSA	2015–2016 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos	
3.1.4. Pavesti vykdyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemos, įskaitant rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų tvarkymą, administratoriaus funkcijas naujai įsteigtam ar veikiančiam juridiniam asmeniui, ar savivaldybės struktūriniui daliniui	VMSA	2015 m.	Steigimas/pavedimas – Savivaldybės biudžeto lėšos; Išlaikymas – vietinės rinkliavos ar kitos įmokos lėšos	Steigimo lėšos Kasmetinės išlaikymo lėšos
3.1.5. Organizuoti atliekų turėtojų registro bei kitų būtinų vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų tvarkymą IT sistemų sukūrimą	VMSA	2015 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos	250,0
3.1.6. Nustatyta tvarka vykdyti komunalinių atliekų susikaupimo normų nustatymo tyrimus	VMSA, KA vežėjai	2015–2020 m.	Savivaldybės biudžeto, įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos	

3.1.7. Sukurti atliekų tvarkymo apskaitos sistemos modulį (duomenų teikimo ir ataskaitų analizės sistemą on-line režimu): vykdyti visų savivaldybės teritorijoje surinktų, tvarkomų ir šalinamų komunalinių atliekų apskaitą ir kontrolę (įskaitant pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų apskaitą ir kontrolę); formuoti ataskaitas komunalinių atliekų tvarkymo sistemos vertinimui	VMSA	2015–2020 m.	–	15,0
3.2. uždavinys. Plėtoti ir eksploatuoti komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūrą				
3.2.1. Pastatyti regioninį mechaninio biologinio apdorojimo įrenginį Vilniaus mieste, kuriame būtų atskiriamos antrinės žaliavos, degios atliekos (KAK) bei apdorojamos biologiškai skaidžios atliekos	VAATC	2015 m.	ES paramos lėšos, Savivaldybės biudžeto lėšos	34 465 ^{9*} Savivaldybės dalis – apie 6 371,6
3.2.2. Organizuoti regioninio mechaninio biologinio apdorojimo įrenginio eksploatavimą, užtikrinant, kad visos Vilniaus miesto sav. teritorijoje surinktos mišrios komunalinės atliekos būtų vežamos į MBA įrenginius	VAATC, privatus operatorius	2015–2020 m.	VAATC lėšos ^{6*}	^{9*}
3.2.3. Eksploatuoti didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštes Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje	VAATC	2014–2020 m.	VAATC lėšos ^{6*} , gamintojų ir importuotojų lėšos	
3.3. uždavinys. Sumažinti sąvartynė šalinamų komunalinių atliekų kiekį				
3.3.1. Iki MBA įrenginių veiklos pradžios vykdyti dalies mišrių komunalinių atliekų srauto rūšiavimą laikinose rūšiavimo linijose, atskiriant dalį pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų, EEĮ bei kitų perdirbimui tinkamų atliekų	KA vežėjai, privatus operatoriai, VAATC	2014–2015 m.	Privačios lėšos	
3.3.2. Užtikrinti, kad visos Vilniaus miesto savivaldybėje surinktos mišrios komunalinės atliekos būtų tvarkomos tik MBA įrenginiuose	VMSA	2016–2020 m.		
3.3.3. Eksploatuoti regioninius mechaninio biologinio apdorojimo įrenginius, juose iš komunalinių atliekų srauto atskiriant pakuočių atliekas ir kitas antrines žaliavas, biologiškai skaidžias ir degias atliekas	VAATC, privatus operatorius	2016–2020 m.	VAATC lėšos ^{6*}	Įtraukta 3.2.2. priemonėje
3.3.4. Organizuoti komunalinių atliekų energetinių išteklių naudojimą	VAATC, privatus operatorius	2016–2020 m.	VAATC lėšos ^{2*}	
3.4. Užtikrinti saugų aplinkai atliekų šalinimą				
3.4.1. Eksploatuoti Vilniaus apskrities regioninį komunalinių atliekų sąvartyną Kazokiškių k., Elektrėnų r. sav., vykdyti jo monitoringą, kaupti lėšas jo uždarymui	VAATC	2014–2020 m.	VAATC lėšos ^{6*}	
3.4.2. Įrengti ir įteisinti eksploatuojamoje Vilniaus apskrities regioninio komunalinių atliekų sąvartyno sekcijoje asbesto turinčių	VAATC	2015–2016 m.	VAATC lėšos ^{6*}	10,0 ^{9*}

atliekų šalinimo aikštelę				
3.4.3 Įrengti naują Vilniaus apskrities regioninio komunalinių atliekų sąvartyno sekciją	VAATC	2016–2017 m.	VAATC lėšos ^{6*}	4 500,0 ^{9*}
3.4.4. Nustatyta tvarka vykdyti šalinamų komunalinių atliekų sudėties tyrimus	VAATC	2016, 2018, 2020 m.	VAATC lėšos ^{6*}	
3.4.5. Vykdyti uždarytų sąvartynų monitoringą ir priežiūrą po uždarymo	VAATC	2014–2020 m.	VAATC lėšos ^{6*}	
3.5. uždavinys. Stiprinti savivaldybės darbuotojų administracinius gebėjimus				
3.5.1. Dalyvauti konferencijose, seminaruose ar mokymuose komunalinių atliekų tvarkymo tematika, organizuoti pažintines išvykas į kitų savivaldybių, regionų ar šalių atliekų tvarkymo įrenginius	VMSA	2014–2020 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos, kitos lėšos	
3.5.2. Dalyvauti tarptautiniuose projektuose komunalinių atliekų tvarkymo tematika (esant kvietimams ir pagal tikslumą)	VMSA	2014–2020 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos, kitos lėšos	
Iš viso (neskaitant bendrų regioniniu mastu numatytų priemonių įgyvendinimo išlaidų)				27 089,0 ^{10*}
Iš viso (įskaitant bendrų regioniniu mastu numatytų priemonių įgyvendinimo išlaidų dalį)^{11*}				36 850,7 ^{10*}

* VMSA – Vilniaus miesto savivaldybės administracija, VAATC – UAB „VAATC“, KA – komunalinės atliekos;

^{2*} Priemonė bus įgyvendinta pilna apimtimi tik tuo atveju, jeigu bus galimybė gauti ES ar nacionalinę paramą;

^{3*} Priemonė bus įgyvendinta tuo atveju, jei savivaldybė priims sprendimą įrengti požeminius konteinerius;

^{4*} Priemonės įgyvendinimo apimtys priklausys nuo techninių ir finansinių galimybių;

^{5*} Preliminariai vertinama bendra lėšų suma visų visuomenės informavimo ir švietimo priemonių įgyvendinimui – apie 100 tūkst. Eur (345 tūkst. Lt) per metus;

^{6*} VAATC lėšos – bendrai naudojamos visų apskrities savivaldybių įmokos už KA tvarkymą/ vietinės rinkliavos mokėtojų lėšos;

^{7*} Priemonės įgyvendinimo apimtys priklausys nuo aikštelių įrengimo techninių galimybių;

^{85*} Lėšų poreikis bus tikslinamas įgyvendinus maisto atliekų atskiro surinkimo pilotinį projektą;

^{9*} Bendra regioninės infrastruktūros sukūrimo ir/ar eksploatacijos kaina;

^{10*} Neįtrauktos kasmetinės išlaidos visuomenės informavimo ir švietimo priemonių įgyvendinimui;

^{11*} Papildomai įvertinama savivaldybės dengiama regioninių priemonių įgyvendinimo lėšų dalis (9 761,7 tūkst. Eur (33 705 tūkst. Lt)).

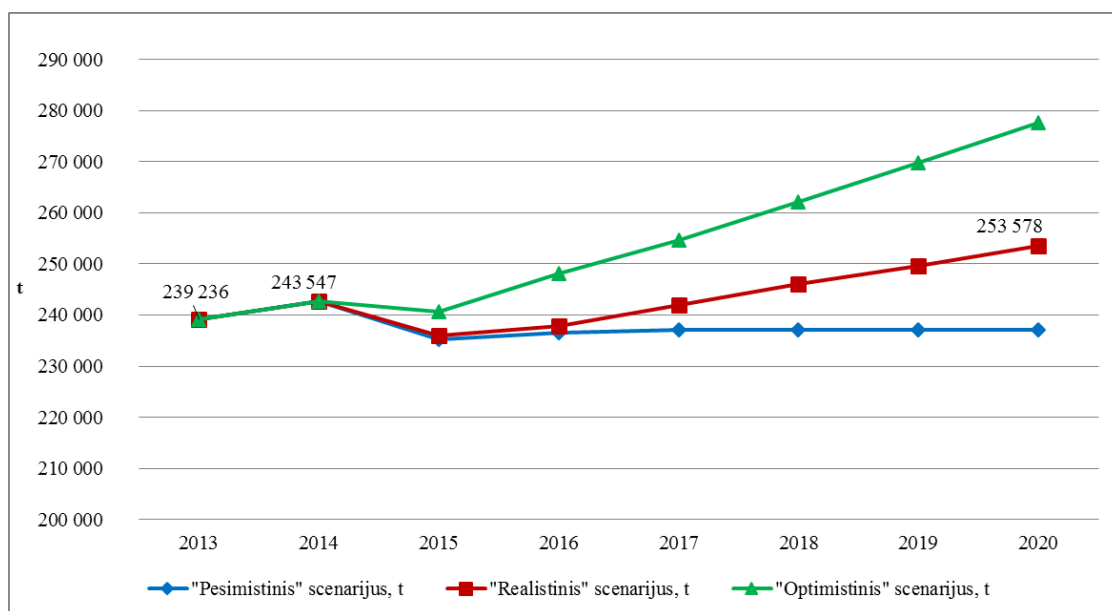
5. KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SRAUTŲ SUSIDARYMO ATEITYJE VERTINIMAS

5.1 Komunalinių atliekų srautų susidarymo prognozės

Komunalinių atliekų susidarymo prognozės vertinamos 2015–2020 m. laikotarpiui. Susidarančių komunalinių atliekų kiekis ateityje priklausys nuo gyventojų skaičiaus kitimo, ekonominio augimo ir vartojimo pokyčių. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, ilgą laiką (2001–2012 m. laikotarpį) gyventojų skaičius savivaldybės teritorijoje kasmet mažėjo, ir tik nuo 2013 ir 2014 m. stebimas 0,5–0,7 proc. kasmetinis didėjimas, todėl bendras gyventojų skaičiaus pokytis 2001–2014 m. laikotarpiu išlieka neigiamas (bendras sumažėjimas – -2,6 proc.), kas sudaro vidutiniškai apie -0,2 proc. per metus. Tolimesniame vertinime priimama prielaida, kad nuo 2015 m. iki 2020 m. gyventojų skaičiaus kitimas stabilizuosis. Vadovaujantis 2015 m. kovo mėn. Finansų ministerijos atnaujintų Lietuvos ekonominių rodiklių projekcijų duomenimis, 2015 m. bendrojo vidaus produkto (BVP, grandine susietos apimties) augimas sudarys 2,5 proc., (atitinkamai 2016 m. projektuojamas 3,2 proc., 2017 m. – 3,5 proc., nuo 2018 m. – 3,9 proc. augimas). Atsižvelgiant į gyventojų skaičiaus kitimo tendencijas, Finansų ministerijos prognozuojamas BVP ir vartojimo kitimo tendencijas, numatomi trys ekonominio augimo scenarijai, nuo kurių priklausys komunalinių atliekų susidarymas Vilniaus mieste:

- *mažo ekonominio augimo („pesimistinis“) scenarijus*: metinis susidarančių komunalinių atliekų kiekis, vertinant tik gyventojų kitimo įtaką, planavimo laikotarpiu stabilizuosis;
- *vidutinio ekonominio augimo („realistinis“) scenarijus*: dėl prognozuojamo ekonominio augimo ir kasmetinių gyventojų skaičiaus pokyčių nuo 2016 m. komunalinių atliekų susidarymas didės (vidutiniškai apie 1,4–1,5 proc. kasmet);
- *didelio ekonominio augimo („optimistinis“) scenarijus*: metinis susidarančių komunalinių atliekų kiekis planuojamu laikotarpiu kasmet didės dėl teigiamų kasmetinių BVP pokyčių (nevertinant gyventojų kitimo įtakos).

Informacija apie komunalinių atliekų susidarymą iki 2020 m. pagal skirtingus ekonominio augimo scenarijus pateikta 12 paveiksle.

Pav. 12. Komunalinių atliekų susidarymo prognozės, tonomis, iki 2020 m.

Prognozei naudojama 2013 m. ir preliminarai 2014 m. komunalinių atliekų kiekių ir sudėties informacija, remiantis apibendrintais Vilniaus miesto savivaldybės administracijos, VAATC ir savivaldybės teritorijoje susidariusias komunalines atliekas surenkančių ir tvarkančių atliekų tvarkytojų apklausos duomenimis. Planuojant 2015 m. rodiklius, realistinio scenarijaus atveju įvertinama prielaida, kad dėl nepagrįstai didelių 2014 m. per papildančias sistemas apskaitytų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų kiekių, galėjo išsikreipti atskaitiniais imamų 2014 m. duomenys. Dėl šios priežasties 2015–2016 m. pirmiausia galimas ženklus susidarančių komunalinių atliekų kiekių mažėjimas.

Informacija apie prognozuojamą komunalinių atliekų sudėtį Vilniaus miesto savivaldybėje iki 2020 m. pagal vidutinio ekonomikos augimo („realistinį“) scenarijų pateikta 20 lentelėje.

20 lentelė. Komunalinių atliekų (KA) kiekiai ir sudėtis 2014 m. bei jų prognozė Vilniaus miesto savivaldybėje iki 2020 m. (nevertinant namudinio kompostavimo įtakos)

Eil. Nr.	Atliekos	KA sudėtis	KA susidarymas, tonomis						
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	Žaliosios atliekos	11,2%	27 210	26 371	26 569	27 033	27 494	27 889	28 330
2	Biologiškai skaidžios maisto gamybos atliekos	16,6%	40 494	39 245	39 540	40 230	40 916	41 505	42 161
3	Medienos atliekos	4,9%	11 968	11 599	11 686	11 890	12 093	12 267	12 461
4	Kitos biologinės atliekos	7,7%	18 830	18 249	18 386	18 707	19 026	19 300	19 605
5	Tekstilės atliekos	6,0%	14 732	14 278	14 385	14 637	14 886	15 100	15 339
6	Plastikų, įskaitant pakuotes, atliekos	9,9%	24 219	23 472	23 649	24 061	24 472	24 824	25 216
7	Popieriaus ir kartono, įskaitant pakuotes, atliekos	11,8%	28 699	27 814	28 023	28 513	28 999	29 416	29 881
8	Stiklo, įskaitant pakuotes, atliekos	12,5%	30 383	29 446	29 668	30 186	30 700	31 142	31 635
9	Metalo, įskaitant pakuotes, atliekos	7,2%	17 538	16 998	17 125	17 424	17 722	17 977	18 261
10	Kombinuotos pakuotės	0,3%	732	709	714	727	739	750	762
11	Naudotos padangos	0,8%	2 012	1 950	1 965	1 999	2 033	2 062	2 095
12	Elektros ir elektroninės įrangos atliekos	2,8%	6 784	6 575	6 624	6 740	6 855	6 953	7 063
13	Pavojingosios atliekos	0,7%	1 751	1 697	1 710	1 739	1 769	1 795	1 823
14	Statybos ir griovimo (inertinės) atliekos	1,4%	3 524	3 415	3 441	3 501	3 560	3 612	3 669
15	Didžiosios atliekos	3,6%	8 725	8 456	8 520	8 668	8 816	8 943	9 085
16	Kitos atliekos	2,4%	5 947	5 764	5 807	5 908	6 009	6 096	6 192
	Iš viso KA:	100,0%	243 547	236 037	237 812	241 963	246 089	249 632	253 578
	Iš viso pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų	41,7%	101 571	98 439	99 180	100 911	102 632	104 109	105 755
	Iš viso biologiškai skaidžių atliekų*	58,3%	141 932	137 556	138 590	141 009	143 414	145 478	147 778

* *Biologiškai skaidžios atliekos – tai biologinės (maisto ir žaliosios) atliekos ir popieriaus/kartono ir medienos atliekos*

Kaip nustatyta *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane*, iki 2015 metų turi būti įdiegta žaliųjų atliekų tvarkymo susidarymo vietoje infrastruktūra, pateikiant gyventojams kompostavimo dėžes arba skatinant gyventojus įsirengti individualaus kompostavimo priemones savo lėšomis. Biologiškai skaidžių atliekų (žaliųjų ir augalinės kilmės maisto atliekų) namudiniam kompostavimui skatinti per 2014–2016 m. Vilniaus miesto savivaldybės individualių namų gyventojams numatyta išdalinti 21 tūkst. vnt. kompostavimo dėžių, sudarant galimybes namų ūkiuose sutvarkyti apie 2,5–2,7 tūkst. tonų biologiškai skaidžių atliekų per metus ir vidutiniškai toks kiekis atliekų nepateks į komunalinių atliekų tvarkymo sistemą (21 lentelė).

21 lentelė. Komunalinių atliekų (KA) kiekiai ir sudėtis 2014 m. bei jų prognozė Vilniaus miesto savivaldybėje iki 2020 m. (vertinant namudinio kompostavimo įtaką)

Eil. Nr.	Atliekos	KA sudėtis (2020 m.)	KA susidarymas, tonomis						
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	Žaliosios atliekos	10,3%	26 400	24 751	24 301	24 719	25 134	25 483	25 875
2	Biologiškai skaidžios maisto gamybos atliekos	16,7%	40 404	39 065	39 288	39 973	40 654	41 238	41 889
3	Medienos, įskaitant pakuotes, atliekos	5,0%	11 969	11 599	11 686	11 890	12 093	12 267	12 461
4	Kitos biologinės atliekos	7,8%	18 830	18 249	18 386	18 707	19 026	19 300	19 605
5	Tekstilės atliekos	6,1%	14 732	14 278	14 385	14 637	14 886	15 100	15 339
6	Plastikų, įskaitant pakuotes, atliekos	10,1%	24 219	23 472	23 649	24 061	24 472	24 824	25 216
7	Popieriaus ir kartono, įskaitant pakuotes, atliekos	11,9%	28 699	27 814	28 023	28 513	28 999	29 416	29 881
8	Stiklo, įskaitant pakuotes, atliekos	12,6%	30 383	29 446	29 668	30 186	30 700	31 142	31 635
9	Metalo, įskaitant pakuotes, atliekos	7,3%	17 538	16 998	17 125	17 424	17 722	17 977	18 261
10	Kombinuotos pakuotės	0,3%	732	709	714	727	739	750	762
11	Naudotos padangos	0,8%	2 012	1 950	1 965	1 999	2 033	2 062	2 095
12	Elektros ir elektroninės įrangos atliekos	2,8%	6 784	6 575	6 624	6 740	6 855	6 953	7 063
13	Pavojingosios atliekos	0,7%	1 751	1 697	1 710	1 739	1 769	1 795	1 823
14	Statybos ir griovimo (inertinės) atliekos	1,5%	3 524	3 415	3 441	3 501	3 560	3 612	3 669
15	Didžiosios atliekos	3,6%	8 725	8 456	8 520	8 668	8 816	8 943	9 085
16	Kitos atliekos	2,5%	5 947	5 764	5 807	5 908	6 009	6 096	6 192
	Iš viso KA:	100,0%	242 647	234 237	235 292	239 392	243 467	246 958	250 850
	Iš viso pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų	42,2%	101 571	98 439	99 180	100 911	102 632	104 109	105 755

Eil. Nr.	Atliekos	KA sudėtis (2020 m.)	KA susidarymas, tonomis						
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Iš viso biologiškai skaidžių atliekų*	57,8%	141 033	135 756	136 070	138 439	140 792	142 804	145 050

* Biologiškai skaidžios atliekos – tai biologinės (maisto ir žaliosios) atliekos ir popieriaus/kartono ir medienos atliekos.

5.2 Komunalinių atliekų prevencijos ir pakartotinio naudojimo ateityje vertinimas

Atliekų prevencija yra aukščiausias prioritetas atliekų susidaryme ir tvarkyme. Atliekų prevencijos tikslas – vengti atliekų susidarymo, mažinti susidarančių ir nenaudojamų atliekų kiekį, neigiamą poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai, kenksmingų medžiagų kiekį medžiagose ir produktuose.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. D1–782 patvirtinta *Valstybinė atliekų prevencijos programa*. Įgyvendinant minėtą programą dalyvauja Aplinkos ministerija, Ūkio ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, Žemės ūkio ministerija ir Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba. Kadangi atliekų prevencija apima plačias veiklos sritis, įgyvendinant šią programą, siūloma taip pat dalyvauti kitoms suinteresuotoms valstybės institucijoms, savivaldybėms, atliekų turėtojams – fiziniams ir juridiniams asmenims – savo iniciatyva.

Iki 2020 m. Vilniaus miesto savivaldybėje planuojama skirti ypatingą dėmesį visuomenės švietimui ir informavimui atliekų susidarymo vengimo ir atsakingo vartojimo srityje. Kitų šalių patirtis rodo, kad visuomenės švietimo ir informavimo dėka pasiekama gerų rezultatų, ypač tokių, kaip biologiškai skaidžių atliekų susidarymo, elektros ir elektroninės įrangos, pakuotės atliekų, baterijų ir akumuliatorių, padangų prevencijos srityse. Lietuvoje nėra duomenų apie tai, kiek galima sumažinti komunalinių atliekų kiekį, taikant atliekų prevencijos priemones, tačiau 22 lentelėje pateikiami duomenys apie galimus išvengti komunalinių atliekų kiekius Europos Sąjungos šalyse.

22 lentelė. Galimi išvengti komunalinių atliekų kiekiai Europos Sąjungos šalyse, taikant prevencijos priemones

Komunalinės atliekos	Susidaro atliekų, kg/gyv./m.	Galimybės sumažinti atliekų kiekį	
		kg/gyv./m.	Proc.
Biologinės atliekos	220	40	18%
Išmani daržininkystė ir sodininkystė	90	10	11%
Atsakingas maisto vartojimas	30	10	33%
Namudinis individualus ar bendruomeninis kompostavimas	100	20	20%
Didelių gabaritų atliekos	52	12	23%
Tekstilės atliekų prevencijos priemonės	15	4	27%
Baldų atliekų prevencijos priemonės	20	4	20%
EEĮ atliekų prevencijos priemonės	17	4	24%
Pakuočių atliekos	150	25	17%
Pakartotinio naudojimo gėrimų taros naudojimas	35	12	34%
Geriamo vandens naudojimas	6	2	33%
Daugkartinių pirkinių maišelių naudojimas	2	1	50%

Komunalinės atliekos	Susidaro atliekų, kg/gyv./m.	Galimybės sumažinti atliekų kiekį	
		kg/gyv./m.	Proc.
Perteklinės pakuotės vengimas	107	10	9%
Popieriaus ir kartono atliekos	100	15	15%
Nepageidaujamo pašto sumažinimas	15	4	27%
IT priemonių naudojimas	75	9	12%
Servetėlių, popierinių rankšluosčių naudojimo mažinimas	10	2	20%
Sauskelnės ir kitos atliekos	78	8	10%
Daugkartinių sauskelnių naudojimas	18	2	11%
Kitų komunalinių atliekų prevencija	60	6	10%
Iš viso:	600	100	17%

Šaltinis: ACR+. Quantitive Benchmarks For Municipal Waste Prevention. A guide for Local & Regional Authorities in support of the new Waste Framework Directive. November, 2009.

Atliekų susidarymo mažinimui individualiose valdose gyvenantys atliekų turėtojai bus toliau skatinami kompostuoti biologines atliekas namų ūkio sąlygomis (plačiau aptarta 7.1.1 skyriuje).

Atliekų tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose kaip atskiras atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetas išskirtas produktų ar jų sudedamųjų dalių paruošimas naudoti pakartotinai. Dėl šios priežasties Vilniaus miesto savivaldybėje numatoma skatinti ne tik atliekų prevencijos veiklą, bet ir paruošimo naudoti pakartotinai tinklus:

- viešinti informaciją apie savivaldybės teritorijoje ir/ar Vilniaus regione veikiančias EEĮ ir/ar kitų daiktų remonto dirbtuves bei taisyklas, kuriose prailginamas namų ūkiuose naudojamų daiktų tarnavimo laikas ir taip išvengiama komunalinių atliekų susidarymo;
- organizuoti pakartotiniam naudojimui tinkamų produktų (baldų, EEĮ, drabužių ir kt.) priėmimą didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse.

6. PLANUOJAMOS SAVIVALDYBĖS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS ORGANIZAVIMO IR KONTROLĖS PRIEMONĖS

6.1 Komunalinių atliekų tvarkymo organizacinės sistemos plėtra

Vilniaus miesto savivaldybėje jau pradėti Atliekų turėtojų registro sukūrimo darbai. 2015 m. planuojama ir toliau vykdyti parengiamuosius darbus vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą administravimo vykdymui. Kol kas svarstomos galimybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriumi paskirti arba naujai įsteigtą juridinį asmenį, arba savivaldybės struktūrinį dalinį, arba VAATC. Savivaldybei priėmus sprendimą, kokią apmokestinimo sistemą (sutarčių su atliekų turėtojais ar vietinės rinkliavos) taikyti ateityje, komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui planuojama pavesti administruoti rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą lėšas, įskaitant rinkliavos/įmokos atliekų turėtojiui apskaičiavimą, mokėjimo pranešimų išsiuntimą, skolų išieškojimą. Rinkliava ar kita įmoka būtų mokama į savivaldybės Finansų departamento administruojamą atsiskaitomąją sąskaitą. Planuojama, kad Finansų departamentas vykdys atsikaitymą ir su komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo paslaugas teikiančiomis įmonėmis bei VAATC. Tiek atsiskaitys su subjektu, kuriam bus Vilniaus miesto savivaldybės tarybos

sprendimu pavesta dalis administravimo funkcijų, už administracines sąnaudas. Jeigu bus apsispręsta tobulinti sutarčių su atliekų turėtojais („tarifinę“) apmokestinimo sistemą, komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui bus pavesta funkcija sudaryti sutartis su komunalinių atliekų turėtojais.

Nuo 2015 m. balandžio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 30-2 straipsnio pakeitimo įstatymui, nustatant rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį, turi būti vadovaujama Vyriausybės patvirtintomis taisyklėmis. Savivaldybės, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių nuostatomis, iki 2016 m. liepos 1 d. turi nustatyti naujus arba patvirtinti esamus rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą dydžius. Atsižvelgiant į šias įstatymo nuostatas bei į faktą, kad dar nėra patvirtintų rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių, Vilniaus miesto savivaldybė planuoja naują apmokestinimo sistemą (dvinarę vietinę rinkliavą arba dvinarę įmoką) pradėti taikyti ne vėliau kaip 2016 m. liepos 1 d.

Siekiant optimizuoti komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugos kokybę, planuojama sukurti komunalinių atliekų apskaitos sistemą: planuojama nustatyti reikalavimus komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo paslaugas teikiančioms įmonėms bei kitiems komunalinių atliekų tvarkytojams teikti komunalinių atliekų tvarkymo duomenis savivaldybei arba komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės stebėseną ir kontrolę vykdys savivaldybė arba komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius.

Vilniaus miesto savivaldybė 2015 m. taip pat organizuos naują konkursą komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą teikiančiam(-iems) atliekų surinkėjui(-ams) parinkti, nes sutarčių su komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą teikiančiomis įmonėmis galiojimo terminas baigiasi 2016 m. liepos mėn. (plačiau žr. 2.2 skyrių). Perkamos komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos apimtis, reikalavimai komunalinių atliekų tvarkytojams bei atsiskaitymo su paslaugą teikiančiais komunalinių atliekų tvarkytojais tvarka bus nustatyta pirkimų dokumentuose.

Siekiant užtikrinti visų Vilniaus m. savivaldybės teritorijoje surenkamų mišrių komunalinių atliekų tvarkymą tik MBA įrenginiuose, bus pakeistos Vilniaus miesto atliekų tvarkymo taisyklės bei peržiūrėtos sutartys su atliekų surinkimo operatoriais, taip pat nustatytas naujas atliekų tvarkymo tarifas (apmokestinimas) gyventojams nuo MBA įrenginių veiklos pradžios (planuojama nuo 2016 m. sausio 1 d.).“

6.2 Planuojamas gamintojų ir importuotojų vaidmuo komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje

Vilniaus miesto savivaldybė organizuos komunalinių atliekų sraute susidarančių elektros ir elektroninės įrangos ir pakuočių atliekų tvarkymą taip, kad būtų užtikrintas pilnas gamintojo atsakomybės principo įgyvendinimas šių atliekų srautų tvarkyme. Siekiant užtikrinti geros kokybės ir prieinamų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą visiems savivaldybės teritorijos gyventojams, 2015–2020 m. planuojama:

- 2015 m. peržiūrėti visas bendradarbiavimo sutartis su licencijuotomis gaminių ir pakuočių gamintojų ir importuotojų organizacijomis, organizuojant komunalinių atliekų sraute susidarančių gaminių ir pakuočių atliekų rūšiuojamąjį surinkimą bei įstatymuose numatytą rūšiuojamojo surinkimo sistemos plėtrą, ir sutartis dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančių gaminių ir pakuočių atliekų atskiro surinkimo sistemų

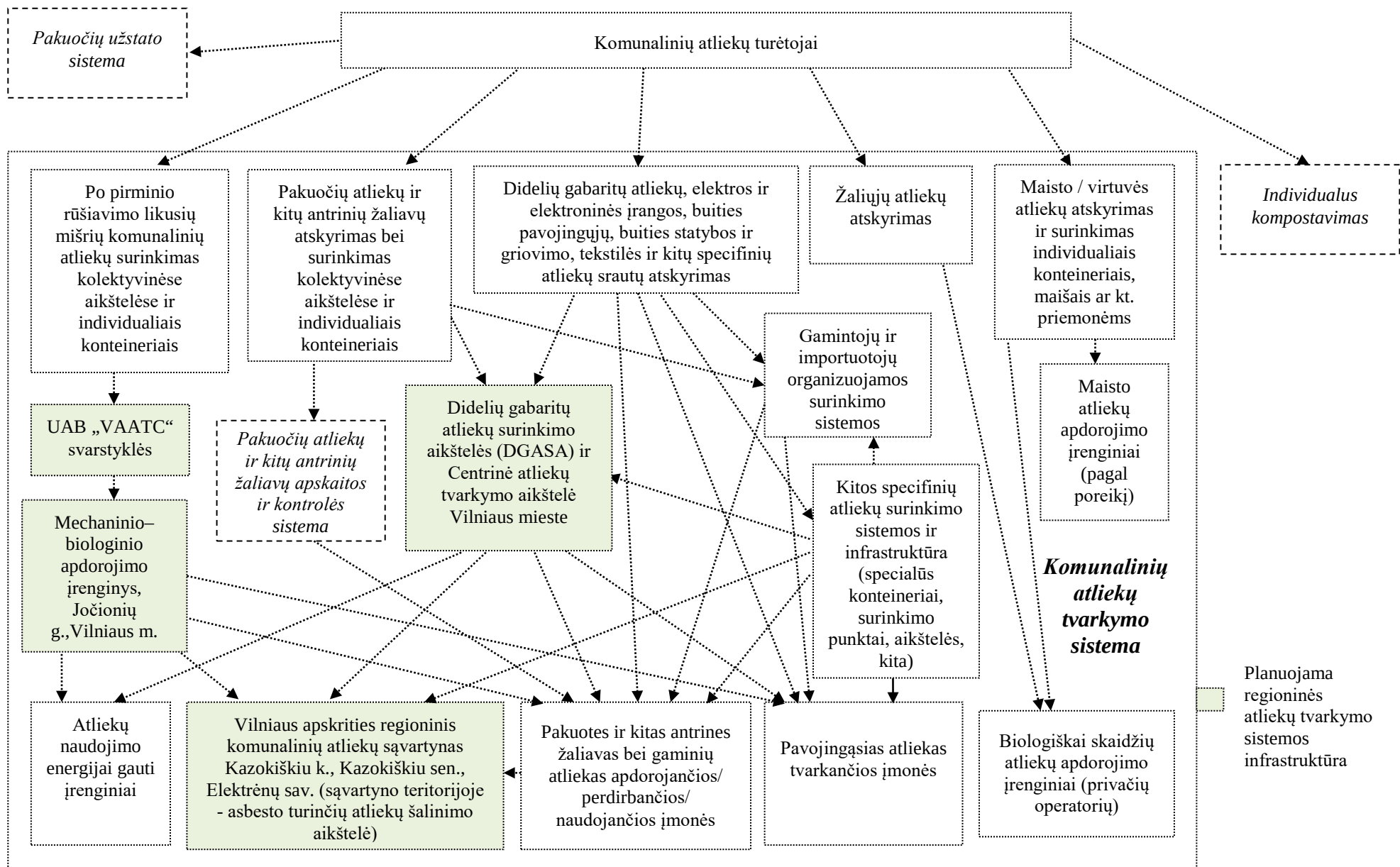
diegimo; įvertinti pasiektus bendradarbiavimo rezultatus ir pasirašyti naujas bendradarbiavimo sutartis, numatant aiškius įsipareigojimus ir terminus;

- atsižvelgiant į numatomą užstato už vienkartinės pakuotes įvedimą bei pakuočių atliekų surinkimo rezultatus 2013–2014 m., 2015 m. persvarstyti dėl tolimesnės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistemų diegimo sutarčių su licencijuotomis pakuočių gamintojų ir importuotojų organizacijomis būtinybės; vertinant papildančių sistemų reikalingumą, prioritetą teikti savivaldybės organizuojamos pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų sistemos plėtrai; papildančių sistemų diegimo sąlygas derinti tik gamintojų ar importuotojų licencijuotoms organizacijoms įvykdžius visas jiems įstatymuose ir įstatymuose numatytose sutartyse nustatytas prievolės savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose;
- bendradarbiavimo sutarčių su licencijuotomis gamintojų ir importuotojų organizacijomis pagalba užtikrinti, kad pakuočių, elektros ir elektroninės įrangos, transporto priemonių, alyvų, baterijų ir akumuliatorių bei kitų apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo ir tvarkymo bei įstatymuose numatytos rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtros kaštai būtų pilnai eliminuoti iš įmokos už komunalinių atliekų tvarkymą, o visi savivaldybės gyventojai bei kiti komunalinių atliekų turėtojai pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo priemonėmis būtų aprūpinti iki planuojamo dvinarės vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą įvedimo 2016 m. liepos 1 d;
- dėti pastangas, kad pakuočių ir kitų atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistemoje naudojamų rūšiuojamojo surinkimo priemonių įsigijimui būtų maksimaliai pasinaudota licencijuotų gamintojų ir importuotojų organizacijų finansavimu bei finansavimo galimybėmis iš Gaminių ir pakuotės atliekų tvarkymo programos;
- užtikrinti, kad gamintojų ir importuotojų organizacijos kartu su Vilniaus miesto savivaldybe įdiegtų pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų apskaitos sistemą, pvz. leidžiant savivaldybei tiesiogiai stebėti surenkamus atliekų kiekius, užtikrinant jų svėrimą surinkimo metu ir priduoant tvarkytojams.

7. KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SRAUTŲ TVARKYMO ATEITYJE VERTINIMAS

7.1 Komunalinių atliekų tvarkymo prognozės

Numatytų komunalinių atliekų rūšiavimo ir tvarkymo priemonių įgyvendinimo ir planuojamo pasiekti efekto vertinimas pateiktas 7.1.1–7.1.6 skyriuose. Komunalinių atliekų tvarkymo srautai, sukūrus reikiamą komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūrą Vilniaus regione, pavaizduoti 13 paveiksle. Informacija apie iki 2020 m. planuojamus pasiekti komunalinių atliekų rūšiavimo ir tvarkymo rodiklius Vilniaus mieste pateikta 23 lentelėje.

Pav. 13. Komunalinių atliekų tvarkymo srautai Vilniaus miesto savivaldybėje 2020 m.

23 lentelė. Prognozuojami komunalinių atliekų tvarkymo srutai pagal atliekų tvarkymo būdą Vilniaus miesto savivaldybėje 2014–2020 m., tonomis

Eil. Nr.	Komunalinių atliekų srutas	Atliekų tvarkymo būdas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Atliekų prevencija									
1.	Biologinės (žaliosios ir augalinės kilmės maisto) atliekos	Namudinis kompostavimas	900	1 800	2 520	2 570	2 622	2 674	2 728
Vertinamas į komunalinių atliekų tvarkymo sistemą patenkančių atliekų kiekis									
2.	Komunalinės atliekos		242 647	234 237	235 292	239 392	243 467	246 958	250 850
Atskirai surenkamos komunalinės atliekos									
3.	Atskirai surinktos komunalinės atliekos	Perdirbimas/naudojimas/šalinimas	62 917	52 911	49 982	53 341	66 385	79 456	84 082
4.	Žaliosios atliekos	Kompostavimas	10 577	10 651	10 726	10 801	10 876	10 952	11 029
5.	Maisto / virtuvės atliekos	Kompostavimas ar kitas (aerobinis/ anaerobinis) apdorojimas	1 050	1 063	1 604	1 623	3 219	4 290	6 412
6.	Pakuočių atliekos ir kitos antrinės žaliavos	Perdirbimas/šalinimas/ naudojimas	34 384	23 784	19 192	21 650	32 139	43 127	44 453
6.1	Pakuočių atliekos ir kitos antrinės žaliavos, tame tarpe:	Perdirbimas	28 280	20 977	16 346	18 212	26 080	34 173	35 207
6.1.1	<i>plastikų atliekos</i>		3 830	3 959	5 271	5 217	6 579	8 235	8 460
6.1.2	<i>popieriaus/kartono atliekos</i>		10 051	9 113	2 901	3 862	6 893	10 684	11 049
6.1.3	<i>stiklo atliekos</i>		8 567	6 500	7 507	8 404	11 717	14 241	14 662
6.1.4	<i>metalo atliekos</i>		5 696	1 259	536	559	612	651	666
6.1.5	<i>kombinuotos pakuotės (15 01 05)</i>		137	146	131	170	279	362	370
6.2	Kitos antrinės žaliavos	Naudojimas/šalinimas	6 104	2 807	2 846	3 438	6 059	8 954	9 246
7.	Tekstilės atliekos	Perdirbimas/naudojimas/šalinimas	536	573	1 139	1 275	1 426	1 591	1 778
8.	Elektros ir elektroninės įrangos atliekos	Perdirbimas/naudojimas	6 110	6 052	6 220	6 423	6 631	6 827	7 039
9.	Buities pavojingosios atliekos	Perdirbimas/naudojimas	92	130	189	279	412	606	892
10.	Naudotos padangos	Perdirbimas/naudojimas	1 370	1 950	1 965	1 999	2 033	2 062	2 095
11.	Medienos, įskaitant pakuočių, atliekos	Perdirbimas/naudojimas	2 394	2 325	2 342	2 383	2 424	2 459	2 498

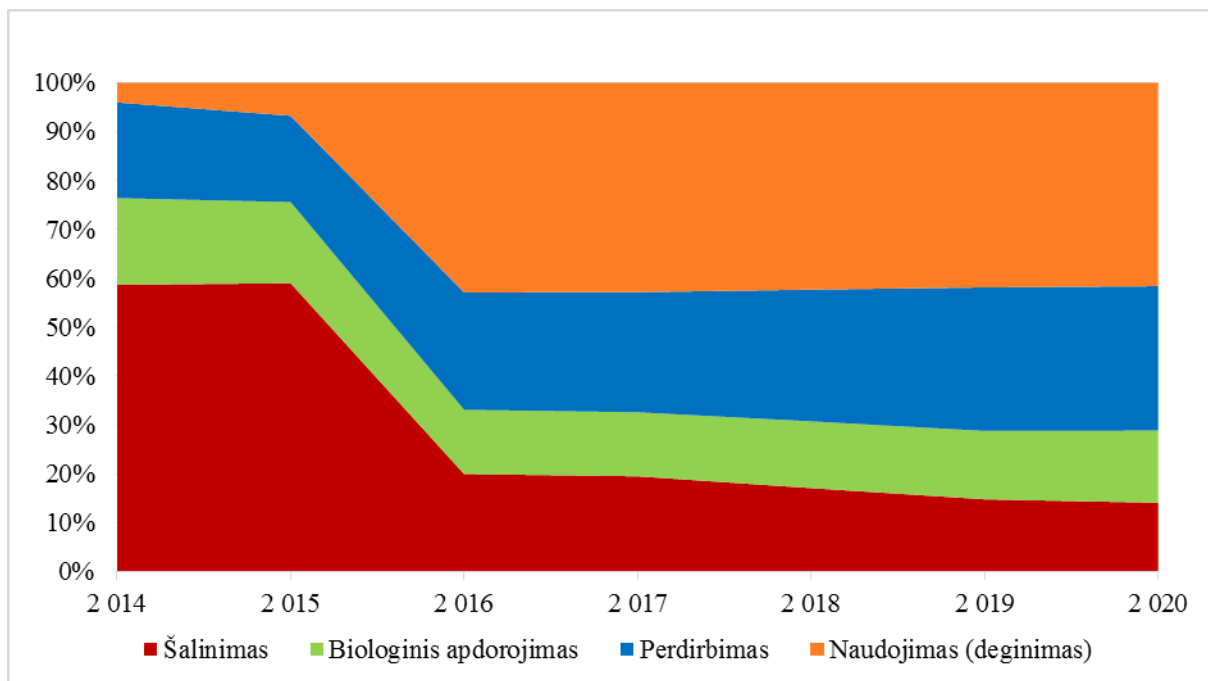
Eil. Nr.	Komunalinių atliekų srautas	Atliekų tvarkymo būdas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
12.	Statybos ir griovimo (inertinės) atliekos	Perdirbimas/naudojimas/šalinimas	2 574	2 500	2 519	2 563	2 606	2 644	2 686
13.	Didžiosios atliekos	Naudojimas/šalinimas	3 400	3 467	3 668	3 918	4 184	4 457	4 754
14.	Kitos atliekos (kitos biologiškai nesuyrančios, gatvių valymo liekanos ir kt.)	Šalinimas/naudojimas	429	417	420	427	434	441	447
I apdorojimo įrenginius nukreipiamos mišrios komunalinės atliekos									
15.	Mišrios komunalinės atliekos	Apdorojimas	179 731	181 326	185 309	186 052	177 082	167 500	166 768
Rūšiavimo linijoje atskirtos pakuočių atliekos ir kitos antrinės žaliavos									
16.	Pakuočių atliekos ir kitos antrinės žaliavos	Perdirbimas	9 322	9 973	-	-	-	-	-
17.	Elektros ir elektroninės įrangos atliekos	Perdirbimas	28	30	-	-	-	-	-
18.	Biologiškai skaidžios atliekos	Perdirbimas	31 472	27 199	-	-	-	-	-
19.	Kitos (įskaitant degias) atliekos	Perdirbimas	4 970	10 880	-	-	-	-	-
Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose atskirti atliekų srautai									
20.	Elektros ir elektroninės įrangos atliekos	Perdirbimas	-	-	364	285	201	114	22
21.	Pavojingosios atliekos	Perdirbimas	-	-	1 520	1 460	1 357	1 189	931
22.	Didžiosios atliekos	Šalinimas/naudojimas	-	-	371	372	354	335	334
23.	Pakuočių atliekos ir kitos antrinės žaliavos, tame tarpe:	Perdirbimas	-	-	20 208	20 283	19 064	17 811	17 990
21.1	<i>plastikų atliekos</i>		-	-	4 112	4 166	3 689	3 102	3 114
21.2	<i>popieriaus/kartono atliekos</i>		-	-	1 820	1 771	1 522	1 203	1 204
21.3	<i>stiklo atliekos</i>		-	-	4 986	4 901	4 271	3 803	3 819
21.4	<i>metalo atliekos</i>		-	-	9 290	9 444	9 581	9 702	9 853
24.	Biologiškai skaidžios atliekos	Biologinis apdorojimas	-	-	59 197	60 218	60 962	61 446	62 470
I atliekų deginimo, išgaunant energiją, įrenginius patenkančios komunalinės atliekos									
25.	Komunalinės atliekos*	Naudojimas (deginimas)	9 686	15 760	100 899	102 545	103 014	103 378	104 366
I atliekų šalinimo įrenginius (sąvartyną) patenkančios komunalinės atliekos									
26.	Komunalinės atliekos**	Šalinimas	142 360	138 191	46 901	46 606	41 542	36 456	35 247

Pastabos (prie 23 lentelės):

* Įtrauktos naudojimui (energijos gamybos įrenginiuose) nukreipiamos atskirai surinktos komunalinės atliekos ir MBA įrenginiuose atskirtos degios atliekos/ pagamintas KAK.

** Įtrauktos šalinimui nukreipiamos atskirai surinktos komunalinės atliekos ir po atliekų MBA likusios atliekos. Bendrame komunalinių atliekų balanse nevertinami KAK deginimo metu energijos gamybos įrenginiuose susidarę nepavojingi dugno pelenai (šlamas).

Kaip keisis planuojami komunalinių atliekų tvarkymo būdai pavaizduota 14 paveiksle.

Pav. 14. Planuojamos Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo tendencijos pagal atliekų tvarkymo būdus iki 2020 m.

Planuojant komunalinių atliekų tvarkymą, atsižvelgta į nustatytas valstybines komunalinių atliekų tvarkymo užduotis. Vertinama, kad įgyvendinus numatytas *Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo 2014–2020 m. plano* priemones, 2020 m. bus paruošta perdirbimui ir pakartotiniam naudojimui daugiau nei 50 proc. pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, metalo, plastikų ir stiklo atliekų) (23 lentelė). Prognozuojama, kad bendras sąvartyne šalinamų komunalinių atliekų kiekis ženkliai mažės ir 2020 m. sudarys apie 14 proc. nuo visų vietinės rinkliavos ar kitos įmokos mokėtojų komunalinių atliekų.

24 lentelė. Valstybinių komunalinių atliekų tvarkymo užduočių įgyvendinimas Vilniaus miesto savivaldybėje 2014–2020 m.

Komunalinių atliekų tvarkymo užduotys	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
– iki 2016 metų perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 45 proc. komunalinių atliekų (vertinant pagal atliekų kiekį)	–	–	45%	45%	45%	45%	65%
– iki 2020 metų perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 65 proc. komunalinių atliekų (vertinant pagal atliekų kiekį)							
<i>Planuojamas šalinti Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių atliekų kiekis, proc. (vertinant nuo susidarančių komunalinių atliekų)</i>	59%	59%	20%	19%	17%	15%	14%
<i>Planuojamas panaudoti Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių atliekų kiekis, proc. (vertinant nuo susidarančių komunalinių atliekų)</i>	41%	41%	80%	81%	83%	85%	86%
Užtikrinti, kad sąvartynuose šalinamos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos, neviršytų Vilniaus miesto savivaldybei didžiausių leistinų šalinti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekių, tonomis	68 008	68 008	61 205	61 205	54 404	54 404	47 604
<i>Didžiausias planuojamas šalinti Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekis, tonomis</i>	63 093	60 804	7 125	7 260	7 480	7 507	7 634
Užtikrinti, kad iki 2020 metų mažiausiai 50 proc. (vertinant pagal atliekų kiekį) komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų būtų paruošiama naudoti pakartotinai ir perdirbta	–	–	–	–	–	–	50%
<i>Planuojamas paruošti naudoti pakartotinai ir perdirbti Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų kiekis, proc. (vertinant nuo šių atliekų susidarymo)</i>	37,1%	31,4%	36,9%	38,1%	44,0%	49,9%	>50,0 %

7.1.1 Biologinių atliekų tvarkymo ateityje vertinimas

Vadovaujantis atliekų tvarkymo prioritetų eiliškumu bei siekiant atliekų prevencijos (t.y. sumažinti susidarančių komunalinių atliekų kiekius) ir toliau numatoma aktyviai skatinti individualų biologinių atliekų kompostavimą namų sąlygomis. Skatinimo priemonės apims Vilniaus miesto savivaldybės individualių namų gyventojus, pageidaujančius biologines atliekas kompostuoti namų ūkių valdose.

VAATC įgyvendinamo ES finansuojamo projekto „*Vilniaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra*“ apimtyse įsigijo ir apskrities savivaldybių individualių namų gyventojams 2014–2016 m. numatęs išdalinti 51 tūkst. vnt. 800 l talpos individualaus kompostavimo dėžių. Iš šio kiekio 21 tūkst. vnt. kompostavimo dėžių skirta Vilniaus miesto savivaldybės individualių namų gyventojams (įskaitant ir sodų bendrijų gyventojus). Preliminariu vertinimu, Vilniaus miesto savivaldybės gyventojams skirtose kompostavimo dėžėse bus galima kasmet sukompostuoti apie 2,5–2,7 tūkst. tonų biologinių atliekų (vertinant nuo 120 iki 140 kg per metus biologiškai skaidžių atliekų vienai kompostavimo dėžei). VAATC duomenimis, 2014 m. buvo išdalinta apie 7,5 tūkst. vnt. šių kompostavimo dėžių, vadinasi galėjo būti sukompostuota apie 0,9 tūkst. tonų atliekų ir atitinkamai šios atliekos nepateko į savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą.

Individualaus kompostavimo skatinimui kartu su kompostavimo dėže atliekų turėtojams pateikiamos kompostavimo namų ūkio sąlygomis rekomendacijos. Tikimasi, kad visuomenės švietimo ir informavimo veiklų poveikyje savivaldybės gyventojai aktyviau ir teisingiau kompostuos susidarančias biologiškai skaidžias atliekas.

Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane savivaldybėms numatyta užduotis iki 2016 metų gyventojams ir kitiems asmenims (pvz., gėlių parduotuvėms, kapinėms ir kt.), kurių atliekų tvarkymą organizuoja savivaldybės, užtikrinti žaliųjų atliekų atskirą surinkimą ir tvarkymą arba tokių atliekų tvarkymą jų susidarymo vietoje. Šiuo tikslu, Vilniaus miesto savivaldybėje 2014–2020 m. planavimo laikotarpiu atliekų turėtojai bus skatinami žaliąsias atliekas pristatyti į žaliųjų atliekų kompostavimo aikšteles. Bus toliau organizuojamas žaliųjų atliekų atskiras surinkimas iš kapinių, parkų teritorijų ir kitų žaliųjų zonų, miesto tvarkymo tarnyboms surinktas žaliąsias atliekas perduodant atitinkamiems šių atliekų tvarkytojams. Vertinama, kad 2015–2020 m. atskirai surenkamų žaliųjų atliekų kiekiai išliks panašūs 2013–2014 m. lygiui, t.y. kasmet bus surenkama apie 11 tūkst. tonų žaliųjų atliekų.

2014–2020 m. laikotarpiu ir toliau planuojama naudotis privačių atliekų biologinio apdorojimo įmonių teikiamomis paslaugomis. Tuo atveju, jeigu planuojamu laikotarpiu UAB „Vilniaus vandenys“ nuotekų valyklos teritorijoje UAB „Biastra plus“ eksploatuojamoje kompostavimo aikštelėje būtų nutrauktas dumblo kompostavimas, bus svarstoma dėl naujų infrastruktūros pajėgumų savivaldybėje susidariusių žaliųjų atliekų tvarkymui sukūrimo arba dėl šių atliekų tvarkymo paslaugų įsigijimo iš privačių atliekų tvarkytojų konkurso būdu.

Atsižvelgiant į tai, kad *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane* savivaldybėms numatyta užduotis iki 2019 metų įdiegti maisto / virtuvės atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir įrengti pakankamus pajėgumus atskirai surinktoms maisto / virtuvės atliekoms apdoroti, planuojama šios užduoties įgyvendinimui pasirengti iš anksto ir 2016–2017 m. įgyvendinti vienerių ar dviejų metų trukmės maisto / virtuvės atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistemos sukūrimo projektą pasirinktame(-uose) Vilniaus miesto gyvenamajame mikrorajone(-uose). Remiantis kitų šalių patirtimi, daroma prielaida, kad per pirmuosius projekto įgyvendinimo metus gali būti pasiektas ne didesnis kaip 20 kg/gyv./metus maisto / virtuvės atliekų atskiro surinkimo efektyvumas. Vadinasi, jeigu projekte dalyvautų bent 5 proc. Vilniaus miesto gyventojų, būtų galima surinkti apie 0,5 tūkst. tonų maisto / virtuvės atliekų. Remiantis projekto rezultatais, numatoma parengti maisto / virtuvės atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir

tvarkymo plėtros galimybių studiją su rekomendacijomis, kaip šią sistemą toliau vystyti Vilniaus miesto savivaldybėje, t.y. nustatyti surinkimo ir tvarkymo infrastruktūros poreikį, atlikti ekonominį vertinimą bei sudaryti plėtros grafiką.

Vertinama, kad Vilniaus miesto gyventojai į maisto / virtuvės atliekų rūšiuojamojo sistemą galėtų būti įtraukti palaipsniui, pradedant nuo 20 proc. gyventojų aprėpties 2018 m. ir didinant iki 50 proc. aprėpties 2020 m. Darant prielaidą, kad didesniems kiekiams maisto / virtuvės atliekų surinkti reikia, kad sistema veiktų bent 5–10 metų, vertinama, kad per pirmuosius tris metus (2018–2020 m.) bus pasiektas ne didesnis kaip 20 kg/gyv./metus atskiras maisto / virtuvės atliekų surinkimo efektyvumas. Tuo būdu preliminariai vertinama, kad, apimant bent pusę Vilniaus miesto daugiabučių namų gyventojų, 2020 m. galėtų būti per metus atskirai surinkta daugiau nei 5 tūkst. tonų maisto / virtuvės atliekų.

Viešojo maitinimo įstaigos atsako už savo veikloje susidarančių maisto / virtuvės atliekų atskyrimą ir perdavimą atliekų tvarkytojams teisės aktų nustatyta tvarka. Diegiant maisto / virtuvės atliekų atskiros surinkimo iš gyventojų sistemą, ateityje rekomenduojama į šią sistemą įtraukti ir viešojo maitinimo įstaigas.

Informacija apie planuojamą kitų biologiškai skaidžių atliekų, esančių mišrių komunalinių atliekų sraute, tvarkymą pateikta 7.1.6 skyriuje.

7.1.2 Pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų tvarkymo ateityje vertinimas

Vadovaujantis atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumu, didžiausias atliekų tvarkymo prioritetas teikiamas komunalinių atliekų perdirbimui, todėl pagrindinis komunalinių atliekų tvarkymo tikslas – atskirti kuo daugiau pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo būdu, nes tokios žaliavos yra geresnės kokybės ir tinkamesnės perdirbimui, negu išskirtos iš mišrių komunalinių atliekų srauto mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) įrenginyje.

Vadovaujantis *LR pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo* pakeitimais, kurie įsigaliojo 2014 m. gegužės 22 d., Lietuvoje nuo 2016 m. vasario mėnesio bus įvesta užstato sistema vienkartinėi gėrimų pakuotei (gamintojai ir importuotojai privalės imti užstatą, jeigu tiekia vidaus rinkai alų, alaus kokteilius, sidrą, kriausių sidrą, vaisių vyną, vaisių vyno kokteilius, vaisių vyno gėrimus, kitus fermentuotus gėrimus, alkoholinius kokteilius ir nealkoholinius gėrimus (gaiviuosius gėrimus, stalo vandenį, girą), natūralų mineralinį vandenį, šaltinio vandenį, fasuotą geriamąjį vandenį, sultis, nektarą, supakuotus į stiklinę, plastikinę ir metalinę prekinę vienkartinę pakuotę, kurios talpa didesnė negu viena dešimtoji litro, bet mažesnė negu trys litrai). Vienkartinių pakuočių pardavėjai privalės priimti vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, atliekas ir grąžinti užstatą, išskyrus pakuočių pardavėjus, prekiaujančius parduotuvėse, kurių prekybos plotas neviršija 300 kv. m (neskaitant kaimo parduotuvių), ir prekyvietėse, kioskuose, degalinėse, viešojo maitinimo įstaigose.

Apytiksliai vertinimu, Lietuvoje į užstato sistemą patenkančios vienkartinių gėrimų pakuotės, kurių atliekos po vartojimo patenka į komunalinių atliekų srautą, sudaro vidutiniškai apie 10 kg/gyv./metus (8 kg/gyv./metus gyventojai įsigyja prekybos vietose ir apie 2 kg/gyv./metus – per HoReCa sistemą). Taip pat daroma prielaida, kad Vilniaus miesto gyventojai gėrimų užstatinėse pakuotėse suvartos apie 60 proc. daugiau, lyginant su šalies vidurkiu, o grąžinamų pakuočių efektyvumas sieks 90 proc. Tuo būdu vertinama, kad Vilniaus miesto savivaldybėje per užstato sistemą nuo (nuo 2016 m. vasario mėn.) kasmet bus surenkama vidutiniškai apie 8 tūkst. tonų pakuočių atliekų.

Tačiau didžioji dalis pakuočių ir toliau turės būti surenkama per pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų atskiro surinkimo individualiais ir kolektyviniais konteineriais sistema. Skatinti atliekų turėtojus rūšiuoti komunalines atliekas planuojama ir šiomis priemonėmis:

- iki 2016 m. liepos 1 d. įvertinti diferencijuotos (dvinarės) vietinės rinkliavos ar kitos įmokos įdiegimo galimybes pagal teisės aktų reikalavimus ir, esant galimybei (ar pareigai), ją nustatyti;
- įgyvendinti antrinių žaliavų rūšiavimo monitoringo ir kontrolės sistemą (t.y. atsakingi savivaldybės ir RAAD darbuotojai turėtų periodiškai tikrinti ir prižiūrėti, kaip atliekų turėtojai atskiria antrines žaliavas iš bendro komunalinių atliekų srauto);
- vykdyti visuomenės švietimo ir informavimo priemones atliekų rūšiavimo ir perdirbimo srityje.

Kadangi didžioji komunalinių atliekų sraute susidarančių antrinių žaliavų dalis – pakuočių atliekos, antrinių žaliavų surinkimo sistemos plėtra numatoma bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą (plačiau aptarta 6.2 skyriuje).

Bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą, numatyta plėsti atskiro pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimo kolektyvinėmis ir individualiomis priemonėmis sistemą, visus atliekų turėtojus aprūpinant pakankamu kiekiu pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteineriais, maišais, dėžutėmis ir kitomis). 2015–2020 m. laikotarpiu numatyta:

- įrengti antrinių žaliavų surinkimo aikšteles (įskaitant trūkstančių kolektyvinių konteinerių pastatymą) daugiabučių namų rajonuose ir kitose viešose vietose;
- aprūpinti individualiomis rūšiuojamojo surinkimo priemonėmis visų individualių namų valdų ir sodų valdų gyventojus;
- sudaryti galimybes savivaldybės teritorijoje veikiantiems juridiniams asmenims (švietimo ir ugdymo įstaigoms, viešbučiams, restoranams, viešojo maitinimo įstaigoms bei kitiems) naudotis individualiomis ar kolektyvinėmis atskiro rūšiuojamojo surinkimo priemonėmis.

Organizuojant komunalinių atliekų surinkimo paslaugos konkursą(-us), techninėse sąlygose bus apibrėžta paslaugos teikėjo bei gamintojų ir importuotojų organizacijų atsakomybė aprūpinti Vilniaus miesto savivaldybės gyventojus pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonėmis.

Vadovaujantis *Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano* nuostatomis, savivaldybės atliekų turėtojus aprūpinti rūšiuojamojo surinkimo priemonėmis turėtų iki 2018 m. Gamintojų ir importuotojų organizacijos, aprūpinant atliekų turėtojus – pirmoje eilėje gyventojus – rūšiuojamojo pakuočių atliekų surinkimo priemonėmis, vadovaujasi šiomis prioritetinėmis nuostatomis:

- kiekvienai namų valdai (kuri gali būti aptarnaujama individualiais atliekų surinkimo konteineriais) pateikiamas 2–jų konteinerių komplektas – 120 l (atskiram stiklo atliekų surinkimui) ir 240 l talpos (atskiram visų kitų pakuočių atliekų surinkimui); savivaldybei pageidaujant, individualių valdų gyventojai vietoj konteinerių gali būti aprūpinami specialiais maišais pakuočių atliekų surinkimui;
- viešo (kolektyvinio) naudojimo specializuotais 3–jų konteinerių (stiklas, popierius, plastikas) komplektais vidutiniškai galės naudotis ne daugiau kaip 300 gyventojų. Šie specializuoti konteineriai yra statomi kartu su mišrių atliekų surinkimui skirtais konteineriais arba kiek galima arčiau mišrių komunalinių atliekų surinkimo vietų.

Preliminari informacija apie papildomų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimo individualių konteinerių poreikį individualioms valdoms ir juridiniams asmenims Vilniaus miesto savivaldybėje pateikta 3 priede. Konteinerių poreikis individualioms valdoms aprūpinti planuotas vertinant, kad individualiais rūšiuojamojo surinkimo konteineriais bus aprūpinti visi individualių namų valdų savininkai. Tikslus rūšiuojamojo surinkimo priemonių poreikis sodų valdoms ir juridiniams asmenims bus apibrėžtas po Atliekų turėtojų registro duomenų bazės sudarymo (numatoma 2016 m.). Individualaus rūšiuojamojo surinkimo priemonių plėtros priemonės planuojama įgyvendinti bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą, bei pasinaudojant nacionaline parama.

Gamintojų ir importuotojų organizacijų, organizuojančių pakuočių atliekų tvarkymą Vilniaus miesto savivaldybėje (VŠĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“ ir VŠĮ „Žaliasis taškas“) pateikiamais duomenimis (2015 m. balandžio mėn. informacija), individualiame sektoriuje vienam gyventojui per metus susidaro apie 62 kg pakuočių atliekų (tame tarpe – apie 25 kg stiklo ir 37 kg kitų rūšių pakuočių atliekų), t.y. apie 142,6 kg vienam namų ūkiui (vertinant, kad vidutinis namų ūkio dydis – 2,3 gyventojų). 2014 m. gamintojų ir importuotojų organizacijų pateiktais duomenimis, vienoje namų valdoje surinkta apie 84,7 kg pakuočių atliekų (37 kg pakuočių atliekų vienam gyventojui), kas sudaro apie 59 proc. nuo jų susidarymo. Gamintojų ir importuotojų organizacijų vertinimais, aprūpinus visas individualias valdas rūšiuojamojo surinkimo priemonėmis, papildomai vertinant teigiamą gyventojų švietimo ir informavimo veiklų poveikį, iki 2020 m. šie rodikliai didės apie 26 proc. ir 2020 m. pakuočių atliekų surinkimas sudarys apie 107 kg vienai namų valdai (apie 47 kg vienam gyventojui), tuo būdu surenkant apie 75 proc. individualių namų gyventojų ūkiuose susidarančių pakuočių atliekų kiekio.

Preliminariai vertinama, kad, įgyvendinus planuojamas priemones (aprūpinus individualiomis surinkimo priemonėmis individualių namų valdų, gyvenamų sodų valdų savininkus ir dalį juridinių asmenų), 2020 m. bus surinkta apie 5,5 tūkst. tonų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų. Tikslus kiekis galės būti įvertintas po Vilniaus miesto savivaldybės Atliekų turėtojų registro sudarymo (2016 m.), apibrėžus atskirų individualaus rūšiuojamojo surinkimo priemonių poreikius.

Vadovaujantis *Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano* nuostatomis, savivaldybės iki 2015 m. sausio 1 d. privalo patvirtinti konteinerių aikštelių išdėstymo schemas, o, pasikeitus teisės aktuose nustatytiems antrinių žaliavų surinkimo reikalavimams, – jas atnaujinti. Tokias konteinerių aikštelių išdėstymo Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje schemas numatyta patvirtinti 2015 m. *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane* savivaldybėms rekomenduojama tankinti visų miestų gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių tinklą:

- iki 2016 metų užtikrinti, kad visų miestų gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose vidutinis atstumas iki antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių būtų ne didesnis kaip 150 metrų;
- iki 2018 metų užtikrinti, kad visų miestų gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose vidutinis atstumas iki antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių būtų ne didesnis kaip 100 metrų.

2015 m. pradžios duomenimis, siekiant įgyvendinti *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane* nustatytą užduotį – įrengti gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę 600 gyventojų šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių ar kitose gyventojams patogiose, estetiškai įrengtose ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančiose vietose – savivaldybės teritorijoje

trūksta mažiausiai 260 komplektų (iki bendro jų skaičiaus – 890 komplektų). Tačiau reikalingų priemonių kiekis (įvertinant *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane* pateikiamas rekomendacijas vidutiniams atstumams nuo daugiabučių namų iki konteinerių aikštelių) bus patikslintas parengus konteinerių aikštelių išdėstymo schemas.

Planuojant kolektyvinio rūšiuojamojo surinkimo priemonių plėtros poreikius, dalyje savivaldybės teritorijos vertinamos požeminių konteinerių įrengimo galimybės. Požeminių konteinerių aikštelių poreikiai vertinami atsižvelgiant į *Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 18 d. sprendimu Nr. 1-2283 patvirtintus Mišrių komunalinių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo požeminių (įkasamų) konteinerių išdėstymo vietų Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje projektinius pasiūlymus (schemą)*. Remiantis projektiniais pasiūlymais, tokie požeminiai konteineriai galėtų būti įrengti 1 317 vietų. Numatytose vietose galima būtų įrengti 3 651 požeminius konteinerius (1 295 vnt. – mišrioms komunalinėms atliekoms ir 2 356 vnt. – antrinėms žaliavoms). Požeminių konteinerių įrengimo priemonė įtraukta į *2014–2020 m. Vilniaus miesto integruotų teritorijų vystymo programos projektą*. Įvertinant numatomą finansavimo sumą, visų numatytų požeminių konteinerių aikštelių įrengimas negalės būti realizuotas šiame laikotarpyje, todėl tokių požeminių konteinerių įrengimo galimybė pirmiausia vertinama tik reprezentacinėse Vilniaus miesto teritorijose, siekiant pagerinti miesto estetinį vaizdą ir aikštelių higieninę situaciją (mažinant kvapus, nepaliekant galimybės benamiams rūšiuoti atliekų konteinerių turinio, užkertant kelią graužikų patekimui ir pan.). Savivaldybei priėmus sprendimą įrengti požeminius konteinerius, planuojama atskirai įsigyti jų techninės priežiūros paslaugą.

Likusiose savivaldybės teritorijose, pagal poreikį, vertinamos antžeminių bei neatmetamos pusiau požeminių konteinerių infrastruktūros įrengimo galimybės. Rengiant investicinį projektą ir teikiant paraišką finansavimui gauti, bus atlikti detalūs techniniai, ekonominiai, finansiniai ir visi kiti būtini planuojamų komunalinių atliekų surinkimo infrastruktūros priemonių (aikštelių ir konteinerių įrengimo) įdiegimo galimybių vertinimai, kartu išspręsti priemonių tipo pasirinkimo, tikslaus kiekio, finansavimo poreikio, racionalaus lėšų naudojimo bei kiti klausimai.

Kolektyvinių rūšiuojamojo surinkimo priemonių viešose vietose ir juridiniams asmenims poreikiai bus patikslinti po Vilniaus miesto savivaldybės Atliekų turėtojų registro duomenų bazės (2016 m.) sudarymo. Preliminaraus pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimo priemonių poreikio Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių atliekų turėtojų aprūpinimui iki 2018 m. įvertinimo informacija pateikiama 3 priede.

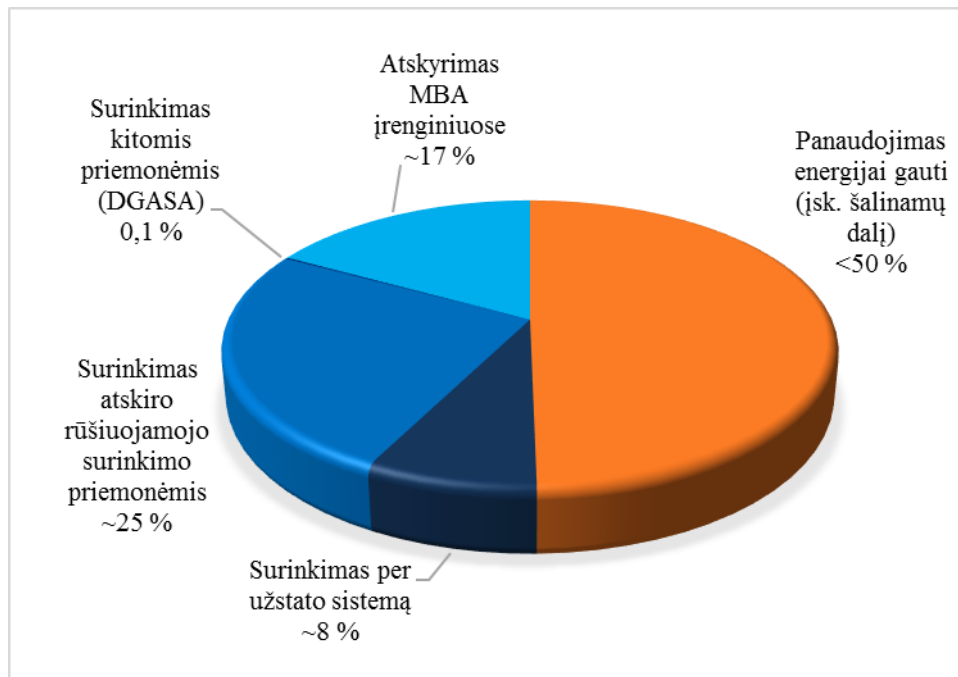
Kolektyvinio rūšiuojamojo surinkimo priemonių plėtros priemonės planuojama įgyvendinti bendradarbiaujant su licencijuotomis gamintojų ir importuotojų organizacijomis, organizuojančiomis pakuočių atliekų tvarkymą, bei pasinaudojant ES struktūrinių fondų parama.

Iki 2020 m., išplėtojus antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių tinklą daugiabučių namų rajonuose ir viešose vietose, papildomai aprūpinus kolektyviniais konteineriais dalį juridinių asmenų bei įvertinant, kad dėl visuomenės švietimo ir informavimo priemonių taikymo rūšiavimo efektyvumas 2016–2020 m. laikotarpiu turėtų augti, planuojama, kad 2020 m. kolektyvinio naudojimo konteineriais bus surenkama apie 31 tūkst. tonų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų. Vertinama, kad, įgyvendinus numatytas *Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo 2014–2020 m. plano* priemonės, 2020 m. iš viso bus atskirai surinkta apie 45 tūkst. tonų pakuočių ir kitų antrinių žaliavų (23 lentelė), iš kurių didžioji dalis (apie 79 proc. 2020 m.) – nukreipiamos panaudoti pakartotinai ir perdirbti.

Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane nustatytos užduoties – užtikrinti, kad iki 2020 metų mažiausiai 50 proc. (vertinant pagal atliekų kiekį) komunalinių atliekų sraute

esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų būtų paruošiama naudoti pakartotinai ir perdirbti – pasiekimui Vilniaus miesto savivaldybėje turėtų būti atskirai surinkta ir paruošta naudoti pakartotinai ir perdirbti apie 53 tūkst. tonų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų.

Apytiksliau vertinimu, atskiro surinkimo priemonėmis 2020 m. gali būti pasiektas apie 33 proc. Vilniaus miesto komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų (vertinant nuo šių atliekų susidarymo) bendro paruošimo naudoti pakartotinai ir perdirbti rodiklis. Kitų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimo (tvarkymo) sistemų įtaka siekiant minimalaus 50 proc. pakartotinio naudojimo ir perdirbimo užduoties reikalavimo įgyvendinimo parodyta 15 paveiksle.

Pav. 15. Pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimo (atskyrimo) vertinimas (proc. nuo jų susidarymo) pagal surinkimo ir tvarkymo būdus, siekiant 2020 m. šių atliekų paruošimui naudoti pakartotinai ir perdirbti nustatytos 50 proc. užduoties įgyvendinimo

Atskirą pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimą savivaldybės teritorijoje vykdys parinktas (-i) šių atliekų surinkimo operatorius (-iai). Tačiau Savivaldybė, kuri yra atsakinga už visų komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimą bei valstybinių užduočių įvykdymą, privalo turėti galimybę sukontroliuoti rūšiuojamuoju surinkimo būdu surinktų antrinių žaliavų kiekius. Siekiant užtikrinti surenkamų šių atliekų kiekių kontrolę bus sukurta atskira pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų apskaitos ir kontrolės sistema. Tolimesnį surinkto šio srauto apdorojimą vykdys viešojo pirkimo konkurso būdu parinktas pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų tvarkytojas (Pav. 12). Individualiomis ir kolektyvinėmis priemonėmis surinktų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimas ir tvarkymas bus organizuojamas vadovaujantis galiojančiais atliekų tvarkymą reglamentuojančiais teisės aktais.

7.1.3 Elektros ir elektroninės įrangos bei nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo ateityje vertinimas

Buityje naudojamos EEĮ atliekų bei nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo veikla bus organizuojama bendradarbiaujant su licencijuotomis gamintojų ir importuotojų organizacijomis, kurios ir toliau vykdys išsipareigojimus, numatytus teisės aktų nustatyta

tvarka su savivaldybe sudarytose sutartyse dėl buityje naudojamos EEĮ bei baterijų ir akumuliatorių surinkimo.

Komunalinių atliekų turėtojai elektros ir elektroninės įrangos bei nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekas galės (žr. 29 lentelę):

- pristatyti į artimiausią didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę,
- perduoti komunalinių atliekų tvarkytojui, kai jis jas surinks apvažiavimo būdu ne rečiau kaip 2 kartus per metus pagal iš anksto sudarytą ir viešai paskelbtą grafiką;
- teisės aktų nustatyta tvarka perduoti gamintojams, importuotojams ar platintojams, turintiems pareigą priimti minėtas atliekas.

Komunalinių atliekų turėtojai susidariusias elektros ir elektroninės įrangos bei nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekas gali pristatyti į elektros ir elektroninės įrangos bei nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo vietas (prekybos centruose, mokyklose, kitose švietimo įstaigose, degalinėse ir pan.), kurių sąrašas skelbiamas gamintojų ir importuotojų organizacijų interneto tinklalapiuose, arba perduoti platintojams, kurie pagal teisės aktų reikalavimus turi priimti šias atliekas. Platintojai privalo nemokamai priimti vartotojo atiduodamas buitines elektros ir elektroninės įrangos atliekas tuo atveju, jeigu vartotojo atiduodamos elektros ir elektroninės įrangos atliekos yra tos pačios paskirties, kaip platintojo parduodama elektros ir elektroninė įranga. Platintojai taip pat privalo nemokamai priimti vartotojo atiduodamas smulkios elektros ir elektroninės įrangos atliekas, kurių išoriniai matmenys ne didesni kaip 25 cm. Nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių platintojai pagal teisės aktų reikalavimus turi priimti šias atliekas nemokamai ir nereikalaudami pirkti naują bateriją ar akumuliatorių.

7.1.4 Buityje susidarančių pavojingųjų atliekų tvarkymo ateityje vertinimas

Numatant komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtrą, labai svarbu užtikrinti, kad į šių mišrių komunalinių atliekų tvarkymo įrenginius ir juose gaunamus produktus patektų kuo mažiau pavojingų medžiagų, todėl savivaldybė, organizuodama komunalinių atliekų surinkimo sistemą, turi užtikrinti atskiros buities pavojingųjų atliekų surinkimo paslaugų teikimą ir visuomenės švietimą.

Įvertinus esamą savivaldybės pavojingųjų atliekų surinkimo ir tvarkymo sistemos problematiką, numatoma buities pavojingųjų atliekų atskiros surinkimo sistemos plėtra, apimanti atskiros buityje susidarančių pavojingųjų atliekų surinkimo apvažiavimo būdu organizavimą, surinkimo esamomis priemonėmis (įskaitant DGASA) efektyvumo didinimą, susidarančių pavojingomis medžiagomis užterštų pakuočių atliekų tvarkymo organizavimą per DGASA, bendradarbiaujant su pakuočių gamintojų ir importuotojų organizacijomis, atskiros šių atliekų surinkimo vietų prieinamumo gyventojams didinimą (t.y. surinkimo vietų tankinimą, priemonių skaičiaus didinimą).

Pavojingųjų atliekų surinkimas bus ir toliau vykdomas per VAATC eksploatuojamas DGASA ir planuojamas 6 naujas aikšteles, didinant jų efektyvumą (iki maksimalių pajėgumų), plečiant aikštelėse surenkamų pavojingųjų atliekų rūšių sąrašą ir gerinant atliekų pridavimo sąlygas. Taip pat gyventojai buityje susidariusias pavojingąsias atliekas ir toliau galės pristatyti į šias atliekas tvarkančias įmones, pvz. į UAB „Toksika“ eksploatuojamą pavojingųjų atliekų tvarkymo aikštelę, esančią Vilniuje, Kuro g. 15, kur šios atliekos priimamos pagal įmonės nustatytus įkainius.

Pavojingųjų atliekų surinkimą apvažiavimo būdu planuojama organizuoti ne rečiau kaip 2 kartus per metus arba kitu dažniu, numatytu sutartyje tarp komunalinių atliekų vežėjo ir savivaldybės. Savivaldybė ne rečiau kaip 2 kartus per metus gyventojams pateiks išsamią informaciją apie pavojingųjų atliekų tvarkymą ir šią informaciją skelbs savivaldybės interneto

svetainėje. Pateikiamoje informacijoje turės būti nurodyta pavojingųjų atliekų tvarkymo svarba, pavojingųjų atliekų surinkimo savivaldybės teritorijoje vietos (nurodytos surenkamos atliekos, darbo laikas, kontaktinė informacija, pavojingųjų atliekų išvežimo tarifai, kurie bus nustatyti pagal Savivaldybės konkurso būdu pasamdyto vežėjo laimėtą vežimo kainą, bei paaiškintos gyventojų teisės perduodant pavojingąsias atliekas atitinkamų gaminių platinimo vietose.

Savivaldybė, sudarant su gamintojais ir importuotojais ar jų įsteigtomis organizacijomis sutartis dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančių atliekų tvarkymo sistemų, sieks, kad pavojingųjų atliekų srautai, kuriuos techniškai ir organizaciniu požiūriu galima surinkti, būtų surenkami tiesiogiai iš atliekų turėtojų, specialius kontenerius įmonių, įstaigų ar organizacijų patalpose, tame tarpe pagal gyventojų paraiškas į Vilniaus miesto atliekų tvarkymo IS apie pageidavimą išvežti pavojingas atliekas. Savivaldybė, 2015 m. peržiūrėdama sutartis su gamintojų ir importuotojų organizacijomis, įvertins sąlygas ir galimybes dėl gamintojų ir importuotojų organizacijų atsakomybės finansuoti aerozolių flakonų ir kitų pavojingomis medžiagomis užterštų pakuočių surinkimą ir tvarkymą.

Siekiant efektyvinti buityje susidarančių pavojingųjų atliekų surinkimo sistemą, kaip viena galimų alternatyvų sistemos plėtrai svarstoma inicijuoti susitarimą su degalinių tinklais dėl specialių kontenerių įrengimo degalinėse. Įrengus saugius bei rakinamus kontenerius pavojingosioms atliekoms surinkti degalinėse, gyventojams bus sudarytos patrauklesnės sąlygos rūšiuojamam šių atliekų surinkimui. Tikslios sprendinio įgyvendinimo apimtys bus apibrėžtos įvertinus organizacinius, techninius, priešgaisrinės saugos, sveikatos ir aplinkos apsaugos aspektus. Taip pat savivaldybė numato įvertinti technines ir organizacines galimybes įrengti specialius rakinamus buitines pavojingųjų atliekų surinkimo kontenerius kiekvienoje seniūnijoje.

Gyventojai susidariusius nereikalingus vaistus galės perduoti vaistinėms, kurios šias atliekas priima Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka.

Apibendrinta informacija, kaip planuojama organizuoti buityje susidarančių pavojingųjų atliekų surinkimą savivaldybės teritorijoje, pateikta 25 lentelėje.

25 lentelė. Planuojamas buityje susidarančių pavojingųjų atliekų surinkimas

Buityje susidarančios pavojingosios atliekos	Surinkimo būdas/ pristatymo vieta					
	DGA SA	Apvažiavimo būdu (ne rečiau kaip 2 kartus per metus)	EEĮ ir nešiojamų BA gamintojų ir importuotojų įsteigtos surinkimo vietos	EEĮ ir nešiojamų BA platinimo vietos	Vaistinės	Iš gyvenamosios vietos išvežamos PA pagal paraiškas ir savivaldybės tarifą
Tirpikliai, rūgštys, šarmai, foto chemikalai, pesticidai	+	+				+
Dažai, lakai, rašalai, klijai, dervos, impregnantai	+	+				+
Farmacinės atliekos (seni vaistai)					+	
EEĮ atliekos	+	+	+	+		
Nešiojamos baterijos ir akumulatoriai (BA)	+	+	+	+		+
Nebenaudojami gesintuvai	+	+				+
Aerozoliai	+	+				+
Asbesto atliekos	+					
Buitinės chemijos ar kitų pavojingų cheminių medžiagų pakuotė (be likučių)	+	+				+

7.1.5 Didelių gabaritų bei kitų komunalinių atliekų srautų tvarkymo ateityje vertinimas

Didelių gabaritų atliekų (baldų, statybos ir griovimo atliekų, naudotų padangų ir kt.) atskiras surinkimas numatomas per DGASA. Be to, gyventojams ir toliau bus siūlomi alternatyvūs atliekų atskiro surinkimo būdai, t.y. surinkimas apvažiavimo būdu (ne mažiau kaip 2 kartus per metus).

Gyventojai į DGASA galės pristatyti ir pakartotiniam naudojimui tinkamas gaminių ir kitas atliekas (baldus, elektros ir elektroninę įrangą, statybines medžiagas, dėvėtus drabužius ir pan.). Planuojama, kad bus parengta duomenų bazė, kurioje būtų pateikta informacija apie viso Vilniaus regiono didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse esančius daiktus, kuriuos galima pakartotinai naudoti.

Atsižvelgiant į *Valstybinio atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plano* reikalavimus, kad užtikrinti pavojingųjų ir didelių gabaritų atliekų surinkimo ir rūšiavimo patogumą bei prieinamumą visiems komunalinių atliekų turėtojams, DGASA tinklas Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje turės būti tankinamas iki 11 aikštelių. Įvertinant valstybinę užduotį, Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtrai planuojamos 5 naujos savivaldybės ir viena regioninė DGASA. Naujų DGASA įrengimo vietos priklausys nuo aikštelių įrengimo techninių galimybių, įvertinus sklypų skyrimo atskiruose mikrorajonuose galimybes, teises, ekonomines ir kitas sąlygas. Regioniniu mastu Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje planuojama įrengti centrinę didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę, skirtą apvažiavimo būdu surinktoms didelių gabaritų bei kitoms atliekoms surinkti, laikinai saugoti ir tvarkyti. Sprendžiant tolimesnius DGASA poreikio (tinklo plėtros) klausimus, siekiant racionalaus lėšų panaudojimo, bus įvertinti visi galimi didelių gabaritų ir kitų specifinių atliekų srautų surinkimo infrastruktūros sukūrimo kaip ir esamos infrastruktūros panaudojimo sprendimai.

DGASA tinklo plėtra prisidės ir prie geresnės statybos ir griovimo atliekų tvarkymo sistemos organizavimo, nes šiose aikštelėse iš gyventojų surinktos statybos ir griovimo atliekos bus

centralizuotai toliau perduodamos tvarkyti arba į planuojamą įrengti centrinę didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę, arba bus toliau perduodamos tvarkyti kitoms šias atliekas tvarkančioms įmonėms. Tokiu būdu bus įgyvendinama *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plane* nustatyta užduotis - iki 2020 metų mažiausiai 70 proc. (vertinant pagal atliekų kiekį) nepavojingųjų statybos ir griovimo atliekų, išskyrus *Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priedo „Atliekų sąrašas“ 17 05 04 kategorijoje (gruntas ir akmenys, nenurodyti 17 05 03 kategorijoje) nurodytas natūraliai susidarančias medžiagas, būtų paruošiama naudoti pakartotinai, perdirbti ir kitaip naudoti, įskaitant užpildymo veiklos rūšis, naudojant atliekas vietoj kitų medžiagų.*

Pažymime, kad vadovaujantis prognozinio vertinimu, Vilniaus mieste iš gyventojų per metus bus surenkama apie 2,7 tūkst. tonų statybos ir griovimo atliekų.

Statybos dalyviai, statybinių atliekų turėtojai, statybinių atliekų tvarkytojai, viešojo administravimo subjektai, taip pat kiti juridiniai ir fiziniai asmenys, kurių veiklos principus statybos srityje nustato Lietuvos Respublikos statybos įstatymas ir Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas, statybines atliekas turi tvarkyti vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. Nr. D1-637 įsakymu patvirtintomis *Statybinių atliekų tvarkymo taisyklėmis* (toliau – Taisyklės). Šios taisyklės nustato statybinių atliekų susidarymo ir tvarkymo planavimo, apskaitos ir tvarkymo statybvietėje, statybinių atliekų vežimo, naudojimo ir šalinimo reikalavimus. Taisyklėse taip pat nurodyta, kad vadovaujantis Statybos techniniu reglamentu *STR 1.11.01:2010 „Statybos užbaigimas“*, pripažįstant statinį tinkamu naudoti, Statybos užbaigimo komisijai turi būti pateikta pažyma apie statybinių atliekų perdavimą jas tvarkančiai įmonei arba jų sutvarkymą kitu teisės aktais nustatytu būdu, įrodantis, kad statybinės atliekos buvo perduotos atliekų tvarkytojui arba pateikti statytojo (užsakovo) pažymą apie neapdorotų statybinių atliekų sunaudojimą. Tokiu būdu šios statybos veikloje susidarančios atliekos turi būti perduodamos tiesiogiai atliekų tvarkytojui arba sunaudojamos statybos metu ir už šių atliekų tvarkymą atsakingi patys atliekų turėtojai.

Tekstilės atliekų surinkimas. Tekstilės atliekų ir pakartotiniam naudojimui tinkamų drabužių atskiras surinkimas ir toliau numatomas per DGASA bei konteinerine sistema. Konteinerinės sistemos plėtros apimtys priklausys nuo realaus poreikio bei galimybių gauti nacionalinę arba ES finansinę paramą. Planuojant komunalinių atliekų surinkimo aikštelių infrastruktūros savivaldybės teritorijoje plėtrą, bus apspręstos atskiros tekstilės atliekų surinkimo priemonių pastatymo (įrengimo) aikštelėse galimybės.

Naudotų padangų surinkimas. Gyventojai nemokamai gali atiduoti naudotas padangas padangų platintojams, jeigu atiduodamos padangų atliekos skirtos tam pačiam transporto priemonės tipui ir padangų atliekų skaičius (skaičiuojant vienetais) atitinka atliekų turėtojo perkamų padangų skaičių. Iš gyventojų naudotos padangos surenkamos ir per DGASA.

Padangų remonto ar keitimo metu susidariusios netinkamos naudoti padangos turi būti paliekamos variklinių transporto priemonių techninę priežiūrą ir remontą atliekančioms įmonėms teisės aktų nustatyta tvarka.

7.1.6 Po rūšiavimo likusių mišrių komunalinių atliekų tvarkymo ateityje vertinimas

Siekiant atliekų tvarkymo sistemos efektyvumo ir ekonominės naudos vartotojams, mišrių komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą numatoma ir toliau vykdyti regioniniu principu. *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane* numatyta, kad savivaldybės iki 2016 metų privalo baigti įrengti mechaninio biologinio apdorojimo įrenginius, kuriuose būtų atskiriamos ir apdorojamos biologiškai skaidžios atliekos, arba mechaninio apdorojimo

įrenginius, kuriuose biologiškai skaidžios atliekos būtų apdorojamos prieš jas perduodant naudoti energijai gauti.

Iki regioninių mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių veiklos pradžios (2015 m.), kaip ir ankstesniais metais, komunalinių atliekų surinkimo operatorių iniciatyva bus vykdomas pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų atskyrimas iš mišrių komunalinių atliekų srauto privačiose rūšiavimo linijose. Remiantis 2014 m. mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo linijų darbo rezultatais (išanalizavus atskirų mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo veiklą vykdančių atliekų tvarkytojų pateiktus duomenis), preliminariai vertinama, kad 2015 m. linijose bus atskirta vidutiniškai apie 9 proc. visų susidarančių pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų (priklausomai nuo rūšiavimui nukreipiamo mišrių komunalinių atliekų kiekio, tai sudarys apie 7–10 proc. nuo viso apdorojamo atliekų rūšiuojamo srauto).

VAATC įgyvendinant ES finansuojamą projektą „*Vilniaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra*“ Nr. VP3-3.2.-AM-01-V-02-010, Vilniaus mieste, Jočionių g. bus pastatyti regioniniai atliekų mechaninio biologinio apdorojimo (MBA) įrenginiai, kurių metiniai pajėgumai sieks daugiau nei 250 tūkst. tonų¹⁰. Numatoma, kad projekto statybos darbai bus pabaigti ir MBA įrenginiai pradėti eksploatuoti 2016 m. sausio 1 d. Projekto įgyvendinimas leis išplėsti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, užtikrinant biologiškai skaidžių atliekų tvarkymą Vilniaus apskrityje, kad būtų vykdomos Europos Sąjungos nustatytos atliekų tvarkymo užduotys ir įgyvendinami *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane* nustatyti reikalavimai.

Pagrindinė mechaninio rūšiavimo įrenginio paskirtis – mišrių komunalinių atliekų srauto rūšiavimas. Įgyvendinus projektą, Vilniaus apskrityje komunalinių atliekų tvarkymo sistema bus pertvarkyta tokiu būdu, kad likusios po rūšiavimo jų susidarymo vietoje atliekos bus nukreipiamos rūšiavimui į MBA įrenginius, kuriuose bus atskiriamos perdirbimui ir panaudojimui tinkamos atliekos (pagrindė – antrinės žaliavos, biologiškai skaidžios atliekos ir kietojo atgautojo kuro (toliau – KAK) frakcija). Mišrių komunalinių atliekų apdorojimo MBA įrenginiuose prognozių vertinimai (vertinimo rezultatai pateikiami 23 lentelėje) atlikti remiantis minimaliais projekto „*Vilniaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra*“ viešojo pirkimo „*Mechaninio biologinio apdorojimo (MBA) įrenginių projektavimas, statyba ir eksploatacija*“ konkurso sąlygose nustatytais projekciniais įrenginių efektyvumo atskirų srautų atskyrimui ir frakcijų kokybės reikalavimais.

Prognozuojant Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymą, vertinama, kad 2020 m. apie 1/3 dalis nuo visų savivaldybės teritorijoje susidarančių komunalinių atliekų bus atskirta susidarymo vietoje, o likusi 2/3 dalis turės būti nukreipiama apdorojimui į MBA įrenginius. Apytikslu vertinimu, 2016–2020 m. laikotarpiu į MBA įrenginius nukreipiamų Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje surinktų mišrių komunalinių atliekų kiekis sudarys 167–186 tūkst. tonų.

Mechaninio rūšiavimo įrenginyje iš mišrių komunalinių atliekų srauto pirmiausia bus atskiriamos patekusios didelių gabaritų atliekos, elektros ir elektronikos ir kitos pavojingosios atliekos. Toliau, taikant automatinio ir rankinio rūšiavimo priemones, iš mišrių komunalinių

¹⁰ remiantis projekto „*Vilniaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra*“ viešojo pirkimo „*Mechaninio biologinio apdorojimo (MBA) įrenginių projektavimas, statyba ir eksploatacija*“ konkurso sąlygose nurodyta informacija. Pastaba: remiantis PAV atrankos dokumentuose (Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Vilniaus skyriaus 2014-07-29 raštu Nr. (15.8)-A4-3561 pateikta „Atrankos išvada dėl UAB „VAATC“ komunalinių atliekų mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių statybos ir eksploatacijos žemės sklype, esančiame Jočionių g. 13, Vilniaus m. poveikio aplinkai vertinimo“ nurodytas MBA įrenginių pajėgumas – 277,2 tūkst. tonų per metus.

atliekų srauto bus kasmet išrūšiuojama ir perduodama perdirbimui apie 18–22 tūkst. tonų (2020 m. vertinimu, apie 11 proc. nuo patekusių Vilniaus miesto savivaldybės mišrių komunalinių atliekų srauto) pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų (26 lentelė). MBA įrenginiuose išrūšiuojamų antrinių žaliavų atskyrimo efektyvumas ir atskirtų frakcijų kokybė priklausys nuo to, kaip sparčiai ir efektyviai bus vystomas rūšiuojamasis atliekų surinkimas bei gerimų pakuočių užstato sistema. Kuo atliekų turėtojai geriau rūšiuos pakuočių atliekas ir kitas antrines žaliavas jų susidarymo vietoje, tuo labiau mažės šių atliekų kiekis ir kokybė mišrių komunalinių atliekų sraute ir atitinkamai antrinių žaliavų išskyrimas mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo įrenginyje.

Vertinama, kad biologiniam apdorojimui bus nukreipiama apie 59–62 tūkst. tonų biologiškai skaidžių atliekų frakcijos per metus (apie 37 proc. nuo bendro Vilniaus miesto savivaldybės mišrių komunalinių atliekų srauto 2020 m.). Atskirta biologiškai skaidi atliekų dalis bus apdorojama biodžiovinimo būdu. Po biologiškai skaidžių atliekų biologinio apdorojimo gautas KAK (preliminariai – apie 41–43 tūkst. tonų kasmet) bus perduotas atliekų naudojimo energijai gauti įrenginiams (energijos gamybai kogeneracijos būdu).

Mišrių komunalinių atliekų mechaninio rūšiavimo metu iš stambios apdorojamų atliekų frakcijos atskirtas didesnę nei 12 MJ/kg energetinę vertę turintis KAK (preliminariai apie 48–54 tūkst. tonų kasmet, kas sudarys apie 29 proc. dalį nuo į MBA įrenginius patenkančio Vilniaus miesto savivaldybės mišrių komunalinių atliekų srauto) bus perduotas naudojimui atliekų naudojimo energijai gauti įrenginiuose (energijos gamybai kogeneracijos būdu). Pagal MBA įrenginių eksploatavimo sutarties sąlygas, už KAK gamybą, saugojimą bei realizaciją atsakingas MBA įrenginių operatorius.

Po mechaninio rūšiavimo likusios netinkamos perdirbti ar panaudoti energijai išgauti komunalinės atliekos (inertinė frakcija (žvyras, smėlis, neišrūšiuoto stiklo likučiai, pan.), atskirtos neperdirbamos ir nedegios didelio gabarito atliekos, kt.) – vidutiniškai apie 32–45 tūkst. tonų per metus (apie 20 proc. nuo bendro Vilniaus miesto savivaldybės mišrių komunalinių atliekų srauto 2020 m.) bus nukreipiamos šalinimui Vilniaus apskrities regioniniame komunalinių atliekų sąvartyne.

Nuo 2016 m. neapdorotų mišrių komunalinių atliekų šalinimas sąvartyne bus visiškai nutrauktas, t.y. visos mišrios komunalinės atliekos bus apdorojamos regioniniuose mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose ir neapdorotos į sąvartyną nepateks. Sąvartyne planuojama šalinti tik mechaninio biologinio apdorojimo metu atskirtas neperdirbamas ir nedegias inertines atliekas bei didelio gabarito atliekas, atskirai surinktas perdirbimui ir panaudojimui netinkamas didelių gabaritų, statybos ir griovimo, įskaitant asbesto turinčias, ir kitas perdirbimui ar panaudojimui netinkamas atliekas. KAK naudojimo metu susidarę pelenai iš atliekų naudojimo energijai gauti įrenginių taip pat bus šalinami, ar, esant galimybei, perdirbami. Tačiau šios atliekos apskaitomos kaip gamybos įmonių veiklos atliekos, tuo būdu nėra vertinamos savivaldybės organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos atliekų balanse (26 lentelėje). Plane numatyta regioninė priemonė, apimanti naujos Vilniaus apskrities regioninio komunalinių atliekų sąvartyno sekcijos įrengimą, kurią įgyvendinant bus įvertinamas galimas susidaryti pelenų iš Vilniaus mieste planuojamų atliekų naudojimo energijai gauti įrenginių kiekis. Vertinama, kad 2020 m. šalinamos komunalinės atliekos sudarys apie 14 proc. nuo viso savivaldybėje susidarančių komunalinių atliekų kiekio (27 lentelė).

7.1.7 Visuomenės švietimo ir informavimo priemonių plėtra

Siekiant įgyvendinti savivaldybei nustatytas komunalinių atliekų tvarkymo užduotis, sistemingam bei nuosekliam įvairias visuomenės grupes apimančiam švietimui bei informavimui komunalinių atliekų susidarymo prevencijos ir tvarkymo klausimais turės būti

skiriamas ypatingas dėmesys. Įvairių aplinkosaugos ir komunikacijos ekspertų vertinimu¹¹, visuomenės elgesys turi būti formuojamas kompleksiskai, parodant sąsajas tarp gyvenimo kokybės ir aplinkosaugos, apeliuojant į tai, kad ekologiškas, aplinkai draugiškas gyvenimas, individualus požiūris į atliekų tvarkymą (atliekų rūšiavimas, kompostavimas, saikus vartojimas ir kt.) yra naudingas pačiam gyventojui. Ir net jei verslas dažnai nėra suinteresuotas atliekų prevencija, nes ji mažina vartojimą (tuo pačiu ir verslininkų pajamas), norint pasiekti kokybiškų visuomenės informavimo rezultatų, visuomenės švietimą turi organizuoti suinteresuoti subjektai, tokie kaip centrinės valdžios, vietos savivaldos institucijos, aplinkosauginės organizacijos ir kiti.

Skatinant gyventojus kompostuoti jų namų ūkiuose susidarančias biologines atliekas, kuriant maisto / virtuvės atliekų atskiro surinkimo sistemą, didelis dėmesys planavimo laikotarpiu bus skiriamas savalaikiam gyventojų informavimui apie maisto atliekų aplinkosauginę bei ekonominę reikšmę, kartu pateikiant praktinius patarimus, kaip sumažinti biologiškai skaidžių atliekų susidarymą. Siekiant plėsti pirminio rūšiavimo apimtį, gyventojai bus skatinami mažinti naudojamų pakuočių kiekį, rinktis perdirbamas ir ekonomines (pvz., didesnės talpos) pakuotes. Bus vykdomos atskiros visuomenės švietimo priemonės saugaus aplinkai pavojingųjų atliekų srautų tvarkymo tema, informuojant gyventojus apie buitines chemijos tausojančią vartojimą, pavojingų cheminių medžiagų naudojimo mažinimą, tinkamą buitines pavojingųjų atliekų rūšiavimą, ilgaamžiškesnių prietaisų, įkraunamų baterijų ir akumuliatorių naudojimą, naikintinų vaistinių preparatų tinkamą tvarkymą.

Labai svarbu ugdyti palankią nuomonę apie gaminių pakartotinį naudojimą ir pagamintus iš atliekų produktus. Regioniniu mastu (VAATC iniciatyva ir lėšomis) planuojamu laikotarpiu numatyta parengti duomenų bazę, kurioje bus pateikta informacija apie regiono didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse esančius daiktus, kuriuos galima pakartotinai naudoti. Savivaldybės savo elektroninėje svetainėje aktyviai viešins informaciją apie savivaldybės teritorijoje veikiančias elektros ir elektroninės įrangos ir/ar kitų daiktų remonto dirbtuves bei taisyklas, kuriose prailginamas namų ūkiuose naudojamų daiktų tarnavimo laikas ir taip išvengiama komunalinių atliekų susidarymo. Visos šios ir kitos planavimo laikotarpiui numatytos visuomenės švietimo ir informavimo priemonės įtrauktos šio plano 4 skyriuje pateiktame Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos plėtros priemonių plane 2014–2020 m.

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos iniciatyva numatyta parengti ir įgyvendinti *Visuomenės sąmoningumo ugdymo priemonių 2015–2020 m. planą*, kuriame bus nustatytos užduotys ir priemonės didinti asmenų norą bei motyvaciją rūšiuoti susidarančias komunalines atliekas. Savivaldybės administracija ir toliau kasmet rengs ir įgyvendins Visuomenės aplinkosauginio švietimo programas. Administracijos direktoriaus 2014 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 30-1691 buvo patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės aplinkosauginio projektų, finansuojamų iš Vilniaus miesto savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo 2014 metų specialiajai programai patvirtintų asignavimų sąrašas. Administracijos direktoriaus įsakymu Nr. 30-694, 2015 m. kovo 15 d. patvirtinti Visuomenės aplinkosauginio švietimo projektų rėmimo nuostatai.

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Aplinkos ir energetikos departamento Aplinkos apsaugos skyrius numato skelbti Visuomenės aplinkosauginio švietimo projektų rėmimo konkursus, finansuojamus Vilniaus miesto savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšomis. Visuomenės sąmoningumo didinimui numatoma organizuoti

¹¹ *Gaminių ar pakuočių atliekų hierarchijos taikymo studija. Ataskaita*. UAB „Ekokonsultacijos“ (LR Aplinkos ministerijos užsakymu), 2012.

šviečiamuosius seminarus, mokymus, aplinkosaugines akcijas, rengti ir spausdinti straipsnius, leisti leidinius atliekų prevencijos ir vartojimo mažinimo klausimais. Aktyviai į visuomenės švietimo veiklas bus įtraukiami vaikai. Visuomenės švietimui ir informavimui ikimokyklinio ugdymo įstaigose ir mokyklose planuojamu laikotarpiu bus organizuojami seminarai, konkursai, praktiniam susipažinimui su savivaldybės ir regioniniame lygmenyje veikiančia atliekų tvarkymo infrastruktūra organizuojamos ekskursijos į atliekų laikino laikymo, apdorojimo, tvarkymo ir šalinimo įrenginius. Gyventojų švietimui atliekų prevencijos ir tvarkymo tema bus ir toliau leidžiami straipsniai vietinėje ir regioninėje spaudoje, informuojama Vilniaus miesto savivaldybės internetiniame puslapyje (<http://www.vilnius.lt/>; <http://www.aplinka.vilnius.lt>) ir VAATC internetiniame puslapyje (<http://www.vaatc.lt>).

Švietimo ir informavimo veiklos bus vykdomos paslaugų sutarčių su atskirų komunalinių atliekų srautų surinkimo operatoriais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis (ir jų operatoriais) apimtyse bei VAATC iniciatyva. Visuomenės švietimas ir informavimas elektros ir elektroninės įrangos surinkimo ir tvarkymo klausimais bus vykdomas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos su Asociacija „EEPA“ ir VšĮ „Elektronikos gamintojų ir importuotojų organizacija“ pasirašytų sutarčių *dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančios elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo sistemos diegimo ir funkcionavimo Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje* apimtyse. Šiomis sutartimis gamintojų ir importuotojų organizacijos yra įpareigosotos vykdyti viešinimo veiksmus, informuojant gyventojus apie namų ūkiuose susidarančias pavojingąsias bei nepavojingąsias elektros ir elektronikos atliekas, jų klasifikaciją, šių atliekų šalinimo pasėkoje prarandamus išteklius, daromą žalą aplinkai, teisingus ir visiems prieinamus šių atliekų atsikratymo būdus, elektros ir elektroninės įrangos atliekų pakartotinio naudojimo ir tvarkymo galimybes, įrengtas šių atliekų surinkimo ar supirkimo vietas, vykdomas šių atliekų surinkimo akcijas.

Vengti pakuočių atliekų susidarymo, rūšiuoti susidariusias perdirbimui ir panaudojimui tinkamas pakuočių atliekas gyventojai bus skatinami vykdant su pakuočių tvarkymo organizacijomis (VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“, VšĮ „Žaliasis taškas“, VšĮ „Gamtos ateitis“ ir kitomis) pasirašytų Bendradarbiavimo sutarčių *Dėl komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamo surinkimo, vežimo ir paruošimo naudoti organizavimo Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių atliekų sistemoje* apimtyse numatytas gyventojų švietimo ir informavimo veiklas.

Planuojamu laikotarpiu savivaldybės gyventojai bus ir toliau raginami prisidėti prie respublikiniu mastu Aplinkos ministerijos ir kitų institucijų, nevyriausybinių organizacijų, gamintojų ir importuotojų bei kitų organizacijų organizuojamų akcijų, konkursų bei kitų renginių. Aplinkos ministerijos parengtame *Valstybinės atliekų prevencijos programos įgyvendinimo 2014-2020 metų priemonių plane* numatytos priemonės respublikiniu mastu vykdyti visuomenės informavimo kampanijas, skirtas komunalinių atliekų susidarymo prevencijai, atskirų srautų pirminiam rūšiavimui, atskiram surinkimui ir palankiam aplinkai tvarkymui skatinti.

8. PLANO ĮGYVENDINIMO POVEIKIO ĮMOKŲ UŽ ATLIEKŲ TVARKYMĄ DYDŽIUI VERTINIMAS

Vertinama, kad Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo plane numatytų priemonių įgyvendinimas turės įtakos įmokos už atliekų tvarkymą dydžiui. Siekiant įgyvendinti savivaldybei nustatytas komunalinių atliekų tvarkymo užduotis, būtina infrastruktūros plėtra, naujų sistemos organizavimo, kontrolės ir apskaitos mechanizmų sukūrimas, dėl ko augs komunalinių atliekų tvarkymo sistemos kaštai ir to pasėkoje atitinkamai brangs atliekų tvarkymo paslauga gyventojams. Didžiausią įtaką įmokos augimui turės naujų komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo priemonių diegimo, regioninės atliekų tvarkymo infrastruktūros

plėtros projektų įgyvendinimo, mokesčio už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis įvedimo, sistemos administravimo kaštai ir bendras kainų augimas.

Nuo 2014 m. balandžio mėn. Vilniaus m. savivaldybei taikomas sąvartyno „vartų mokestis“ – 39,77 Eur/t (137,32 Lt/t) (su PVM). Nuo 2015 m. sausio 1 d. įsigaliojo Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2014 m. spalio 22 d. sprendimu Nr. 1-2058 patvirtintas 39,77 Eur (su PVM) sąvartyno „vartų mokestis“. Pradėjus eksploatuoti naujus MBA įrenginius, kuriuose numatoma MBA eksploatavimo paslaugų kaina operatoriui – 40,26 Eur/t (139 Lt/t) (be PVM) arba 48,71 Eur/t (168,19 Lt/t) (su PVM)¹², sąvartyno „vartų mokestis“ turės būti perskaičiuotas, atsižvelgiant į pasikeitusį komunalinių atliekų kiekį, tvarkymo būdą ir regioninės atliekų tvarkymo sistemos kaštus (tame tarpe – veikiančios DGASA ir kitos VAATC esamos ir numatomos regioninės infrastruktūros eksploatacija, sąnaudos senų sąvartynų uždarymui ir priežiūrai po uždarymo, sąnaudos naujų projektų įgyvendinimui (tame tarpe – sąnaudos atskiro maisto / virtuvės atliekų surinkimo ir tvarkymo sistemos sukūrimui), sistemos administravimo, visuomenės švietimo ir informavimo priemonių įgyvendinimo ir kitos išlaidos). Apytiksliai VAATC vertinimu, preliminarus skaičiuojamasis vienos tonos atliekų tvarkymo įkainis galėtų siekti apie 69,89 Eur/t (be PVM) (šioje kainoje neįvertintos pastoviosios ir kintamos sąnaudų dalies, solidarumo ir kitų papildomų išlaidų įtaka).

Įmokos už komunalinių atliekų tvarkymą dydžiui įtakos turės ir valstybinis mokestis už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis, nustatytas 2014 m. lapkričio 13 d. Lietuvos Respublikos Seimo priimtame *Lietuvos Respublikos Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo NR. VIII-1183 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 7, 8 priedėliais įstatyme Nr. XII-1328*. Vadovaujantis minėtais pakeitimais, mokesčio už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis tarifas už nepavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamas atliekas 2016 m. bus 21,72 Eur/toną (75 Lt/toną) ir kasmet didės po 5,79 Eur/toną (20 Lt/toną), o 2020 m. sieks 44,89 Eur/toną (155 Lt/toną). Siekiant, kad sąvartyno „vartų mokestis“ už komunalines atliekas didėtų kuo mažiau arba nuo 2016 m. nedidėtų, turi būti siekiama sąvartyne šalinti tik perdirbimui ir panaudojimui energijai gauti nebetinkamas komunalines atliekas.

Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą kaštams įtakos turės dvinarės vietinės rinkliavos ar kitos įmokos nustatymo reikalavimas, vadovaujantis *Rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo metodika*, kurią Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711. LR Seimui 2015 m. kovo 26 d. priėmus *Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 30² straipsnio pakeitimo įstatymą*, įsigalios Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos *Rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklės*, kurių nuostatai (jeigu nebus nukeltas įgyvendinimo terminas) turės būti įgyvendinti iki įstatyme nurodyto termino (2016 m. liepos 1 d.). Pagrindines investicijas, reikalingas dvinarės vietinės rinkliavos ar kitos įmokos įvedimui, sudarys investicijos į pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemones (konteinerius ir konteinerinių aikštelių įrengimą), tačiau planuojama, kad šios priemonės bus įrengiamos ES struktūrinės paramos, nacionalinės paramos bei pakuočių gamintojų ir importuotojų lėšomis, todėl ženklios įtakos vietinės rinkliavos ar kitos įmokos dydžiui neturės. Tačiau bus reikalingos lėšos Vilniaus miesto savivaldybės Atliekų turėtojų registro duomenų bazės sukūrimui bei dvinarės vietinės rinkliavos ar kitos įmokos administravimui, kurio kaštai yra didesni nei

¹² 2013-09-11 UAB „VAATC“ ir UAB „Energiesman“ pasirašė ketinimų protokolą ir susitarimą, kuriuo nustatyta, kad eksploatavimo paslaugų kaina yra 109,1 Lt/t be PVM (31,60 Eur/t be PVM). Šis susitarimas įsigaliojo jo pasirašymo dieną.

paprastos rinkliavos ar kitos įmokos administravimo kaštai. Dėl šių priežasčių tokios dvinarės sistemos įvedimas bus susijęs su kainos atliekų turėtojams padidėjimu.

Įmokos už atliekų tvarkymą dydžio augimas yra ribojamas *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane* nustatytu reikalavimu, kad išlaidos už komunalinių atliekų tvarkymą negali viršyti 1 proc. disponuojamų namų ūkio pajamų. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, vidutinės disponuojamos piniginės pajamos vienam namų ūkiui per mėnesį 2013 m. Lietuvos didžiuosiuose miestuose sudarė 845 Eur (Lietuvos Respublikoje – 731 Eur). Preliminarus Plano įgyvendinimo poveikis įmokos už atliekų tvarkymą dydžiui pateiktas 26 lentelėje. Dėl Plane numatytų priemonių įgyvendinimo didžiausia komunalinių atliekų tvarkymo kaina namų ūkiams prognozuojama 2017 m., vėliau dėl įdiegtos atliekų rūšiavimo sistemos ir mažėjančio mišrių komunalinių atliekų kiekio, atliekų tvarkymo išlaidos už atliekų tvarkymą gyventojams turėtų mažėti.

26 lentelė. Plano įgyvendinimo preliminarus poveikis įmokos už atliekų tvarkymą dydžiui

	2016	2017	2018	2019	2020
Mišrių komunalinių atliekų susidarymas, t	185 309	186 052	177 082	167 500	166 768
Mišrių komunalinių atliekų dalis, tenkanti gyventojams	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Mišrių komunalinių atliekų susidarymas namų ūkiuose, t	129 716	130 236	123 957	117 250	116 738
Mišrių komunalinių atliekų susidarymas 1 gyventojui namų ūkyje per metus, t	0,240	0,240	0,229	0,217	0,216
Mišrių komunalinių atliekų susidarymas 1 namų ūkyje per metus, t	0,533	0,535	0,509	0,482	0,480
Preliminariai prognozuojama 1 tonos mišrių komunalinių atliekų tvarkymo kaina su PVM, Eur	135,39	137,13	137,42	138,03	138,75
Preliminariai prognozuojamos namų ūkio vidutinės išlaidos atliekų tvarkymui per metus, Eur	72,16	73,38	69,99	66,50	66,55
Vidutinės disponuojamos 1 namų ūkio pajamos per metus Vilniaus mieste, Eur	8 875	8 875	8 875	8 875	8 875
1 proc. disponuojamų namų ūkio pajamų per metus, Eur	88,7	88,7	88,7	88,7	88,7

Plano įgyvendinimo poveikio įmokos už atliekų tvarkymą dydžiui vertinimas yra preliminarus ir pagrįstas šiomis prielaidomis:

- Savivaldybė maksimaliai pasinaudos ES fondų parama ta apimtimi ir sąlygomis, kaip numatyta 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonės Nr. 05.2.1-APVA-R-008 „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo projekte (2015-05-26);
- Savivaldybė, rengdama paraišką ES paramai komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtrai gauti, prioritetą teiks trūkstamų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių įrengimui bei konteinerinių aikštelių įrengimui. Trūkstama pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimo infrastruktūra (konteineriai) bus finansuota pakuočių gamintojų ir importuotojų lėšomis, įtraukiant šias priemones į pakuočių atliekų surinkimo ir tvarkymo operatoriaus parinkimo konkurso pirkimų sąlygas;

- Visų rūšiuojamuoju būdu surinktų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų sutvarkymo išlaidas padengs pakuočių gamintojai ir importuotojai;
- Maisto/virtuvės atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir sutvarkymo kaina nuo 2019 m. nebus didesnė nei mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir sutvarkymo kaina;
- VAATC vertinimu, preliminarus skaičiuojamasis vienos tonos atliekų tvarkymo įkainis gali siekti apie 69,89 Eur/t (be PVM);
- Preliminari mišrių komunalinių atliekų 1 tonos surinkimo kaina Vilniaus mieste – 30 Eur/t (be PVM) (tikroji kaina paaiškės tik pasibaigus konkursui);
- Vertinant sąnaudas, susijusias su planuojamais surinkti didesniais buitės pavojingųjų atliekų kiekiais, priimta, kad vidutinė 1 tonos buitės pavojingųjų atliekų sutvarkymo kaina gali siekti 500 Eur/t (be PVM);
- 2016-2020 m. laikotarpiu namų ūkio vidutinės pajamos nebus mažesnės nei 2013 m;
- Išlaidos atliekų tvarkymo paslaugoms neviršys 88,7 Eur 1 namų ūkiui.

Preliminariai prognozuojamų vieno namų ūkio vidutinių išlaidų atliekų tvarkymui per metus palyginimas su esamomis įmokomis labai problemiškas, nes atliekų vežėjai nepateikia duomenų (komercinė paslaptis), o apklausų duomenys rodo labai didelį kainų išsibarstymą nuo 27 iki 160 Eur per metus.

Galima daryti tik labai apibendrintą išvadą, kad vieno namų ūkio vidutinės išlaidos atliekų tvarkymui 2014 metais buvo apie 55 Eur. Individualių namų savininkai mokėjo ženkliai daugiau - vidutiniškai 95 Eur. Remiantis šiomis prielaidomis, galima prognozuoti kainos augimą apie 30 procentinių punktų.

9. PLANO ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI

Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo plano 2014–2020 m. įgyvendinimo vertinimo kriterijai:

- kaip vykdomos atitinkamų kalendorinių metų *Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo plano 2014–2020 m. įgyvendinimo priemonės*;
- kaip vykdomos atitinkamų kalendorinių metų *Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano* komunalinių atliekų tvarkymo užduotys (užpildoma 27 lentelė).
 - o ar vykdomos *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plane* nustatytos komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartyne mažinimo užduotys;
 - o ar vykdoma *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plane* nustatyta komunalinių atliekų naudojimo užduotis;
 - o ar vykdoma *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plane* nustatyta popieriaus ir kartono, metalo, plastiko ir stiklo atliekų paruošimo pakartotinai naudoti ir perdirbti užduotis;
 - o ar vykdomos kitos *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plane* nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys.

27 lentelė. Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano įgyvendinimo vertinimo kriterijų ir jų siekiamų reikšmių sąrašas

Tikslas	Vertinimo kriterijus	Rodikliai	Institucija,
---------	----------------------	-----------	--------------

		2016 metų	2020 metų	atsakinga už vertinimo kriterijaus įgyvendinimą
1. Ilgalaikis strateginis atliekų tvarkymo tikslas – mažinti susidarančių atliekų kiekį, užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų atliekų tvarkymą ir racionalų atliekų medžiaginių ir energinių išteklių naudojimą, taip mažinti gamtos, kitų išteklių naudojimą ir atliekų šalinimą sąvartynuose	komunalinių atliekų, šalinamų sąvartynuose, kiekis, procentais	55	35	savivaldybės
		...	...	Vilniaus miesto savivaldybė/ VAATC
2. Mažinti sąvartynuose šalinamų atliekų kiekį – plėtoti racionalų atliekų medžiaginių ir energinių išteklių naudojimą	įrengti ir veikiantys mišrių komunalinių atliekų mechaninio ir mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiai, vienetais	10	10	savivaldybės, regioniniai atliekų tvarkymo centrai
		...	...	Vilniaus miesto savivaldybė/ VAATC
	sąvartynuose pašalintų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekis, palyginti su 2000 metų kiekiu, procentais	45	35	savivaldybės
		...	...	Vilniaus miesto savivaldybė/ VAATC
3. Užtikrinti visuomenės sveikatai ir aplinkai saugų visų atliekų srautų tvarkymą, tobulinti esamas atliekų tvarkymo sistemas	užtikrinta komunalinių atliekų tvarkymo paslauga, procentais	100	100	savivaldybės
		...	...	Vilniaus miesto savivaldybė/ VAATC

- kaip įgyvendinamas atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumas (atliekų hierarchija), vertinant pažangą kiekvienais kalendoriniais metais pagal 28 lentelėje pateiktus rodiklius:

28 lentelė. Atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumo įgyvendinimo vertinimo rodikliai

Atliekų tvarkymo būdas	Vertinimo rodikliai	Laukiamas rezultatas	Vertinimo rodiklio vertinimo laikotarpis
Atliekų prevencija	1) Bendras komunalinių atliekų susidarymas, tonomis per metus	Mažėjimas arba stabilumas	Nuo 2014 m.
	2) Komunalinių atliekų susidarymas vienam gyventojui, kilogramais per metus	Mažėjimas arba stabilumas	Nuo 2014 m.
	3) Komunalinių atliekų susidarymas vienam namų ūkiui, kilogramais per metus	Mažėjimas arba stabilumas	Nuo 2014 m.
Atliekų paruošimas naudoti pakartotinai	4) Naudoti pakartotinai paruoštų atliekų kiekiai, tonomis per metus	Didėjimas	Nuo 2015 m.
	5) Naudoti pakartotinai paruoštų atliekų kiekiai, proc. nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Didėjimas	Nuo 2015 m.
Atliekų	6) Iš gyventojų ir juridinių asmenų (įmonių, įstaigų,	Didėjimas	Nuo 2014

Atliekų tvarkymo būdas	Vertinimo rodikliai	Laukiamas rezultatas	Vertinimo rodiklio vertinimo laikotarpis
paruošimas perdirbimui	organizacijų) atskirai surinktų bei paruoštų naudoti pakartotinai ir perdirbti pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų kiekiai, tonomis per metus pagal atliekų kategorijas (popieriaus ir kartono, stiklo, plastikų, metalo atliekos)		m.
	7) Pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų kiekis, išrūšiuotas bei paruoštas naudoti pakartotinai ir perdirbti mechaninio biologinio apdorojimo įrenginyje, tonomis per metus	Didėjimas, stabilumas, vėliau mažėjimas	Nuo 2015 m.
	8) Atskirai surinktų buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekiai, tonomis per metus	Didėjimas	Nuo 2014 m.
	9) Atskirai surinktų biologinių atliekų kiekiai, tonomis per metus	Didėjimas	Nuo 2014 m.
	10) Bendras perdirbimui surinktas ir paruoštas komunalinių atliekų kiekis, tonomis per metus, įskaitant ir biologinių atliekų kompostavimą	Didėjimas	Nuo 2014 m.
	11) Bendras perdirbimui surinktas ir paruoštas komunalinių atliekų kiekis, proc. nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Didėjimas	Nuo 2014 m.
Atliekų naudojimas	12) Panaudotų energijai gauti komunalinių atliekų kiekis, proc. nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Didėjimas arba stabilumas, vėliau mažėjimas	Nuo 2016 m.
Atliekų šalinimas	13) Pašalintų sąvartyne komunalinių atliekų kiekis, proc. nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Ne daugiau nei 55 proc.	Nuo 2016 m.
		Ne daugiau nei 35 proc.	Nuo 2020 m.
	14) Pašalintų sąvartyne komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekis, tonomis per metus	Mažėjimas	Nuo 2014 m.
	15) Pašalintų sąvartyne komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekis, proc. nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Mažėjimas	Nuo 2014 m.

10. PRIEDAI

Priedų sąrašas:

1 priedas. Aplinkos apsaugos agentūros duomenys apie komunalines atliekas surenkančias, rūšiuojančias, apdorojančias, naudojančias ar šalinančias įmones Vilniaus miesto savivaldybėje

2 priedas. Aplinkos apsaugos agentūros duomenys apie atliekų susidarymą Vilniaus miesto savivaldybėje 2013 m.

3 priedas. Preliminarus pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimo priemonių poreikis Vilniaus miesto savivaldybės komunalinių atliekų turėtojų aprūpinimui iki 2018 m.

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS DUOMENYS APIE KOMUNALINES ATLIEKAS SURENKANČIAS, RŪŠIUOJANČIAS, APDOROJANČIAS, NAUDOJANČIAS AR ŠALINANČIAS ĮMONES VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖJE

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Tvarkomos komunalinės atliekos	Tvarkymo būdai
1.	K. Kurtinaičio firma „EDUANITA“	Nehalogeninti tirpikliai ir jų turinčios medžiagos, rūgštys ir jų tirpalai, šarmai ir jų tirpalai, nepanaudoti vaistai, dažų, lako, rašalų, klijų, dangos miltelių atliekos, kitos cheminių preparatų atliekos, metalų atliekos, įvairios stiklo atliekos, plastikai ir guma, medienos atliekos, dėvėti drabužiai, įvairios tekstilės atliekos, baterijų ir akumuliatorių atliekos, kitos cheminių preparatų atliekos, kitos popieriaus ir kartono atliekos, nebenaudojama didesnė buitinė technika, mišrios komunalinės atliekos, popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pavojingomis medžiagomis užteršta pakuotė, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos	Surinkimas, vežimas
2.	UAB „Ecoservice“	Mišrios komunalinės atliekos, antrinės žaliavos (tame tarpe ir pakuočių atliekos) su priemaišomis prieš rūšiavimą, stiklas, popieriaus atliekos, didžiosios atliekos, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, dažai, rašalas, klijai ir dervos, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, dažai, rašalas, klijai ir dervos, plovikliai, tirpikliai, rūgštys, šarmai, fotografijos cheminės medžiagos, plovikliai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, maisto atliekos, metalai, plastikai, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, biologiškai suyrančios atliekos (šakos), gatvių valymo atliekos, turgaviečių atliekos, gruntas ir akmenys, drabužiai, tekstilės gaminiai, pesticidai, medinės pakuotės, PET buteliai, stiklo pakuotės, popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotos pakuotės, mišrios pakuotės, pakuotės, kuriose yra	Surinkimas, vežimas, laikymas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti (<i>tik antrinės žaliavos</i>), organinių medžiagų, nenaudojamų kaip tirpikliai, perdirbimas ir (arba) atnaujinimas (įskaitant kompostavimą ir kitus biologinio pakeitimo procesus)

		pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų kietų poringų rišamųjų medžiagų (pvz., asbesto), įskaitant tuščius slėginius konteinerius, kitaip neapibrėžtos frakcijos, turgaviečių atliekos, septinių rezervuarų dumblas, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos	
3.	UAB „Viduryš“	Biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, maistinis aliejus ir riebalai, popierius ir kartonas, stiklas, drabužiai, tekstilės gaminiai, tirpikliai, rūgštys, šarmai, fotografijos cheminės medžiagos, pesticidai, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, aliejus ir riebalai, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, plovikliai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, plovikliai, citotoksiniai ir citostatiniai vaistai, vaistai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, plastikai, metalai, kaminų valymo atliekos, biologiškai suyrančios atliekos, gruntas ir akmenys, kitos biologiškai nesuyrančios atliekos, didžiosios atliekos, popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų kietų poringų rišamųjų medžiagų (pvz., asbesto), įskaitant tuščius slėginius konteinerius, kitaip neapibrėžtos frakcijos, turgaviečių atliekos, gatvių valymo liekanos, septinių rezervuarų dumblas, nuotakyno valymo atliekos, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos	Surinkimas, vežimas
4.	AB „Medienos plaušas“	Popierius ir kartonas, mišrios komunalinės atliekos	Surinkimas, vežimas, organinių medžiagų, nenaudojamų kaip tirpikliai, perdirbimas ir (arba) atnaujinimas (įskaitant kompostavimą ir kitus biologinio pakeitimo procesus) (<i>tik popieriaus ir kartono atliekos</i>)

5.	UAB „Atliekų tvarkymo tarnyba“	Popierius ir kartonas, stiklas, drabužiai, tekstilės gaminiai, tirpikliai, rūgštys, šarmai, fotografijos cheminės medžiagos, pesticidai, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, aliejus ir riebalai, dažai, rašalas, klijai ir dervos, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, dažai, rašalas, klijai ir dervos, plovikliai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, plovikliai, vaistai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, kurioje yra pavojingų cheminių medžiagų, mediena, metalai, kaminų valymo atliekos, biologiškai suyrančios atliekos, kitos biologiškai nesuyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, maistinis aliejus ir riebalai, citotoksiniai ir citostatiniai vaistai, plastikai, didžiosios atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, mišrios komunalinės atliekos, popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, kitaip neapibrėžtos frakcijos, turgaviečių atliekos, gatvių valymo liekanos, septinių rezervuarų dumblas,	Surinkimas, vežimas Importas, eksportas, prekyba, tarpininkavimas (tik <i>pakuočių atliekos</i>).
6.	UAB „Greenmark“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, popierius ir kartonas, stiklas, mediena, plastikai, metalai, mišrios komunalinės atliekos, gatvių valymo liekanos, kitaip neapibrėžtos frakcijos	Surinkimas, vežimas
7.	Savivaldybės įmonė „Gydomoji gamyba“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų kietų poringų rišamųjų medžiagų (pvz., asbesto), įskaitant tuščius slėginius kontenerius, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios	Surinkimas, vežimas

		virtuvių ir valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, rūgštys, šarmai, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, mišrios komunalinės atliekos, turgaviečių atliekos, gatvių valymo liekanos, septinių rezervuarų dumblas	
8.	UAB „VSA Vilnius“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, maistinis aliejus ir riebalai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, mediena, kurioje yra pavojingų cheminių medžiagų, mediena, plastikai, metalai, kaminų valymo atliekos, biologiškai suyrančios atliekos, gruntas ir akmenys, kitos biologiškai nesuyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, didžiosios atliekos, turgaviečių atliekos, gatvių valymo liekanos, septinių rezervuarų dumblas, nuotakyno valymo atliekos, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti, apimantis šias išankstinio atliekų apdirbimo veiklas (<i>tik popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, stiklo pakuotės, medinės pakuotės, stiklo, popieriaus ir kartono, plastikų, didžiųjų atliekų</i>), laikymas (<i>tik popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, stiklo pakuotės, popieriaus ir kartono, stiklo, dienos šviesos lempų ir kitų atliekų, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojamos įrangos, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, medienos, plastikų, metalų atliekos</i>)
9.	UAB „Horeca sprendimai“	Popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, maistinis aliejus ir riebalai, dažai, rašalas, klijai ir dervos, mediena, plastikai, metalai, mišrios komunalinės atliekos, didžiosios atliekos, turgaviečių atliekos, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos	Surinkimas, vežimas, importas (<i>tik biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, maistinis aliejus ir riebalai</i>), eksportas (<i>tik biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, maistinis aliejus ir riebalai</i>), atliekų paruošimas naudoti ir šalinti (<i>tik biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, maistinis aliejus ir riebalai, turgaviečių atliekos</i>), laikymas (<i>tik biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, maistinis aliejus ir riebalai</i>).
10.	UAB „Gedvauta“	mišrios komunalinės atliekos	Surinkimas, vežimas

11.	UAB „Tvar.com“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvinių ir valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, plastikai, metalai, biologiškai suyrančios atliekos, gruntas ir akmenys, gatvių valymo liekanos, septinių rezervuarų dumblas, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos	Surinkimas, vežimas
12.	UAB „Švara visiems“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvinių ir valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, plastikai, metalai, biologiškai suyrančios atliekos, gruntas ir akmenys, kitos biologiškai nesuyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, didžiosios atliekos, turgaviečių atliekos, gatvių valymo liekanos, septinių rezervuarų dumblas, nuotakyno valymo atliekos, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos	Surinkimas, vežimas
13.	UAB „Naujamiesčio būstas“	Biologiškai suyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, didžiosios atliekos, gatvių valymo liekanos	Surinkimas, vežimas
14.	UAB „Ekosfera ir Ko“	Mišrios komunalinės atliekos	Surinkimas, atliekų būsenos ar sudėties pakeitimas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti
15.	UAB „Antagutė“	Popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvinių ir valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, maistinis aliejus ir riebalai, dažai, rašalas, klijai ir dervos, mediena, plastikai, metalai, biologiškai suyrančios atliekos, gruntas ir akmenys, mišrios komunalinės atliekos, didžiosios atliekos, kitos biologiškai nesuyrančios atliekos, turgaviečių atliekos, gatvių valymo liekanos	Surinkimas, vežimas

16.	UAB „PK Servis“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, mediena, plastikai, metalai, biologiškai suyrančios atliekos, gruntas ir akmenys, kitos biologiškai nesuyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, didžiosios atliekos, turgaviečių atliekos, gatvių valymo liekanos, septinių rezervuarų dumblas, nuotakyno valymo atliekos	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas
17.	UAB „STEBULĖ“	Medinės pakuotės, mišrios pakuotės, biologiškai suyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, didžiosios atliekos, gatvių valymo liekanos	Surinkimas, vežimas
18.	UAB „Aketonas“	Biologiškai suyrančios atliekos, gruntas ir akmenys, mišrios komunalinės atliekos, gatvių valymo liekanos	Surinkimas, vežimas
19.	UAB „Gamtovaizdis“	Mišrios komunalinės atliekos, gatvių valymo liekanos	Surinkimas, vežimas
20.	Želdynų akcinė bendrovė "VILNIAUS ZUNDA"	Mišrios komunalinės atliekos, gatvių valymo liekanos	Surinkimas, vežimas
21.	UAB „Ekobars“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, popierius ir kartonas, stiklas, tekstilės gaminiai, mediena, plastikai, metalai, mišrios komunalinės atliekos, didžiosios atliekos	Surinkimas, vežimas, eksportas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti, laikymas
22.	UAB „VIPP Sprendimai“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, mediena, plastikai, mišrios komunalinės atliekos,	Surinkimas, vežimas, eksportas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti, laikymas
23.	UAB „Dokumentų naikinimo sistemos“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas, prekyba, tarpininkavimas

		pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, mediena, plastikai, mišrios komunalinės atliekos	
24.	UAB „Ecoramus“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų kietų poringų rišamųjų medžiagų (pvz., asbesto), įskaitant tuščius slėginius kontenerius, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, tirpikliai, rūgštys, šarmai, fotografijos cheminės medžiagos, pesticidai, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, maistinis aliejus ir riebalai, aliejus ir riebalai, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, plovikliai, citotoksiniai ir citostatiniai vaistai, vaistai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, kurioje yra pavojingų cheminių medžiagų, mediena, plastikai, metalai, kaminų valymo atliekos, kitaip neapibrėžtos frakcijos, biologiškai suyrančios atliekos, gruntas ir akmenys, kitos biologiškai nesuyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, turgaviečių atliekos, gatvių valymo liekanos, septinių rezervuarų dumblas, nuotakyno valymo atliekos, didžiosios atliekos, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos,	Surinkimas, vežimas, eksportas, tarpininkavimas
25.	Individuali įmonė KASATONAS	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, mediena, plastikai, kaminų valymo atliekos, mišrios komunalinės atliekos, gatvių valymo liekanos, didžiosios atliekos, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos	Surinkimas, vežimas
26.	UAB „Eko tarnyba“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET	Surinkimas, vežimas, laikymas, importas,

		(polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, plastikai, metalai, mišrios komunalinės atliekos,	eksportas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti, atliekų būsenos ar sudėties pakeitimas (<i>tik popieriaus ir kartono pakuotėms, plastikinėms pakuotėms, popieriaus ir kartomo atliekoms</i>)
27.	UAB „AV CONSULTING“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų kietų poringų rišamųjų medžiagų (pvz., asbesto), įskaitant tuščius slėginius konteinerius, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, tirpikliai, rūgštys, šarmai, fotografijos cheminės medžiagos, pesticidai, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, maistinis aliejus ir riebalai, aliejus ir riebalai, dažai, rašalas, klijai ir dervos, plovikliai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, plovikliai, citotoksiniai ir citostatiniai vaistai, vaistai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, plastikai, metalai, kaminų valymo atliekos, kitaip neapibrėžtos frakcijos, biologiškai suyrančios atliekos, gruntas ir akmenys, kitos biologiškai nesuyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, turgaviečių atliekos, gatvių valymo liekanos, septinių rezervuarų dumblas, nuotakyno valymo atliekos, didžiosios atliekos, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos	Surinkimas, vežimas, eksportas, tarpininkavimas
28.	UAB „Baltic Recycling Group“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, plastikai, metalai, biologiškai suyrančios atliekos, gruntas ir akmenys, kitos	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas, prekyba, tarpininkavimas

		biologiškai nesuyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, turgaviečių atliekos, didžiosios atliekos, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos	
29.	UAB „Biograta“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų kietų poringų rišamųjų medžiagų (pvz., asbesto), įskaitant tuščius slėginius kontenerius, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, tirpikliai, rūgštys, šarmai, fotografijos cheminės medžiagos, pesticidai, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, maistinis aliejus ir riebalai, aliejus ir riebalai, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, plovikliai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, plovikliai, citotoksiniai ir citostatiniai vaistai, vaistai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, kurioje yra pavojingų cheminių medžiagų, mediena, metalai, kaminų valymo atliekos, kitaip neapibrėžtos frakcijos, biologiškai suyrančios atliekos, gruntas ir akmenys, kitos biologiškai nesuyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, turgaviečių atliekos, septinių rezervuarų dumblas, nuotakyno valymo atliekos, didžiosios atliekos, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos,	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas, tarpininkavimas
30.	UAB „Ekobazė“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, popierius ir kartonas, stiklas, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, plastikai, metalai, mišrios komunalinės atliekos	Surinkimas, vežimas, eksportas, laikymas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti
31.	UAB „EMP recycling“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET	Surinkimas (<i>išskyrus pakuočių atliekas</i>),

		(polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, stiklas, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, plastikai, metalai	vežimas, laikymas (<i>išskyrus pakuočių atliekas</i>), atliekų paruošimas naudoti ir šalinti (<i>tik stiklas, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, metalai</i>)
32.	Vitalij Brovinskij	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų kietų poringų rišamųjų medžiagų (pvz., asbesto), įskaitant tuščius slėginius konteinerius, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, tirpikliai, rūgštys, šarmai, fotografijos cheminės medžiagos, pesticidai, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, maistinis aliejus ir riebalai, aliejus ir riebalai, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, plovikliai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, plovikliai, citotoksiniai ir citostatiniai vaistai, vaistai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, mediena, kurioje yra pavojingų cheminių medžiagų, plastikai, metalai, kaminų valymo atliekos, kitaip neapibrėžtos frakcijos, biologiškai suyrančios atliekos, gruntas ir akmenys, kitos biologiškai nesuyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, turgaviečių atliekos, gatvių valymo liekanos, septinių rezervuarų dumblas, nuotakyno valymo atliekos, didžiosios atliekos, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos	Surinkimas, vežimas

33.	UAB „Baltic Technology Group“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, plastikai, mišrios komunalinės atliekos	Surinkimas, vežimas
34.	UAB „BBC PRO“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, plastikai, mišrios komunalinės atliekos,	Surinkimas, vežimas
35.	UAB „Cargovita“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų kietų poringų rišamųjų medžiagų (pvz., asbesto), įskaitant tuščius slėginius konteinerius, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, tirpikliai, rūgštys, šarmai, fotografijos cheminės medžiagos, pesticidai, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, maistinis aliejus ir riebalai, aliejus ir riebalai, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, plovikliai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, plovikliai, citotoksiniai ir citostatiniai vaistai, vaistai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, kurioje yra pavojingų cheminių medžiagų, mediena, plastikai, metalai, kaminų valymo atliekos, kitaip neapibrėžtos frakcijos, biologiškai suyrančios atliekos, gruntas ir akmenys, kitos biologiškai nesuyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, turgaviečių atliekos, gatvių valymo liekanos, septinių rezervuarų dumblas, nuotakyno valymo atliekos, didžiosios atliekos, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos,	Surinkimas, vežimas
36.	UAB „Ekonovus“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės	Surinkimas, vežimas, laikymas, Atliekų paruošimas naudoti ir šalinti (<i>tik pakuočių</i>)

		pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, maistinis aliejus ir riebalai, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, plovikliai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, plastikai, metalai, biologiškai suyrančios atliekos, gruntas ir akmenys, kitos biologiškai nesuyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, turgaviečių atliekos, gatvių valymo liekanos, septinių rezervuarų dumblas, nuotakyno valymo atliekos, didžiosios atliekos	<i>atliekos), importas (tik pakuočių atliekos), eksportas (tik pakuočių atliekos), prekyba (tik pakuočių atliekos),</i>
37.	UAB „Mikrum“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, drabužiai, biologiškai suyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, didžiosios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, didžiosios atliekos	Surinkimas, vežimas, laikymas <i>(tik mišrios komunalinės atliekos, didžiosios atliekos)</i>
38.	UAB „Ekoterra“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, popierius ir kartonas, stiklas, drabužiai, tekstilės gaminiai, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, plastikai, metalai, mišrios komunalinės atliekos	Surinkimas, vežimas, laikymas, importas <i>(tik pakuočių atliekos)</i> , eksportas <i>(tik pakuočių atliekos)</i> , atliekų paruošimas naudoti ir šalinti, atliekų būsenos ar sudėties pakeitimas
39.	UAB „Scandinavian Industrial Waste Management“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir	Surinkimas, vežimas

		valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, plastikai, metalai, biologiškai suyrančios atliekos, gruntas ir akmenys, mišrios komunalinės atliekos, gatvių valymo liekanos, septinių rezervuarų dumblas, didžiosios atliekos, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos,	
40.	UAB „Mano aplinka“	Biologiškai suyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, gatvių valymo liekanos	Surinkimas, vežimas
41.	UAB „Amber infra“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, plastikai, metalai, biologiškai suyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, didžiosios atliekos	Surinkimas, vežimas, eksportas (<i>išskyrus biologiškai suyrančias atliekas, mišrias komunalines atliekas, didžiąsias atliekas</i>)
42.	UAB „Pramonės paslaugos“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, popierius ir kartonas, plastikai, mišrios komunalinės atliekos	Surinkimas, vežimas, prekyba, tarpininkavimas
43.	Romualdo Matijošiaus IĮ	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, maistinis aliejus ir riebalai, dažai, rašalas, klijai ir dervos, plovikliai, vaistai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, plastikai, metalai, kaminų valymo atliekos, kitaip neapibrėžtos frakcijos, biologiškai suyrančios atliekos, gruntas ir akmenys, kitos biologiškai nesuyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, turgaviečių atliekos, gatvių valymo liekanos, septinių rezervuarų dumblas, nuotakyno valymo atliekos, didžiosios atliekos, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos,	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas, prekyba, tarpininkavimas
44.	UAB „Imrena“	Popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, maistinis aliejus ir riebalai, dažai, rašalas, klijai ir dervos, mediena, plastikai, metalai,	Surinkimas, vežimas

		biologiškai suyrančios atliekos, gruntas ir akmenys, kitos biologiškai nesuyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, turgaviečių atliekos, gatvių valymo liekanos, didžiosios atliekos, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos	
45.	UAB „Biodegra“	Biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, maistinis aliejus ir riebalai, biologiškai suyrančios atliekos	Surinkimas, vežimas
46.	UAB „Toksika“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų kietų poringų rišamųjų medžiagų (pvz., asbesto), įskaitant tuščius slėginius konteinerius, tirpikliai, rūgštys, fotografijos cheminės medžiagos, pesticidai, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, dažai, rašalai, klijai ir dervos, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, plovikliai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, citotoksiniai ir citostatiniai vaistai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, kurioje yra pavojingų cheminių medžiagų	Surinkimas, vežimas, laikymas, eksportas
47.	UAB „Ūrus" ir Ko	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų kietų poringų rišamųjų medžiagų (pvz., asbesto), įskaitant tuščius slėginius konteinerius, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, tirpikliai, rūgštys, šarmai, fotografijos cheminės medžiagos, pesticidai, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio,	Surinkimas, vežimas, eksportas, prekyba, tarpininkavimas

		nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, maistinis aliejus ir riebalai, aliejus ir riebalai, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, plovikliai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, plovikliai, citotoksiniai ir citostatiniai vaistai, vaistai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, kurioje yra pavojingų cheminių medžiagų, mediena, plastikai, metalai, kaminų valymo atliekos, kitaip neapibrėžtos frakcijos, biologiškai suyrančios atliekos, septinių rezervuarų dumblas, nuotakyno valymo atliekos	
48.	AB „Grigiškės“	Popieriaus ir kartono pakuotės, popierius ir kartonas	Surinkimas, vežimas, organinių medžiagų, nenaudojamų kaip tirpikliai, perdirbimas ir (arba) atnaujinimas (įskaitant kompostavimą ir kitus biologinio pakeitimo procesus), importas (<i>tik popieriaus ir kartono</i>)
49.	UAB „Kuusakoski“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, popierius ir kartonas, stiklas, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, plastikai, metalai, kaminų valymo atliekos, kitaip neapibrėžtos frakcijos, biologiškai suyrančios atliekos, septinių rezervuarų dumblas, nuotakyno valymo atliekos,	Surinkimas, vežimas, importas (<i>tik metalinės pakuotės, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, metalai</i>), eksportas (<i>tik metalinės pakuotės, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, metalai</i>), laikymas
50.	UAB „Žalvaris“ Vilniaus skyrius	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų kietų poringų	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti, atliekų būsenos ar sudėties pakeitimas, laikymas, prekyba, tarpininkavimas, organinių medžiagų, nenaudojamų kaip tirpikliai, perdirbimas ir (arba) atnaujinimas (įskaitant

		rišamųjų medžiagų (pvz., asbesto), įskaitant tuščius slėginius konteinerius, popierius ir kartonas, stiklas, drabužiai, tekstilės gaminiai, tirpikliai, šarmia, rūgštys, fotografijos cheminės medžiagos, pesticidai, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, maistinis aliejus ir riebalai, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, plovikliai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, plovikliai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, kurioje yra pavojingų cheminių medžiagų, mediena, plastikai, metalai, didžiosios atliekos	kompostavimą ir kitus biologinio pakeitimo procesus) (tik nebenaudojama elektros ir elektroninė įrangos atliekos), metalų ir metalų junginių perdirbimas ir (arba) atnaujinimas (tik nebenaudojama elektros ir elektroninė įrangos atliekos)
51.	UAB „Biastra plus“	Popieriaus ir kartono pakuotės, medinės pakuotės, popierius ir kartonas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, maistinis aliejus ir riebalai, mediena, biologiškai suyrančios atliekos,	Surinkimas, vežimas, organinių medžiagų, nenaudojamų kaip tirpikliai, perdirbimas ir (arba) atnaujinimas (įskaitant kompostavimą ir kitus biologinio pakeitimo procesus)
52.	UAB „Europopierius“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, popierius ir kartonas	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti
53.	UAB „Green day logistics“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, stiklas, tekstilės gaminiai, plastikai,	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas
54.	UAB „VILANPA“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, plastikai	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas
55.	UAB „Monmarkas“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, mediena, plastikai, metalai,	Surinkimas, vežimas, eksportas, laikymas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti

56.	UAB „Metrail“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, metalai,	Surinkimas, vežimas, laikymas, eksportas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti
57.	UAB „FETOKSA“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų kietų poringų rišamųjų medžiagų (pvz., asbesto), įskaitant tuščius slėginius konteinerius, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, septinių rezervuarų dumblas, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos	Surinkimas, vežimas
58.	UAB „Bioservice“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, plastikai,	Surinkimas, vežimas, prekyba, tarpininkavimas
59.	UAB „Expomet“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, plastikai, metalai	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas, laikymas, atliekų būsenos ar sudėties pakeitimas
60.	UAB „Baltic metal“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, metalai	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas, laikymas, atliekų būsenos ar sudėties pakeitimas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti <i>(tik metalinės pakuotės, metalai)</i>
61.	UAB „Biosfera“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, mediena, plastikai,	Surinkimas, vežimas, eksportas, laikymas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti
62.	UAB „Nikanoros“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės	Surinkimas, vežimas

		pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, plastikai, biologiškai suyrančios atliekos, didžiosios atliekos,	
63.	UAB „Atliekų tvarkymo centras“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų kietų poringų rišamųjų medžiagų (pvz., asbesto), įskaitant tuščius slėginius konteinerius, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, maistinis aliejus ir riebalai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, plastikai, metalai, kitaip neapibrėžtos frakcijos, didžiosios atliekos, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti, laikymas
64.	UAB „Vėjo paper“	Popieriaus ir kartono pakuotės, popierius ir kartonas	Vežimas, importas, laikymas, organinių medžiagų, nenaudojamų kaip tirpikliai, perdirbimas ir (arba) atnaujinimas (įskaitant kompostavimą ir kitus biologinio pakeitimo procesus)
65.	UAB „Akumuliatorių perdirbimo centras“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, popierius ir kartonas, baterijos ir akumuliatoriai, plastikai	Surinkimas, vežimas, prekyba, tarpininkavimas
66.	UAB „Ekonomas“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, popierius ir kartonas, plastikai	Surinkimas, vežimas, prekyba, tarpininkavimas, laikymas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti
67.	UAB „PALINK“ padalinys	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET	Surinkimas, vežimas, laikymas, atliekų

	„Vilniaus logistikos centras“	(polietilentereftalatas)) pakuotės	paruošimas naudoti ir šalinti
68.	UAB „EKSTARA“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, plastikai, metalai, laikymas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas,
69.	UAB „ELS energija“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, popierius ir kartonas, stiklas, drabužiai, tekstilės gaminiai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, plastikai,	Surinkimas, vežimas, prekyba, tarpininkavimas
70.	UAB „Vidvestuma“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų kietų poringų rišamųjų medžiagų (pvz., asbesto), įskaitant tuščius slėginius kontenerius, popierius ir kartonas, stiklas, drabužiai, tekstilės gaminiai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, plastikai, metalai,	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti, atliekų būsenos ar sudėties pakeitimas, laikymas, prekyba, tarpininkavimas
71.	UAB „ECSO“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, plastikai,	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas, prekyba, tarpininkavimas, laikymas
72.	UAB „Biomotorai“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, metalinės pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, maistinis aliejus ir riebalai, mediena, plastikai, metalai	Surinkimas, vežimas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti, laikymas
73.	UAB „LOBA“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET	Surinkimas, vežimas

		(polietilentereftalatas)) pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, plastikai,	
74.	UAB „VAATC“ didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų kietų poringų rišamųjų medžiagų (pvz., asbesto), įskaitant tuščius slėginius konteinerius, popierius ir kartonas, stiklas, drabužiai, tekstilės gaminiai, tirpikliai, rūgštys, šarmai, fotografijos cheminės medžiagos, pesticidai, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, plovikliai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, mediena, kurioje yra pavojingų cheminių medžiagų, mediena, plastikai, metalai, didžiosios atliekos	Laikymas
75.	UAB „DS Smith Packaging Lithuania“	Popieriaus ir kartono pakuotės, popierius ir kartonas	Eksportas
76.	UAB „EA TOURS“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, tekstilės gaminiai, maistinis aliejus ir riebalai, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, plastikai, metalai, kitaip neapibrėžtos frakcijos,	Vežimas, eksportas, prekyba, tarpininkavimas
77.	UAB „Dolitas“	Popieriaus ir kartono pakuotės, popierius ir kartonas	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas
78.	UAB „Atliekų tvarkymo sprendimai“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, plastikai	Surinkimas, vežimas, prekyba, tarpininkavimas

79.	UAB „Metalų komercija“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, plastikai, metalai,	Surinkimas, vežimas, laikymas, eksportas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti, prekyba, tarpininkavimas
80.	UAB „Liprama Vilnius“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų kietų poringų rišamųjų medžiagų (pvz., asbesto), įskaitant tuščius slėginius konteinerius, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, tekstilės gaminiai, tirpikliai, rūgštys, šarmai, fotografijos cheminės medžiagos, pesticidai, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, maistinis aliejus ir riebalai, aliejus ir riebalai, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, plovikliai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, plovikliai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, plastikai, metalai, kitaip neapibrėžtos frakcijos,	Surinkimas, vežimas, eksportas, prekyba, tarpininkavimas
81.	UAB „ESPP“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas	Surinkimas, vežimas, prekyba
82.	UAB „Ekometal“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, popierius ir kartonas, stiklas, drabužiai, tekstilės gaminiai, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas, laikymas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti

		elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, mediena, plastikai, metalai	
83.	UAB „Eko-B.A.R.S group“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, plastikai	Surinkimas, vežimas, laikymas (<i>tik plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės</i>)
84.	UAB „RAISENA“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, popierius ir kartonas, plastikai	Surinkimas, importas, eksportas, Atliekų paruošimas naudoti ir šalinti, laikymas
85.	UAB „YMAX LT“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, metalinės pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, plastikai, metalai	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas
86.	UAB „NIJOSTOMA“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės	Surinkimas, vežimas
87.	MB „AS PASLAUGOS“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, popierius ir kartonas, stiklas, drabužiai, tekstilės gaminiai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, plastikai,	Surinkimas, vežimas, prekyba, tarpininkavimas
88.	UAB „SEVOLTĖ“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, popierius ir kartonas, stiklas, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, metalai, mediena, plastikai	Surinkimas, vežimas, laikymas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti
89.	UAB „Poligranul“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, metalinės pakuotės, stiklo pakuotės,	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas, prekyba tarpininkavimas, laikymas, atliekų

		popierius ir kartonas, stiklas, plastikai	paruošimas naudoti ir šalinti, atliekų būsenos ar sudėties pakeitimas, organinių medžiagų, nenaudojamų kaip tirpikliai, perdirbimas ir (arba) atnaujinimas (įskaitant kompostavimą ir kitus biologinio pakeitimo procesus) (tik <i>plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, plastikai</i>)
90.	UAB „VERENTA“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, mediena, plastikai, metalai	Surinkimas, vežimas, prekyba tarpininkavimas
91.	UAB „Ekotransportas LT“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės	Surinkimas, vežimas, prekyba tarpininkavimas
92.	UAB „EURO TRADE Co“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, maistinis aliejus ir riebalai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga,	Surinkimas, vežimas, eksportas, prekyba, tarpininkavimas
93.	UAB „Recaidus“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų kietų poringų rišamųjų medžiagų (pvz., asbesto), įskaitant tuščius slėginius konteinerius, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, maistinis aliejus ir riebalai, dažai, rašalas, klijai ir dervos, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, plastikai, septinių rezervuarų dumblas, nuotakyno valymo atliekos, kitaip neapibrėžtos komunalinės atliekos	Vežimas, prekyba, tarpininkavimas

94.	UAB „Ekologijos projektai“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, metalinės pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, plastikai, metalai	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas
95.	UAB „Švarus miestas“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų kietų poringų rišamųjų medžiagų (pvz., asbesto), įskaitant tuščius slėginius konteinerius, popierius ir kartonas, drabužiai, tekstilės gaminiai, tirpikliai, rūgštys, šarmai, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, plovikliai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, plovikliai, baterijos ir akumuliatoriai, metalai	Surinkimas, vežimas, importas, prekyba, tarpininkavimas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti (<i>tik popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, stiklo pakuotės</i>), laikymas (<i>tik popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, stiklo pakuotės</i>)
96.	UAB „Klaipėda Recycling“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, plastikai,	Surinkimas, vežimas, importas, eksportas, laikymas, atliekų paruošimas naudoti ir šalinti
97.	UAB „Vukinta“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, popierius ir kartonas, plastikai,	Surinkimas, vežimas, prekyba, tarpininkavimas
98.	UAB „Oleum magnum“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų kietų poringų rišamųjų medžiagų (pvz., asbesto), įskaitant tuščius slėginius konteinerius, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, tekstilės gaminiai, tirpikliai, rūgštys, šarmai, fotografijos cheminės medžiagos, pesticidai, dienos šviesos	Surinkimas, vežimas, eksportas, prekyba, tarpininkavimas

		lėmpos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, maistinis aliejus ir riebalai, aliejus ir riebalai, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, plovikliai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, plovikliai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, plastikai, metalai, kitaip neapibrėžtos frakcijos, septinių rezervuarų dumblas, nuotakyno valymo atliekos	
99.	UAB „CuteBee“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, metalinės pakuotės, stiklo pakuotės, popierius ir kartonas, stiklas, pesticidai, aliejus ir riebalai, plastikai, metalai, kitaip neapibrėžtos frakcijos,	Vežimas, eksportas, prekyba, tarpininkavimas
100.	UAB „Skaistuva“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės, pakuotės iš tekstilės, pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos, popierius ir kartonas, stiklas, biologiškai suyrančios virtuvių ir valgyklų atliekos, drabužiai, tekstilės gaminiai, dienos šviesos lėmpos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, maistinis aliejus ir riebalai, aliejus ir riebalai, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, dažai, rašalas, klėjai ir dervos, plovikliai, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, plovikliai, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, plastikai, biologiškai suyrančios atliekos, gruntas ir akmenys, kitos biologiškai nesuyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, turgaviečių atliekos, gatvių valymo liekanos, septinių rezervuarų dumblas, nuotakyno valymo atliekos, didžiosios atliekos,	Surinkimas, vežimas
101.	UAB „Komunalinių įmonių kombinatas“	Popieriaus ir kartono pakuotės, plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės, medinės pakuotės, metalinės pakuotės, kombinuotosios pakuotės, mišrios pakuotės, stiklo pakuotės,	Surinkimas, vežimas

		pakuotės iš tekstilės, popierius ir kartonas, stiklas, dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio, nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, plastikai, metalai, kitaip neapibrėžtos frakcijos, biologiškai suyrančios atliekos, mišrios komunalinės atliekos, didžiosios atliekos	
--	--	--	--

Šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra, 2015.

2 priedas

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS DUOMENYS APIE ATLIEKŲ SUSIDARYMĄ
VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖJE 2013 M.**

Kodų grupė	Atliekų kodų grupės pavadinimas	Kiekis, t	Dalis, %
1	Mineralų ir karjerų kasybos ir apdorojimo atliekos	8 047,7	1,2
2	Žemės ūkio, medžioklės, žuvininkystės ir kt. pirminės produkcijos gamybos atliekos	4 846,3	0,7
3	Medžio apdirbimo, PK, baldų gamybos pramonės atliekos	315,7	0,0
4	Odos ir tekstilės pramonės atliekos	92,1	0,0
5	Naftos ir kt. perdirbimo atliekos	0,1	0,0
6	Neorganinių cheminių procesų atliekos	2,5	0,0
7	Organinių cheminių procesų atliekos	107,1	0,0
8	Dangų medžiagų atliekos	164,5	0,0
9	Fotografijos pramonės atliekos	57,6	0,0
10	Neorganinės terminų procesų atliekos	8 200,3	1,2
11	Neorganinės metalų apdirbimo pramonės atliekos	19,2	0,0
12	Metalų ir plastmasių formavimo atliekos	288,2	0,0
13	Naftos produktų ir alyvų atliekos	3 612,8	0,5
14	Organinių medžiagų, naudojamų kaip tirpikliai, atliekos	58,8	0,0
15	Pakuotės	54 054,7	8,2
16	ENTP	37 493,6	5,7
17	Statybos ir griovimo atliekos	244 302,4	37,1
18	Žmonių ir gyvūnų sveikatos saugos atliekos	617,6	0,1
19	Atliekų, nuotekų tvarkymo įrenginių ir vandens pramonės atliekos	6 113,3	0,9
20	Komunalinės atliekos	289 326,1	44,0
	VISO	657 720,5	100,0

3 priedas

**PRELIMINARUS PAKUOČIŲ ATLIEKŲ IR KITŲ ANTRINIŲ ŽALIAVŲ SURINKIMO PRIEMONIŲ POREIKIS VILNIAUS
MIESTO SAVIVALDYBĖS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TURĖTOJŲ APRŪPINIMUI IKI 2018 M.**

Individualūs rūšiuojamojo surinkimo konteineriai									
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Konteineriai individualiose namų valdose	Vieno ir dviejų butų gyvenamųjų (individualių) namų butų skaičius	Esamas konteinerių skaičius (2014 m.), vnt.		Planuojamas papildomas konteinerių skaičius (2015 m.), vnt. ^{3*}		Preliminarus trūkstamas konteinerių skaičius (2016-2018 m.), vnt. (100 % aprūpinant visas individualias valdas)		Pastabos
			Stiklui (120 l)	Kitai pakuotei (120 l)	Stiklui (240 l)	Kitai pakuotei (240 l)	Stiklui (120 l)	Kitai pakuotei (240 l)	Numatyta aprūpinti iki 2016 m. liepos mėn. ^{5*}
		18 145 *	9 615	9 615	1 120	1 120	7 500	7 500	
II.	Konteineriai sodų valdose	Sodų valdų skaičius			-	-	Stiklui (120 l)	Kitai pakuotei (240 l)	Numatyta aprūpinti iki 2018 m.
		27 000 (iš jų - 8 100 – gyvenamos) ^{2*}					8 000 ^{4*}	8 000 ^{4*}	
Individualūs ir kolektyviniai rūšiuojamojo surinkimo konteineriai									
III.	Konteineriai juridiniams asmenims (švietimo ir ugdymo įstaigoms, HoReCa sektoriui ir kitiems) (pagal poreikį)	Juridinių asmenų skaičius					Individualūs ir kolektyviniai (pagal poreikį) konteineriai		Numatyta aprūpinti iki 2018 m.
		7*					Preliminarus individualių konteinerių poreikis ^{6*} – 7 500 komplektų (15 000 vnt.) ^{4*} , kolektyvinių konteinerių – 1 200 komplektų ^{4*}		
Kolektyviniai rūšiuojamojo surinkimo konteineriai									
	10	11	12		13		14	15	16
IV.	Konteineriai daugiabučių namų rajonuose ir kitose viešose vietose	Daugiabučių gyvenamųjų namų skaičius	Esamas konteinerių pastatymo vietų ir konteinerių jose skaičius (komplekte - po 3 konteinerius)		Trūkstamas konteinerių komplektų skaičius 2015 m.		Planuojamas požeminių aikštelių ir konteinerių jose skaičius (2016-2018 m.)	Bendras antžeminių/ pusiau požeminių/ požeminių konteinerių aikštelių poreikis (iki 2018 m.)	Pastabos

		6 740	Apskaityta 1 041 konteinerių pastatymo vieta; 850 komplektų (2 550 vnt.) konteinerių; iš jų - tik 630 komplektų (1 890 vnt.) – tinkami tolimesniam naudojimui ^{8*}	260 komplektų (780 vnt.) ^{9*} (tada iš viso bus 890 komplektų (2 670 vnt.) konteinerių)	1 317 aikštelių ^{10*} ; AŽ surinkimui numatyta 2 356 vnt. požeminių konteinerių	Preliminarus skaičius –2 000 ^{11*} aikštelių (jose - apie 2 000 komplektų konteinerių)	Numatyta įrengti iki 2018 m.
--	--	-------	---	--	--	---	------------------------------

Pastabos:

* LR Statistikos departamento 2014 m. duomenys. Pastaba: Remiantis SI „Vilniaus planas“ pateikiama informacija (2015 m.), savivaldybės teritorijoje yra apie 26 000 sklypų (kuriuose pastatyti ar rengiamasi statyti gyvenamieji namai); jų tarpe – apie 16 000 sudaro 1-2 butų individualūs namai (apie 13 000 vieno ir apie 3 000 – dviejų butų namai); vertinama, kad iš viso individualiuose namuose gali būti iki 19 000 butų.

^{2*} Remiantis SI „Vilniaus planas“ pateikiama informacija (2015 m.), savivaldybės teritorijoje yra apie 27 000 sodų valdų, iš kurių – apie 8 100 (apie 30% dalis, priklausomai nuo sezono) yra gyvenami;

^{3*} 2014 m. spalio mėn. skirta tikslinė dotacija iš LR AM – 1 120 vnt. 240 l talpos konteinerių įsigijimui (su ta sąlyga, kad likusių 1 120 vnt. įsigijimas bus finansuotas G/I lėšomis);

^{4*} Konteinerių kiekis bus patikslintas po Atliekų turėtojų registro duomenų bazės sudarymo (2016 m.);

^{5*} Individualios namų valdos turės būti aprūpintos individualiais rūšiuojamojo surinkimo konteineriais iki dvinarės vietinės rinkliavos ar kitos įmokos įvedimo (planuojama 2016 07);

^{6*} Konteinerių talpa bus patikslinta pagal konkrečius poreikius;

^{7*} Juridinių asmenų (atliekų turėtojų) skaičius bus patikslintas po Atliekų turėtojų registro duomenų bazės sudarymo (2016 m.);

^{8*} Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Aplinkos ir energetikos departamento informacija;

^{9*} Kad užtikrinti Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane apibrėžtą sąlygą (1 komplektas – 600 gyventojų), iš viso Vilniaus miesto savivaldybėje reikalinga 890 komplektų;

^{10*} Rūšiuojamojo surinkimo priemonių plėtros poreikiai vertinti atsižvelgiant į Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 18 d. sprendimu Nr. 1-2283 patvirtintus „Mišrių komunalinių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo požeminių (įkasamų) konteinerių išdėstymo vietų Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje projektinius pasiūlymus (schemą)“.

^{11*} Tikslūs bendri kolektyvinių antžeminių, pusiau požeminių ir požeminių konteinerių aikštelių (įskaitant konteinerių įrengimą) poreikiai bus nustatyti SI „Vilniaus planas“ parengus bendras konteinerių aikštelių išdėstymo savivaldybės teritorijoje schemas, įvertinant technines priemonių įrengimo galimybes, atsižvelgiant į Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane nustatytus reikalavimus aikštelių išdėstymui (2016 m. – ne daugiau kaip 150 m., 2018 m. – ne daugiau kaip 100 m. atstumu nuo daugiabučių namų).